

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ

Одеська область
Odessa region

2024

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова (начальник)

Одеської обласної державної
(військової) адміністрації

О.О. КІПЕР

2024 р.

ЕКОЛОГІЧНИЙ ПАСПОРТ

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

ЗМІСТ

1. Загальна характеристика	3
2. Чисельність населення	3
3. Фізико-географічна характеристика	5
4. Атмосферне повітря	9
5. Водні ресурси	22
6. Земельні ресурси	38
7. Лісові ресурси	43
8. Рослинний світ	48
9. Тваринний світ	63
10. Природно-заповідний фонд	91
11. Формування екологічної мережі	122
12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами	178
13. Радіаційна безпека	185
14. Корисні копалини	186
15. Моніторинг навколишнього природного середовища	186
16. Міжнародне співробітництво	188
17. Планування природоохоронної діяльності	193
18. Найважливіші екологічні проблеми регіону	200
18.1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем	200
18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем	212
18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені зброєю проти України	216
Примітки	

1. Загальна характеристика

Дата утворення	27 лютого 1932 року
Територія, км ²	33313,8 (5,5% від території України)
Кількість адміністративно-територіальних одиниць	7
Кількість міст	19
Кількість селищ	33
Кількість сільських населених пунктів	1122
Чисельність населення, тис. осіб	2 354,4
з них:	-
міське	1455,7 (61,9%)
сільське	898,7 (38,1%)
Щільність населення, тис.осіб на 1 км ²	71,1

Примітка: Інформація надана за даними Головного управління статистики в Одеській області

2. Чисельність населення Одеської області станом на 01.01.2024

Таблиця 1

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою	Чисельність наявного населення, осіб		
	усього	у тому числі	
		міське	сільське
1	2	3	4
Міські територіальні громади			
Березівська міська ТГ, усього	16328	9428	6900
Білгород-Дністровська міська ТГ, усього	47727	47727	-
Татарбунарська міська ТГ, усього	23824	10836	12988
Арцизька міська ТГ, усього	31102	14355	16747
Болградська міська ТГ, усього	25730	14818	10912
Вилківська міська ТГ, усього	12612	7712	4900
Ізмаїльська міська ТГ, усього	69932	69932	0
Кілійська міська ТГ, усього	33158	18745	14413
Ренійська міська ТГ, усього	35156	17736	17420
Біляївська міська ТГ, усього	22596	12355	10241
Одеська міська ТГ, усього	1010537	1010537	0
Теплодарська міська ТГ, усього	9958	9958	0
Чорноморська міська ТГ, усього	70723	65478	5245
Южненська міська ТГ, усього	35276	32859	2417
Ананьївська міська ТГ, усього	21632	7626	14006
Балтська міська ТГ, усього	33252	17854	15398
Кодимська міська ТГ, усього	24102	8404	15698
Подільська міська ТГ, усього	42657	39220	3437
Роздільнянська міська ТГ, усього	32552	17441	15111
Селищні територіальні громади			
Іванівська селищна ТГ, усього	8034	2362	5672
Миколаївська селищна ТГ, усього	7050	2575	4475
Раухівська селищна ТГ, усього	7750	2626	5124
Ширяївська селищна ТГ, усього	9734	6326	3408
Саратська селищна ТГ, усього	16457	4159	12298
Сергіївська селищна ТГ, усього	9317	5248	4069
Бородинська селищна ТГ, усього	16841	1484	15357
Гарутинська селищна ТГ, усього	20675	10778	9897

Суворовська селищна ТГ, усього	11796	4548	7248
Авангардівська селищна ТГ, усього	20324	9990	10334
Великодолинська селищна ТГ, усього	16970	14012	2958
Доброславська селищна ТГ, усього	15210	6791	8419
Овідіопольська селищна ТГ, усього	15365	11407	3958
Таїровська селищна ТГ, усього	14719	3981	10738
Чорноморська селищна ТГ, усього	7905	7016	889
Зеленогірська селищна ТГ, усього	7320	1417	5903
Любашівська селищна ТГ, усього	21125	8729	12396
Окнянська селищна ТГ, усього	19133	5089	14044
Савранська селищна ТГ, усього	17709	6074	11635
Слобідська селищна ТГ, усього	3411	2239	1172
Великомихайлівська селищна ТГ, усього	13295	5303	7992
Затишанська селищна ТГ, усього	6477	3488	2989
Захарівська селищна ТГ, усього	13001	5142	7859
Лиманська селищна ТГ, усього	14159	7119	7040
Цебриківська селищна ТГ, усього	4857	2709	2148
Сільські територіальні громади			
Андрієво-Іванівська сільська ТГ, усього	5156		5156
Великобуялицька сільська ТГ, усього	5980		1545
Знам'янська сільська ТГ, усього	8311		6815
Коноплянська сільська ТГ, усього	6245		6245
Курісовська сільська ТГ, усього	8379		8379
Новокальчевська сільська ТГ, усього	3942		3942
Петровірівська сільська ТГ, усього	4776		4776
Розквітівська сільська ТГ, усього	4031		4031
Старомаяківська сільська ТГ, усього	4452		4452
Стрюківська сільська ТГ, усього	2744		2744
Чогодарівська сільська ТГ, усього	2057		2057
Дивізійська сільська ТГ, усього	5608		5608
Кароліно-Бугазька сільська ТГ, усього	4764		2792
Кулевчанська сільська ТГ, усього	5681		5681
Лиманська сільська ТГ, усього	4531		4531
Маразлівська сільська ТГ, усього	6581		6581
Мологівська сільська ТГ, усього	12922		12922
Петропавлівська сільська ТГ, усього	7677		7677
Плахтіївська сільська ТГ, усього	8177		8177
Старокозацька сільська ТГ, усього	18127		18127
Тузлівська сільська ТГ, усього	3468		3468
Успенівська сільська ТГ, усього	6976		6976
Шабівська сільська ТГ, усього	14781		14781
Василівська сільська ТГ, усього	11403		11403
Городненська сільська ТГ, усього	14551		14551
Криничненська сільська ТГ, усього	4239		4239
Кубейська сільська ТГ, усього	9360		9360
Павлівська сільська ТГ, усього	5052		5052
Теплицька сільська ТГ, усього	5424		5424
Саф'янська сільська ТГ, усього	42091		42091
Великодальницька сільська ТГ, усього	12269		12269
Вигодянська сільська ТГ, усього	12106		12106
Визирська сільська ТГ, усього	9835		9835
Дальницька сільська ТГ, усього	14304		14304
Дачненська сільська ТГ, усього	10561		10561
Красносільська сільська ТГ, усього	12898		12898

Маяківська сільська ТГ, усього	12433		12433
Нерубайська сільська ТГ, усього	12712		12712
Усатівська сільська ТГ, усього	15016		15016
Фонтанська сільська ТГ, усього	18170		18170
Яськівська сільська ТГ, усього	8603		8603
Долинська сільська ТГ, усього	3915		3915
Куяльницька сільська ТГ, усього	21319		21319
Піщанська сільська ТГ, усього	5211		5211
Великопосківська сільська ТГ, усього	4900		4900
Новоборисівська сільська ТГ, усього	5238		5238
Степанівська сільська ТГ, усього	6928		6928

Примітка: інформація надана за даними Головного управління статистики в Одеській області

3. Фізико-географічна характеристика

Одеська область утворена 27 лютого 1932 року. До її складу входять 7 адміністративних районів, 19 міст, 33 селища, 1122 сільських населених пункта, 91 територіальна громада. Населення області становить 2 354,4 тис. осіб. Адміністративний центр регіону – м. Одеса - одне з найбільших міст України, важливий транспортний, індустриальний, науковий, культурний і курортний центр з населенням 1 010,5 тис. осіб (на 01.01.2024).

Одеська область займає територію Північно-Західного Причорномор'я від гирла Дунаю до Тилігульського лиману і тягнеться від моря на північ, в глиб суші до 250 км. На півночі Одеська область межує з Вінницькою та Кіровоградською, на сході - з Миколаївською областю, на заході - з Республікою Молдова, на південному заході - частина державного кордону України з Румунією. Усього в межах області пролягають 1362 кілометри державного кордону. Площа Одеської області складає 5,5 % території України (33,3 тис. кв км). Північна частина області розташована в лісостеповій, а південна - в степовій зоні. Клімат вологий, помірно-континентальний, поєднує риси континентального і морського. Середньорічна температура коливається від 8,2°C на півночі до 10,8°C на півдні області. Загальна сума опадів 340-470 мм на рік. Взимку переважають північні і південно-західні вітри, влітку - північно-західні і північні. Південна половина області схильна до посух та суховіїв.

Розвідані попередньо чи оцінені прогнозно понад 160 родовищ корисних копалин (піски, суглинки, гравій, галька, граніти, вапняк, нафта, природний газ, залізна руда, фосфорити, кольорові метали, золото, кам'яне та буре вугілля, лікувальні грязі та ін.), але основна частина розвіданих родовищ знаходиться на орних землях.

До місцевих корисних копалин, які використовуються в промисловості, відносяться і мінеральні підземні води. Найбільш відома лікувальна хлоридно-натрієва мінеральна вода «Куяльник», видобуток якої ведеться в межах Одеського промвузла. Забір води здійснюється на трьох свердловинах № 19, 20, 21 родовища мінеральної води «Куяльник» в м. Одеса, глибина свердловин 75 метрів. Столові слабомінералізовані води видобуваються в містах Ізмаїл, Балта, Білгород-Дністровський, селищі Окни та інших.

Чорне море та лікувальні грязі Куяльницького лиману створюють винятково високий рекреаційний потенціал Одещини. У пониззі великих річок (Дунай, Дністер) і лиманів, на морських узбережжях і в шельфовій зоні розташовані високоцінні й унікальні природні комплекси, водно-болотні угіддя, екосистеми, що формують високий біосферний потенціал регіону, який має національне і міжнародне значення.

Головне природне багатство області – її земельні ресурси, що представлені переважно звичайними та південними чорноземними ґрунтами з високою природною родючістю. У сполученні з теплим степовим кліматом вони формують високий агропромисловий (сільськогосподарський) потенціал регіону. Природні умови сприятливі для вирощування озимої пшениці, кукурудзи, ячменю, проса, соняшнику.

Довжина морської берегової лінії Одеської області сягає 300 км. У межах області розташовані 1134 малих річок і струмків, 15 прісноводних та морських лиманів, 68 водосховищ, 45 озер,

Річкова мережа області належить басейнам Чорного моря, Дністра, Дунаю, Південного Бугу. На території області налічують близько 200 річок довжиною понад 10 км. Головні річки: Дунай (з Кілійським гирлом), Дністер (з притокою Кучурган), Кодима і Савранка (притока Південного Бугу).

На узбережжі знаходиться велика кількість лиманів, найбільші - Дністровський, Хаджибейський, Тилігульський, Куяльницький, Будакський, Тузлівські лимани. У приморській смузі багато прісноводних озер (у тому числі 8 Придунайських озер: Ялпуг, Кугурлуй, Катлабух, Сасик, Китай, Кагул, Картал, Саф'яни) і солоних озер (Сасик, Шагани, Алібей, Бурнас).

Водопостачання Одеської області здійснюється як з поверхневих джерел, так і за рахунок підземних джерел.

До водних об'єктів області, які мають категорію лікувальних, відносяться, зокрема, такі відомі родовища пелоїдів лиманів Сасик, Бурнас, Алібей, Шагани, Будакського, Тилігульського, Куяльницького і Хаджибейського, а також родовища мінеральних вод Одеське, Куяльницьке, Чорноморське.

Одеська область - малолісна, лісодефіцитна, тому створення лісових насаджень є основною задачею державних лісгосподарських підприємств. Для доведення лісистості Одеської області до оптимальної науково-обґрунтованої – 12 %, при якій ліси найефективніше впливають на клімат, ґрунти, водні ресурси та протидіють ерозійним процесам, необхідно створити 100 тис. га нових лісових насаджень. Збільшення лісистості області від 6 % до 12 % планується здійснювати за рахунок еродованих земель та схилів. Основна мета заліснення - припинення інтенсивних процесів вітрової та водної ерозії.

Особливості географічного розташування Одеської області зумовили унікальну різноманітність її природних комплексів і систем – від лісових, лісостепових і степових до водно-болотних і приморських, які й представлені в системі природно-заповідного фонду. Станом на 1 січня 2024 року природно-заповідний фонд Одеської області (далі – ПЗФ) має в своєму складі 131

територій та об'єктів, загальна площа яких становить 166978,4471 га. Відношення площі природно-заповідного фонду до площі Одеської області становить 5,01 %.

Одеська область є частиною морського фасаду України. Вона розташована на перетині найважливіших міжнародних водних шляхів: Дунайський водний шлях після завершення будівництва в 1992 році каналу Дунай-Майн-Рейн є найкоротшим виходом із країн Європи в Чорне море, далі - у Закавказзя, Середню Азію, на Близький Схід; ріка Дністер зв'язує регіон з Молдовою, а Дніпро - з Центральною Україною, а після завершення реконструкції Дніпровсько-Бузького і Дніпровсько-Неманського каналів - з Польщею і країнами Балтії. Волго-Донська система зв'язує Азово-Чорноморський басейн, з Казахстаном, Туркменістаном, Азербайджаном, Іраном, забезпечуючи виходи до Каспійського, Балтійського і Білого морів.

Геополітичне положення Одещини обумовлене як вигідним транспортно-географічним розміщенням, так і зростаючою активізацією її участі у великих європейських міжрегіональних організаціях - Асамблеї Європейських Регіонів і Робітничої Співдружності Придунайських країн. Одеська область значною мірою сприяє активній участі України в роботі країн-членів Чорноморського Економічного Співробітництва.

Станція дегазації на полігоні твердих побутових відходів «Дальницькі кар'єри» в місті Одесі

4. Атмосферне повітря

Довідка про стан атмосферного повітря

Одеська область – регіон, що виділяється у господарському комплексі України своїми транспортно-розподільчими функціями, розвиненою промисловістю, інтенсивним сільськогосподарським виробництвом. Протягом 2023 р. у атмосферне повітря потрапило 27,947 тис. т забруднюючих речовин, що на 0,736 тис. т (або на 2.7 %) більш ніж у 2022 р., та на 9,357 тис. т (або на 25%) менш ніж у 2021 р.

Примітка: У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, згідно з положенням пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану та стану війни» від 03.03.2022 №2115-IX фізичним особам, фізичним особам-підприємцям, юридичним особам під час воєнного стану або стану війни та протягом трьох місяців після його припинення надано право не подавати статистичну звітність. Враховуючи зазначене, частина респондентів скористалася правом і не в повному обсязі подавала до органів державної статистики статистичні звіти, що негативно вплинуло на репрезентативність статистичних даних та не уможливило формування повної та об'єктивної статистичної інформації.

Кліматичні особливості Одеського регіону, значне збільшення автомобільного парку, його старінням та поганий стан доріг, збільшення інтенсивності потоку на дорогах стали причиною високого рівня забруднення атмосферного повітря. Негативний вплив на довкілля мали викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря, які утворювались внаслідок виробничої діяльності підприємств. Майже три чверті усіх викидів забруднюючих речовин нашого регіону - 75% спричинено підприємствами постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря, 11,67% – підприємствами переробної промисловості. Також, однією з багатьох причин забруднення є використання суб'єктами господарювання паливних генераторів, зв'язку з тривалою відсутністю електропостачання у області пов'язаною з пошкодженням енергетичної інфраструктури російською федерацією.

Екологічна обстановка в області задовільна, чого не скажеш про місто Одесу. Якщо розглядати у середньому за рік, то для Одеси більш властивим є антициклонічне поле атмосферного тиску, яке на жаль, не сприяє очищенню атмосферного повітря, а навпаки, є дуже сприятливим для накопичення у приземному повітрі шкідливих домішок, як від більш високих стаціонарних джерел, так і від пересувних транспортних засобів. Концентрація деяких шкідливих речовин перевищують нормативи гранично допустимих викидів.

Динаміка обсягів викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря за 2023 рік та два попередніх

Таблиця 2

Показники	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Загальна кількість (одиниць) дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, виданих у поточному році суб'єкту господарювання, об'єкт якого належить до:	268	126	148
другої групи	30	24	41
третьої групи	238	102	107
Викиди забруднюючих речовин та парникових газів від	37,3	27,211	27,947

стаціонарних джерел, тис. т			
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км ² , т	1,07	-*	-*
Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на одну особу, кг	15,3	-*	-*

*Держстатом прийнято рішення щодо тимчасового призупинення статистичної інформації щодо викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел у розрахунку на км² та на одну особу від стаціонарних джерел забруднення за 2022-2023 роки по регіонам, у тому числі по Одеській області.

Рівні забруднюючих речовин в атмосферному повітрі в зоні та агломерації (агломераціях)ⁱ

Таблиця 3

Назва забруднюючої речовини ⁱⁱ	Номер пункту спостережень	Річне середнє значення забруднюючої речовини	Зафіксовані перевищення граничних рівнів або цільових показників забруднюючих речовин *	Зафіксовані перевищення інформаційного або порогів небезпеки забруднюючих речовин*
1	2	3	4	5
м. Одеса				
Оксид вуглецю	Маршрутне спостереження (24 точки контролю)	4,2 мг/м3	-	-
Озон	Маршрутне спостереження (24 точки контролю)	66мкг/м3	-	-
Аміак	Маршрутне спостереження (24 точки контролю)	0,044мг/м3	-	-
Тверді частинки (пил)	Маршрутне спостереження (24 точки контролю)	233 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	Маршрутне спостереження (24 точки контролю)	100 мкг/м3	перевищення ГДКм.р. 29.05.2023 400мкг/м3	-
Діоксид сірки	Маршрутне спостереження (24 точки контролю)	111мкг/м3	-	-
Сірководень	Маршрутне спостереження (24 точки контролю)	0,0041мг/м3	-	-
Вуглеводні (сумарні)	Маршрутне спостереження (24 точки контролю)	0,6мг/м3	-	-
м. Ізмаїл				
Діоксид сірки	1	22 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	1	50 мкг/м3	-	-
Оксид вуглецю	1	1 мг/м3	-	-
Тверді частинки (пил)	1	100мкг/м3	-	-
Сірководень	1	0,001мг/м3	-	-
зона «Одеська»				
<i>Одеський район</i>				
Діоксид азоту	санітарно-захисна зона (СЗЗ) АТ«Одеський припортовий завод» м. Южне, вул. Заводська	55мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	СЗЗ ТОВ «Дельта Вилмар	62 мкг/м3	-	-

	Україна», м. Южне, вул. Індустріальна, 6			
Діоксид азоту	м. Біляївка, Центр	22 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		43 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	с. Маяки, Центр	55 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		44 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, вул. Праці, 6	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		0,125 мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,012 мг/м3	-	-
Пил		260 мкг/м3	-	-
Бензол		40 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, вул. Транспортна, 26	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1 мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,011 мг/м3	-	-
Пил		330 мкг/м3	-	-
Бензол		110 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, вул. Транспортна, 44	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,125мг/м3	-	-
Свинець		< 0,13 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,012 мг/м3	-	-
Пил		360 мг/м3	-	-
Бензол		50 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, с. Олександрівка, вул. Космонавтів, 59	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,125мг/м3	-	-
Свинець		< 0,22 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,014 мг/м3	-	-
Пил		310 мкг/м3	-	-
Бензол		32 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, с. Малодолинське, вул. Шмідта, 1	<100мкг/м3	-	-
Аміак	ТОВ «Іллічівський зерновий термінал»	<0,1/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,2мг/м3	-	-
Свинець		< 0,17 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,012 мг/м3	-	-
Пил		330 мг/м3	-	-
Бензол		10 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ,	<100мкг/м3	-	-

Аміак	с. Бурлача Балка, вул. Центральна, 1 ТОВ «Чорноморський рибний порт»	<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,125 мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,011 мг/м3	-	-
Пил		350 мкг/м3	-	-
Бензол		0,10 мг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, санаторій-профілакторій «Чайка»	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,01 мг/м3	-	-
Пил		267 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, вул. Паркова-парк «Приморський»	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,01 мг/м3	-	-
Пил		210 мг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, сквер біля готелю «Морьяк»	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,3мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,011 мг/м3	-	-
Пил		310 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, парк «Молодіжний»	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,0089 мг/м3	-	-
Пил		245 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, с. Малодолинське (територія дитячого санаторію)	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,01 мг/м3	-	-
Пил		180 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, с. Малодолинське вул. Зелена (школа)	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-

Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,011 мг/м3	-	-
Пил		190 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, с. Малодолинське вул. Заводська, 1,3	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,012 мг/м3	-	-
Пил		270 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, с. Олександрівка, вул. Миру, 85 (школа)	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,011 мг/м3	-	-
Пил		220 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, с. Олександрівка, вул. Лермонтова / вул. Транспортна	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,013 мг/м3	-	-
Пил		295 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, перехрестя пр-ту Миру та вул. Парусна	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,01 мг/м3	-	-
Пил		0,285 мг/м3	-	-
Бензол	м. Чорноморськ, пр-т Миру кут площі Праці	111 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,01 мг/м3	-	-
Пил	м. Чорноморськ, вул. В.Шума кут кут вул. 1- го Травня	260 мкг/м3	-	-
Бензол		34 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-

Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,012 мг/м3	-	-
Пил		232 мкг/м3	-	-
Бензол		40 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, вул. Промислова,2	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,12 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,011 мг/м3	-	-
Пил		40 мкг/м3	-	-
Бензол		50 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Чорноморськ, автостанція по вул. Парусній	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,008 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,275мг/м3	-	-
Свинець		< 0,16 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,011 мг/м3	-	-
Пил		340 мкг/м3	-	-
Бензол		80 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Южне, вул. Берегова, 13	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,004 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,012 мг/м3	-	-
Пил		260 мкг/м3	-	-
Бензол		3 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Южне вул. Берегова,11	<100мкг/м3	-	-
Аміак		<0,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки		<100 мкг/м3	-	-
Сірководень		< 0,004 мг/м3	-	-
Оксид вуглецю		<0,1мг/м3	-	-
Свинець		< 0,1 мкг/м3	-	-
Формальдегід		0,003 мг/м3	-	-
Пил		260 мкг/м3	-	-
Бензол		20 мкг/м3	-	-
<i>Ізмаїльський район</i>				
Діоксид азоту	м. Ізмаїл, вул. Запорозьких козаків/ пр-т Незалежності	64 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		65 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Ізмаїл, вул. Короленка/ пр-т Незалежності	68 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		58 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	м. Ізмаїл, вул. Європейська/ пр-т Миру	80 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		85 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	Ізмаїльський район, с. Броска, автомагістраль	52 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		61 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	Ізмаїльський район, с. Саф'яни, автомагістраль	59 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		89 мкг/м3	-	-

Діоксид азоту	Ізмаїльський район, м. Кілія, вул. Перемоги/ вул. В. Стуса, автомагістраль	165 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		328 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	Ізмаїльський район, м. Рені, вул. Соборна, 211 автомагістраль	64 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		65 мкг/м3	-	-
Березівський район				
Діоксид азоту	смт Іванівка, перехрестя вул. Центральна і вул. Братів Тупчієнкових	79 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		49 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	смт Іванівка, ринок «Привоз» кут вул. Центральна, 57	77 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		490 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту	сел. Іванівка, вул. Центральна, 93/автостанція	78 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки		480мкг/м3	-	-
Діоксид сірки	сел. Ширяєво, вул. Соборна, 93/автостанція	470мкг/м3	-	-
Діоксид сірки	м. Березівка, перехрестя вул. Вишневіської та пров. Український	390 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки	м. Березівка, перехрестя вул. Ген. Плєва та вул. Грушевського	340 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки	м. Березівка, перехрестя вул. Лікарняної та вул. Перемоги	380 мкг/м3	-	-
Діоксид сірки	м. Березівка, перехрестя вул. Дмитріївської та вул. Центральної	360 мкг/м3	-	-
Білгород-Дністровський район				
Діоксид сірки	м. Білгород-Дністровський, вул Перемоги, 4 (житлова забудова)	100 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,4мг/м3	-	-
Діоксид сірки	м. Білгород-Дністровський, вул Плавнева, 28 (житлова забудова)	100 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,4мг/м3	-	-
Діоксид сірки	м. Білгород-Дністровський, вул Ізмаїльська, 134 (житлова забудова)	100 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,4мг/м3	-	-
Діоксид сірки	м. Білгород-Дністровський, вул Паркова, 8 (житлова забудова)	100 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,6 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	м. Білгород-Дністровський, вул Сонячна, 7 (житлова забудова)	125 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,6 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, смт. Затока, вул. Приморська, 24 (зона рекреації)	200мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		15 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,45 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, смт Затока, вул. Приморська, 6 (зона рекреації)	200 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		15 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,35 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н,	175 мкг/м3	-	-

Діоксид азоту	смт. Сергіївка, вул. Чорноморська, 12 (зона рекреації)	10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,3мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Семенівка, вул. Кишинівська, 263	100 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
вуглецю оксид		1,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Козацьке, вул. Центральна, 14	150 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		15 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,35 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Бритівка, вул. Центральна, 56	150мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Випасне, вул. Кишинівська, 178	100 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		20 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,3 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Салгани, вул. Шабська, 10	90 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,0 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Молога, вул. Кишинівська, 204	110 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		20 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,1мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Приморське, вул. Центральна, 94	150 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,35 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Курортне, вул. Межева, 8	200 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,3 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Шабо, вул. Центральна, 63	200 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,3 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Старокозаче, вул. Лікарняна	100 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		20 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,2 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, с. Старокозаче, вул. Центральна, 36	100 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		15 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,25 мг/м3	-	-
Діоксид сірки	Білгород-Дністровський р-н, перехрестя Республіканської траси	200 мкг/м3	-	-
Діоксид азоту		10 мкг/м3	-	-
Вуглецю оксид		1,5 мг/м3	-	-
Болградський район				
Діоксид азоту	м.Болград, точка 1	80 мкг/м3	-	-
	м.Болград, точка 2	110 мкг/м3	-	-
	м.Болград, точка 3	80 мкг/м3	-	-
	м.Арциз	150 мкг/м3	-	-

	Павлівська ОТГ с. Долинівка	150 мкг/м ³	-	-
	селище Тарутине	10 мкг/м ³	-	-
	с. Бородіно	10 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки	м.Болград, точка 1	20 мкг/м ³	-	-
	м.Болград, точка 2	20 мкг/м ³	-	-
	м.Болград, точка 3	50 мкг/м ³	-	-
	м.Арциз	60 мкг/м ³	-	-
	Павлівська ОТГ с. Долинівка	30 мкг/м ³	-	-
	селище Тарутине	30 мкг/м ³	-	-
	с. Бородіно	30 мкг/м ³	-	-
Пил	м.Болград, точка 1	250 мкг/м ³	-	-
	м.Болград, точка 2	50 мкг/м ³	-	-
	м.Болград, точка 3	200 мкг/м ³	-	-
	м.Арциз	60 мкг/м ³	-	-
	Павлівська ОТГ с. Долинівка	150 мкг/м ³	-	-
	селище Тарутине	200 мкг/м ³	-	-
	с. Бородіно	200 мкг/м ³	-	-
<i>Подільський район</i>				
Оксид вуглецю	м. Подільськ, вул. Соборна, 281 кут «Асфальтний завод» - СЗЗ	2,7 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту		130 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки		270 мкг/м ³	-	-
Оксид вуглецю	м. Подільськ – перехрестя вул. Соборної та вул. Сільськогосподарської	2,8 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту		140 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки		270 мкг/м ³	-	-
Оксид вуглецю	м. Подільськ - перехрестя вул. Соборної та пр-т Перемоги	2,6 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту		120 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки		250 мкг/м ³	-	-
Оксид вуглецю	м. Ананьїв - перехрестя вул. Єврейської та вул. Ніщинського	0,9 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту		100 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки		260 мкг/м ³	-	-
Оксид вуглецю	м. Ананьїв - перехрестя вул. Єврейської та вул. Незалежності	1,2 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту		100 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки		250 мкг/м ³	-	-
Оксид вуглецю	м. Ананьїв - перехрестя вул. Незалежності та вул. Героїв України	0,1 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту		100 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки		260 мкг/м ³	-	-
Оксид вуглецю	м. Кодима – вул. Соборна, 82		-	-
		1,9 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту		110 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки	м. Балта - територія центральної районної лікарні	250 мкг/м ³	-	-
Оксид вуглецю		1,9 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту	смт. Саврань - територія центральної районної лікарні	130 мкг/м ³	-	-
		1,9 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту	смт. Саврань - територія центральної районної лікарні	120 мкг/м ³	-	-
		1,9 мг/м ³	-	-
Оксид	смт. Любашівка - перехрестя	1,9 мг/м ³	-	-

вуглецю	вул. Софіївська та			
Діоксид азоту	вул. Мирна	100 мкг/м ³	-	-
Оксид вуглецю	смт. Окни - вул. Європейська	1,6 мг/м ³	-	-
Діоксид азоту		130 мкг/м ³	-	-
<i>Роздільнянський район</i>				
Діоксид азоту	м. Роздільна - вул. Європейська, 1	65 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки		360 мкг/м ³	-	-
Діоксид азоту	с. Велика Михайлівка – вул. Центральна, 246	63 мкг/м ³	-	-
Діоксид сірки		360 мг/м ³	-	-

* мережа спостережень за якістю атмосферного повітря не відповідає вимогам постанови Кабінету Міністрів України від 14.08.2019 № 827 «Деякі питання здійснення державного моніторингу в галузі охорони атмосферного повітря» (із змінами)

Основні забруднювачі атмосферного повітря за звітний рік

Таблиця 4

№ з/п	Назва об'єкта	Частка викидів забруднюючої речовини			Частка оснащення джерел викидів газоочисними установками (ГОУ), %	Ефективність роботи ГОУ, %	Зменшення обсягів викидів за рахунок впровадження природоохоронних заходів, т/рік *	
		усього викидів, т/рік	до загального обсягу викидів об'єкта, %	до загального обсягу викидів населеного пункту, %*			очікуване	фактичне
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	АТ «Одесагаз»	15419,567	55	-	-	-	-	-
2	ТОВ «Інфокс»	838,915	3	-	-	-	-	-
3	КП «Теплопостачання м. Одеси»	412,885	1,5	-	-	-	-	-

*Держстатом прийнято рішення щодо тимчасового призупинення статистичної інформації щодо викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря від стаціонарних джерел за 2022-2023 роки у розрізі міст та районів Одеської області.

Викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря за видами економічної діяльності

Таблиця 5

№ з/п	Види економічної діяльності	Обсяги викидів за регіоном	
		тис. т	відсотків до загального підсумку
1	2	3	4
Усього		27, 947	100,0
	За видами економічної діяльності, у тому числі:		
1	Сільське, лісове та рибне господарство	0,7199	2,57
2	Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	-	-
3	Переробна промисловість	3,2628	11,67
4	Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	20,8885	74,74
5	Водопостачання; каналізація, поводження з відходами	1,1297	4,04
6	Будівництво	0,0526	0,19
7	Оптова та роздрібна торгівля автотранспортними засобами та мотоциклами, їх ремонт	0,0288	0,10
8	Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1,371	4,90
9	Тимчасове розміщування й організація харчування	0.002	0,01
10	Інформація та телекомунікації	0.017	0,06
11	Фінансова та страхова діяльність	0.0007	0,00

12	Операції з нерухомим майном	0,0204	0,07
13	Професійна, наукова та технічна діяльність	0,0029	0,01
14	Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,0611	0,22
15	Державне управління й оборона; обов'язкове соціальне страхування	0,2836	1,01
16	Освіта	0,2012	0,71
17	Охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	0,3517	1,25
18	Мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	0,0067	0,02
19	Надання інших індивідуальних послуг	0,0001	0,00

Виконання заходів щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди за звітний період

Таблиця 6

№ з/п	Назва об'єкта та фактична адреса промислового майданчика	Код виробничого та технологічного процесу, технологічного устаткування (установки)	Найменування заходу	Термін виконання заходу	Номер джерела викиду на карті-схемі	Зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря після впровадження заходу, т/рік
1	2	3	4	5	6	7
<i>Заходи щодо скорочення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря відповідно до дозволів на викиди не здійснювались</i>						

У 2023 році суб'єктами господарювання не здійснювались заходи щодо зменшення викидів забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами.

**Нафтопровід “Одеса-Броди”,МНТ (морський нафтовий термінал)
“Південний” філії МН “Дружба” ПАТ “Укртранснафта”**

5. Водні ресурси

Довідка про водний фонд

Водні ресурси області складаються з запасів підземних та поверхневих вод. Запаси поверхневих вод на території області розподіляються нерівномірно. Північна та центральна частини території характеризуються обмеженими запасами води, а південь та захід, які тяжіють до річок Дністер та Дунай, мають великий запас води.

За наявною інформацією на території Одеської області нараховується 3 147 водозаборів, які належать 2 236 водокористувачам. Загальна кількість водопунктів складає 5 951, у тому числі артезіанських свердловин – 5 748, шахтних колодязів – 193, джерельних каптажів – 9.

Забезпеченість підземними водами питної якості становить близько 30 %.

Питне водопостачання області майже на 80 % забезпечується за рахунок поверхневих джерел. До Одеського водопроводу надходить вода з р. Дністер, в Ізмайльському районі з р. Дунай, в Болградському районі з оз. Ялпуг. Всі інші населені пункти користуються водою з підземних джерел. Забезпеченість підземними водами питної якості становить близько 30 %.

Дозвільна діяльність у сфері водокористування

Таблиця 7

Дозволи на спеціальне водокористування	За роками		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Видано*	246	150	422
анульовано**	4	14	47

Примітка. * Інформація Сектору в Одеській області Державного агентства водних ресурсів України, який відповідно до статті 49 Водного кодексу України є територіальним органом центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері розвитку водного господарства та видає дозволи на спеціальне водокористування.

** - За заявою водокористувача

Водні об'єкти регіону

Таблиця 8

Водні об'єкти	Кількість одиниць	Примітка
1	2	3
Усього	1280	
З них передано в оренду, зокрема:	150	
Водосховищ (крім водосховищ комплексного призначення)	13	
Стаків	134	
Озер	3	
Замкнених природних водойм	-	

Динаміка водокористування

Таблиця 9

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4	5
Забрано води з природних	млн. м ³			

джерел, усього		1002,791	667,633	1293,270
у тому числі:				
поверхневої	млн. м ³	973,203	639,735	1265,054
підземної	млн. м ³	23,609	23,129	24,552
морської	млн. м ³	5,962	4,637	3,640
Використано свіжої води, усього	млн. м ³	223,874	175,379	193,799
у тому числі на потреби:				
питні і санітарно-гігієнічні	млн. м ³	74,541	64,458	65,993
виробничі	млн. м ³	35,276	32,259	32,963
зрошення	млн. м ³	107,942	73,013	125,037
Втрачено води при транспортуванні	млн. м ³	52,768	46,722	49,768
	% до забраної води	5,26	7,0	3,85
Скинуто зворотних вод, усього	млн. м ³	149,216	95,715	104,972
Скинуто зворотних вод у поверхневі водні об'єкти, усього	млн. м ³	145,262	93,461	102,673
з них:				
нормативно очищених, усього	млн. м ³	85,230	72,372	71,495
у тому числі:				
на спорудах біологічного очищення	млн. м ³	84,538	72,260	71,358
на спорудах фізико-хімічного очищення	млн. м ³	0,379	0,014	0,009
на спорудах механічного очищення	млн. м ³	0,313	0,098	0,128
нормативно чистих без очистки	млн. м ³	28,535	16,350	17,630
забруднених, усього	млн. м ³	31,497	4,740	13,548
у тому числі:				
недостатньо очищених	млн. м ³	4,120	2,892	2,871
без очищення	млн. м ³	27,377	1,911	10,677

Використання води за видами економічної діяльності

Таблиця 10

Види економічної діяльності	2021 рік		2022 рік		2023 рік	
	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної	усього, млн. м ³	% економії свіжої води за рахунок оборотної
Усього за регіоном	223,874	48,653	170,625	27,130	190,159	7,028
За видами економічної діяльності:						
[А] Сільське господарство, лісове господарство та рибне господарство	111,820	0,028	74,354	0,14	90,762	0,187
[В] Добувна промисловість	0,004	-	0,000	-	0,000	-
[С] Переробна промисловість	4,948	89,2	3,418	80,4	3,953	40,376
[Д] Постачання	2,949	8,9	2,823	9,0	2,707	8,731

електроенергії, газу, пари та конденсату						
[Е] Водопостачання, каналізація, поводження з відходами	99,638	0,396	86,330	-	88,883	-
[Н] Транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	1,436	7,514	1,092	-	1,093	-
[N] Діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	0,818	6,061	0,818	29,655	0,922	3,002

Скидання зворотних вод та забруднюючих речовин водокористувачами-забруднювачами поверхневих водних об'єктів*

Таблиця 11

Найменування водокористувача-забруднювача	Наявність, потужність (м³/добу), ефективність використання (використання потужності) описних сполук	2021 рік			2022 рік			2023 рік		
		Об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	У тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	Об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	У тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т	Об'єм скидання зворотних вод, тис. м³	У тому числі об'єм скидання забруднених зворотних вод, тис. м³	Кількість забруднюючих речовин, що скидаються разом із зворотними водами, т
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Чорне море										
ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал»	182,723	26413,399	-	98099,656	57687,39	-	87647,2646	44190,600	-	31116,59
ТОВ «Дельта Вільмар»	600,0	115,0	-	315,9006	193,0	-	221,751	118,0	-	271,147
КП «Чорноморськводоканал»	25000,0	3221,0	-	3137,848	2104,0	-	2001,861	2230,0	-	2131,069
АТ «Одеська ТЕЦ»	1700,0	111,0	-	132,417	77,0	-	92,704	64,0	-	81,1046
АТ «Одеський припортовий завод»	27780,0	965,0	-	1080,9582	1106,0	-	550,8127	1134,0	-	688,3607

Річка Великий Куяльник										
КВЕП «Подільськводоканал»	7500,0	631,0	631,0	131,335	570,2	570,2	629,39	616,0	616,0	643,1211
КП «Пролісок-1»	548,0	14,0	14,0	1310,5	13,0	13,0	18,5013	15,0	15,0	16,5622
Річка Дунай										
ПРАТ «Ізмаїльський целюлозно - картонний комбінат»	42000,0	2484,0	-	596,008	1971,0	-	585,4098	2011,0	-	590,807
КП «Світло»	3200,0	126,0	126,0	15,6761	117,0	117,0	26,5678	108,0	108,0	5,387
СВК «Маяк»	-	12327,0	12327,0	80,3	1092,0	1092,0	65,1	5321,0	5321,0	132,3
ТОВ «Рис Груп»	-	4830,0	4830,0	63,10	-	-	-	1564,0	1564,0	9256,5002
ТОВ «Рис Бессарабії»	-	3388,0	3388,0	1,700	595,0	595,0	15,9218	2578,0	2578,0	30,5353
Річка Чага										
КП «Водоканал» м. Арциз	822,0	182,0	-	357,1	166,0	166,0	266,8	153,0	153,0	295,9
Річка Когильник										
КП «Водопостачальник» м. Татарбунари	1100,0	48,0	48,0	73,0	42,0	42,0	64,3	42,0	42,0	2,2
Дністровський лиман										
КП «Білгород- Дністровськводоканал»	10000,0	1489,0	1489,0	183,1389	1228,0	1228,0	1824,784	1190,0	1190,0	1733,3292
КП «Водопостач» Овідіопольської селищної ради	150,0	13,0	13,0	14,4889	11,0	11,0	2,5	11,0	11,0	13,4006
КП «Бугаз»	306,0	-	-	-	10,0	10,0	15,0515	16,0	16,0	17,1609
Куяльницький лиман										

ДП «Клінічний санаторій ім.Пирогова «ЗАТ «Укропрофоздоровниця»	65,0	-	-	-	6,0	-	100,0	35,0	-	2,7019
Річка Аккаржанка										
ТОВ «СП «Аквашітекс»	115,0	2,0	2,0	0,2007	5,0	5,0	2,3	-	-	-
Річка Анчокрак										
КП «ВУЖКГ» смт Тарутине	700,0	67,0	67,0	6,4	70,0	70,0	6,4	67,0	67,0	3,1
Річка Дністер										
КП «Біляївський водоканал»	750,0	90,0	90,0	55,8253	79,0	79,0	34,5956	83,0	83,0	42,1288
МКП «Теплодарводоканал»	34000,0	316,0	316,0	427,7263	276,0	276,0	2003,7114	255,0	255,0	380,1578
Річка Кучурган										
АТ «Одеський консервний завод дитячого харчування (Кучурганська виробнича філія)	1700,0	307,0	-	140,518	297,0	-	97,0234	396,0	-	135,573
Річка Ягорлик										
КП «Красноокнянський комунальник»	1500,0	14,0	14,0	169,9003	12,0	12,0	7,8045	12,0	12,0	9,2894
Річка Хаджидер										
ПрАТ «Одесавінпром»	1200,0	1,0	-	1,3	1,0	0,000	0,1	1,0	0,000	0,2
Річка Сарата										
КП «Саратський комунсервіс»	1685,0	48,0	48,0	0,4	30,0	30,0	0,4	30,0	30,0	0,4
Річка Тилігул										
КП «Ананьїв-водоканал»	700,0	30,0	30,0	15,4635	28,0	28,0	17,0	34,0	34,0	25,8
ВУЖКГ м. Березівка	548	50,0	50,0	26,7443	48,0	48,0	21,3521	49,0	49,0	18,7249
Хаджибейський лиман										
КП «Набережне»	400,0	39,0	39,0	2,4876	39,0	39,0	2,4876	39,0	39,0	2,4876

ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал»	*	21295,4	11,9	**	9007,0	.	**	52302,2	903,900	**
---	---	---------	------	----	--------	---	----	---------	---------	----

**Скидання забруднюючих речовин із зворотними водами
у поверхневі водні об'єкти**

Таблиця 12

Забруднююча речовина, що скидається разом із зворотними водами	2021 рік	2022 рік	2023 рік
	обсяг забруднюючих речовин, т	обсяг забруднюючих речовин, т	обсяг забруднюючих речовин, т
1	3	4	5
Азот амонійний	550,6	482,9	440,7
БСК ₅	895,5	739,9	823,1
Завислі речовини	1401,5	1057,6	1152,5
Нітрати	2837,3	2620,2	2271,6
Нітрити	207,2	163,3	148,6
Сульфати	16682,4	14386,5	13714,7
Сухий залишок	62321,9	57361,5	3223,9
Хлориди	14892,7	12475,9	20444,5
ХСК	6257,3	5184,5	5051,1
Залізо	9,1636	7,0564	0,8668
Кальцій	-	-	-
Магній	-	-	-
Марганець	-	-	-
Мідь	0,000	0,000	0,000
Натрій	-	-	-
Нафтопродукти	5,3927	3,9624	4,1123
СПАР	0,0034	-	0,0091
Фосфати	459,4681	408,9065	347,636
Цинк	0,000	0,000	0,000
Алюміній	0,000	0,000	0,000
Жири, масла	0,4496	0,446	0,4533

Примітка. Інформація Басейнового управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю Державного агентства водних ресурсів України, яка формується на підставі обробленої інформації водокористувачів щодо показників водокористування та водовідведення, які надають звіти про використання води за формою № 2ТП-водгосп (річна), відповідно до Порядку ведення державного обліку водокористування, затвердженого наказом Міністерства екології та природних ресурсів України від 16.03.2015 № 78.

**Середньорічні концентрації забруднюючих речовин у контрольних створах
водних об'єктів регіону за звітний 2023 рік**

Таблиця 13

Місце спостережен ня за якістю води	Забруднююча речовина																
	Завислі речовини	БСК ₅	Мінералізація	Сульфати	Хлориди	Амоній сольовий	Нітрати	Нафтопродукти	ХСК	Розчинений кисень	Фосфати	Цинк	Марганець	Фториди	Залізо	Нітрити	Мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Басейн річки Дністер																	
р. Дністер, 20 км, м. Біляївка, питний в/з м. Одеса, кордон з Республікою Молдова	9	2,53	417	88,3	31,8	0,153	0,860	0,012	9,8	10,08	0,062	0,009	-	-	0,096	0,015	<LOQ
р. Дністер, 16 км, с. Маяки, кордон з Республікою Молдова	9	2,56	416	96,7	31,8	0,145	0,837	0,013	11,4	10,13	0,070	0,007	-	-	0,060	0,013	<LOQ
р. Кучурган, 6 км, с. Степанівка, кордон з Республікою Молдова	37	14,38	3203	893,4	799,9	0,662	2,825	0,047	77,0	5,35	0,119	0,005	-	-	0,125	0,021	<LOQ
р. Турунчук, с. Троїцьке, кордон з Республікою Молдова	13	2,69	411	87,3	30,3	0,194	0,807	0,015	21,2	8,98	0,069	0,003	-	-	0,053	0,011	<LOQ
р. Білоч, 15 км, с. Шершенці, кордон з Республікою Молдова	15	2,21	686	46,5	29,6	0,147	5,542	0,019	20,6	10,02	0,039	0,004	-	-	0,077	0,042	<LOQ
р. Ягорлик, 20,2 км, с. Артирівка, кордон з Республікою Молдова	12	3,48	893	124,0	57,6	0,206	2,278	0,021	21,2	8,57	0,053	0,005	-	-	0,068	0,082	0,001
Кучурганське водосховище, с. Кучурган, кордон з Республікою Молдова	16	3,38	2738	958,4	603,4	0,265	0,428	0,024	48,7	8,89	0,038	0,005	-	-	0,053	0,014	0,001

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина																
	Завислі речовини	БСК ₅	Мінералізація	Сульфати	Хлориди	Амоній сольовий	Нітрати	Нафтопродукти	ХСК	Розчинений кисень	Фосфати	Цинк	Марганець	Фториди	Залізо	Нітриги	Мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Кучурганське водосховище, с. Граданиці, кордон з Республікою Молдова	18	3,58	2648	911,9	579,8	0,233	0,424	0,024	46,2	9,07	0,037	0,007	-	-	0,063	0,011	0,001
Дністровський лиман (сmt Овідіополь)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,008	-	-	-	-	<LOQ
Басейн річки Південний Буг																	
р. Кодима (м. Балта)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,006	-	-	-	-	0,001
Басейн річок Причорномор'я																	
р. Когильник, 131 км с. Серпневе, кордон з Республікою Молдова	28	4,48	3129	1097	384,8	2,654	2,203	0,025	53,9	7,53	0,487	0,01	-	-	0,219	0,089	0,001
р. Чага, 66 км, с. Петрівка, кордон з Республікою Молдова	48	5,87	3742	1439	641,1	0,805	1,018	0,017	36,2	6,82	0,171	0,005	-	-	0,037	0,167	0,002
р. Сарата, 94 км, с. Міняйлівка, кордон з Республікою Молдова	22	2,3	3290	1298	560,3	1,061	2,348	0,022	25,9	9,18	0,072	0,008	-	-	0,019	0,123	0,0004
р. Хаджидер, 68 км, с. Чистоводне, кордон з Республікою Молдова	27	6,94	2882	1118	407	0,911	0,755	0,028	18,6	7,28	0,126	0,007	-	-	0,158	0,032	0,0003

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина																
	Завислі речовини	БСК ₅	Мінералізація	Сульфати	Хлориди	Амоній сольовий	Нітрати	Нафтопродукти	ХСК	Розчинений кисень	Фосфати	Цинк	Марганець	Фториди	Залізо	Нітриги	Мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
р. Каплань, 19 км, с. Крутоярівка, кордон з Республікою Молдова	15	2	2945	1248	345,7	0,361	9,521	0,022	27,7	8,29	0,146	0,004	-	-	0,05	0,107	0,001
р. Хаджидер, с. Сергіївка**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,008	-	-	-	-	0,002
водосховище Сасик, с. Борисівка**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,009	-	-	-	-	0,002
р. Алкалія, с. Монаші**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,006	-	-	-	-	<LOQ
р. Великий Куяльник (біля с. Петровівка)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,003	-	-	-	-	0,003
р. Тилігул, с. Вікторівка**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,005	-	-	-	-	<LOQ

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина																
	Завислі речовини	БСК ₅	Мінералізація	Сульфати	Хлориди	Амоній сольовий	Нітрати	Нафтопродукти	ХСК	Розчинений кисень	Фосфати	Цинк	Марганець	Фториди	Залізо	Нітриги	Мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Хаджибейський лиман (за межами Алтестове)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,009	-	-	-	-	0,007
Тилігульський лиман (с. Мар'янівка)*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,007	-	-	-	-	0,003
Басейн річки Дунай																	
р. Дунай, 163 км, м. Рені, кордон з Румунією	15	2,47	371	63	29,6	0,466	0,938	0,014	12	9,98	0,085	0,01	-	-	0,106	0,021	0,002
р. Дунай, 48 км, м. Кілія, питний водозабір	17	2,42	375	61,9	30,3	0,584	0,886	0,013	11,8	10,16	0,098	0,003	-	-	0,114	0,024	<LOQ
р. Дунай, 20 км, м. Вилкове, питний водозабір, кордон з Румунією	15	2,43	373	60,6	29,6	0,495	0,903	0,013	11	9,97	0,093	0,006	-	-	0,1	0,022	0,0003
р. В. Ялпуг, 5,4 км, с. Табаки, кордон з Республікою Молдова	18	3,47	1279	370,6	231,9	0,298	0,351	0,019	30,3	9,69	0,106	0,005	-	-	0,089	0,017	<LOQ
водосховище Ялпуг, питний в/з м. Болград	28	4,11	3326	1069	690,3	0,546	0,451	0,019	60,7	8,77	0,162	0,008	-	-	0,183	0,008	0,0003

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина																
	Завислі речовини	БСК ₅	Мінералізація	Сульфати	Хлориди	Амоній сольовий	Нітрати	Нафтопродукти	ХСК	Розчинений кисень	Фосфати	Цинк	Марганець	Фториди	Залізо	Нітриги	Мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
р. Киргиз-Китай, 49 км, с. М. Ярославець, кордон з Республікою Молдова	21	10,5	3770	1587	278,5	0,805	10,761	0,02	51,6	7,46	0,503	0,006	-	-	0,071	0,053	<LOQ
р. Дунай, 94 км**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,006	-	-	-	-	0,003
р. Дунай, 89,9 км**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,006	-	-	-	-	0,002
р. Дунай, 32 км**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,011	-	-	-	-	<LOQ
р. Дунай, 60 км (Кислицький рукав)**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,005	-	-	-	-	<LOQ
р. Дунай, с. Ліски**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,005	-	-	-	-	<LOQ
водосховище Кагул, с. Нагірне**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,007	-	-	-	-	0,001
водосховище Ялпуг, с. Коса**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,007	-	-	-	-	0,001
водосховище Кугурлуй, с. Нова Некрасівка**	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,01	-	-	-	-	0,002
р. Карасулак*	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,008	-	-	-	-	<LOQ

Місце спостереження за якістю води	Забруднююча речовина																
	Завислі речовини	БСК ₅	Мінералізація	Сульфати	Хлориди	Амоній сольовий	Нітрати	Нафтопродукти	ХСК	Розчинений кисень	Фосфати	Цинк	Марганець	Фториди	Залізо	Нітриги	Мідь
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
водосховище Каталабух, с. Суворове**	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,007	.	.	.	.	0,001
водосховище Кугурлуй, с. Кислиця**	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,012	.	.	.	.	<LOQ
водосховище Китай, с. Червоний Яр**	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,016	.	.	.	.	<LOQ
р. Нерушай**	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,008	.	.	.	.	0,001
р. Ташбунар**	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,009	.	.	.	.	<LOQ
озеро Саф'яни (с.Саф'яни)**	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	0,013	.	.	.	.	0,003

Примітка. *<LOQ - концентрація речовини менша за нижчу межу чутливості

** У пунктах Дністровський лиман (сmt Овідіополь), р Дунай (32 км, 94 км, 89,9 км, Кислицький рукав, с. Ліски), вод-ще Катлабух (с. Суворове та с.Кислиця), в-ще Кагул, в-ще Китай, в-ще Кугурлуй (с. Н.Некрасівка), в-ще Ялпуг (с.Коса), р. Тилігул, р. Алкалія, Карасулак, р.Ташбунар, р.Нерушай, оз. Саф'яни, Тилігульський лиман, Хаджибейський лиман, р. Хаджидер (Сергіївка) та водосховище Сасик фізико-хімічні дослідження виконувались Дунайською гідрометеорологічною обсерваторією.

Результати державного моніторингу вод

Таблиця 14

Назва водного об'єкту	Кількість державних моніторингових створів спостереження, од	Відібрано та проаналізовано проб води, од.	Кількість показників, од.	Кількість випадків та назва речовин з перевищенням ГДК, од.
-----------------------	--	--	---------------------------	---

	усього	у тому числі з перевищенням ГДК			
Басейн р. Дністер					
р. Дністер	2	2	24	624 (фізико-хімічні) та 1464 (пріоритетні)	6 (БСК ₅)**
р. Ягорлик	1	1	12	312 (фізико-хімічні) та 732 (пріоритетні)	1 (ХСК), 1 (мінералізація), 1 (флуорантен), 1 (бензо(b)флуорантен), 1 (бензо(k)флуорантен), 1 (бензо(g,h,i)перілен)
р. Білочі	1	1	12	312 (фізико-хімічні) та 732 (пріоритетні)	3 (ХСК), 1 (БСК ₅), 1 (залізо загальне), 2 (флуорантен), 2 (бензо(b)флуорантен), 2 (бензо(k)флуорантен), 2 (бензо(g,h,i)перілен)
Кучурганське водосховище	2	2	24	624 (фізико-хімічні) та 1464 (пріоритетні)	17 (ХСК), 14 (БСК ₅), 24 (мінералізація) **
р. Турунчук	1	1	12	312 (фізико-хімічні) та 732 (пріоритетні)	3 (ХСК)**
Дністровський лиман*	1	1	12	732 (пріоритетні)	1 (бензо(b)флуорантен), 1 (бензо(k)флуорантен), 1 (бензо(g,h,i)перілен)
р. Кучурган	1	1	4	104 (фізико-хімічні) та 244 (пріоритетні)	4 (мінералізація), 3 (ХСК), 4 (БСК ₅), 1 (NH ₄)**
Басейн р. Дунай					
р. Дунай*	8	8	96	960 (фізико-хімічні) та 5856 (пріоритетні)	4 (ХСК), 3 (БСК ₅), 3 (NH ₄), 1 (феноли), 1 (кадмій), 1 (свинець)
водосховище Ялпуг*	2	2	24	312 (фізико-хімічні) та 1464 (пріоритетні)	9 (ХСК), 5 (БСК ₅), 11(мінералізація) 1 (алахлор), 1 (бензо(b)флуорантен), 1 (бензо(k)флуорантен), 1 (бензо(g,h,i)перілен)
водосховище Кугурлуй*	1	1	12	2074 (пріоритетні)	1 (цибутрин), 1 (бензо(b)флуорантен), 1 (бензо(k)флуорантен), 1 (бензо(g,h,i)перілен)
водосховище Китай*	1	1	12	671 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕНЯ _{мах} **
водосховище Кагул*	1	1	12	671 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕНЯ _{мах} **
водосховище Катлабух*	2	2	24	1464 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕНЯ _{мах} **

р. Великий Ялпуг	1	1	9	234 (фізико-хімічні) та 549 (пріоритетні)	5 (ХСК), 7 (БСК ₅), 9 (мінералізація), 1 (NH ₄), 1(залізо заг.), 1 (цибутрин)
р. Киргиз-Китай	1	1	7	182 (фізико-хімічні) та 427 (пріоритетні)	7 (ХСК), 5 (БСК ₅), 7 (мінералізація), 4 (NH ₄) **
р. Карасулак*	1	1	11	671 (пріоритетні)	3 (бензо(b)флуорантен), 2 (бензо(k)флуорантен), 2 (бензо(g,h,i,)перілен)
р. Нерушай*	1	1	12	732 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕН _Я мах**
р. Ташбунар	1	1	1	61 (пріоритетні)	1 (флуорантен), 1(бензо(b)флуорантен), 1(бензо(k)флуорантен), 1(бензо(g,h,i,)перілен), 1 (циперметрин)
озеро Саф'яни*	1	1	7	427 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕН _Я мах**
Басейн річки Південний Буг					
р. Кодима	1	1	12	732 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕН _Я мах**
Басейн річок Причорномор'я					
р. Каплань	1	1	7	182 (фізико-хімічні) та 427 (пріоритетні)	2 (ХСК), 7 (мінералізація)**
р. Чага	1	1	9	234 (фізико-хімічні) та 549 (пріоритетні)	4 (флуорантен), 1 (бензо(a)пірен), 5 (бензо(b)флуорантен), 5 (бензо(k)флуорантен), 5 (бензо(g,h,i,)перілен), 5 (ХСК), 7 (БСК ₅), 3 (NH ₄), 9 (мінералізація) 1(залізо заг.)
р. Когильник	1	1	12	312 (фізико-хімічні) та 732 (пріоритетні)	11 (ХСК), 11 (БСК ₅), 7 (NH ₄), 12 (мінералізація)**
р. Сарата	1	1	9	234 (фізико-хімічні) та 549 (пріоритетні)	3 (ХСК), 1 (БСК ₅), 4 (NH ₄), 9 (мінералізація)**
р. Хаджидер*	2	2	24	312 (фізико-хімічні) та 1464 (пріоритетні)	9 (ХСК), 9 (БСК ₅), 9 (мінералізація), 4 (NH ₄), 1(залізо заг.), 3 (флуорантен), 2 (бензо(a)пірен), 4 (бензо(b)флуорантен), 4 (бензо(k)флуорантен), 4 (бензо(g,h,i,)перілен); низький розчинений кисень (у серпні)
Водосховище Сасик*	1	1	12	732 (пріоритетні)	1 (бензо(b)флуорантен), 1 (бензо(k)флуорантен), 1 (бензо(g,h,i,)перілен)
р. Алкалія*	1	1	12	732 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕН _Я мах**

р. Великий Куяльник	1	1	4	244 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕНЯ _{мах} **
р. Тилігул*	1	1	12	732 (пріоритетні)	1 (бензо(b)флуорантен), 1 (бензо(k)флуорантен), 1 (бензо(g,h,i)перілен)
Хаджибейський лиман*	1	1	12	732 (пріоритетні)	1 (мідь), 1 (кадмій), 1(цинк) **
Тилігульський лиман*	1	1	12	732 (пріоритетні)	не виявлено перевищень ЕНЯ _{мах} **

* фізико-хімічні дослідження води по пунктах спостереження: р. Дунай (32 км, с. Ліски, Кислицький рукав, 89,9 км, 94 км), р. Хаджидер (с. Сергіївка), р. Алкалія, Хаджибейський лиман, водосховище Сасик, водосховище Катлабух (с. Кислиця та смт Суворове), р. Тилігул, Тилігульський лиман, водосховище Кагул, р. Карасулак, водосховище Ялпуг (с. Коса), водосховище Кугурлуй (с. Н. Некрасівка), озеро Саф'яни, водосховище Китай, р. Нерушай, Дністровський лиман виконувались лабораторією Дунайської гідрометеорологічної обсерваторії.

** вміст досліджуваних пріоритетних та специфічних речовин не перевищував максимально-допустимих концентрацій. Для визначення хімічного стану масивів поверхневих вод враховувались перевищення екологічних нормативів якості, а саме максимально-допустимих концентрацій (ЕНЯ_{мах}) та середньорічних допустимих концентрацій (ЕНЯ_{ср}).

У 2023 році лабораторія моніторингу вод Південного регіону БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю здійснювала щомісячний відбір проб та фізико-хімічні дослідження по питних та транскордонних пунктах, а також проводила відбір та екстракцію 43 проб води для виконання досліджень на вміст пріоритетних та специфічних забруднюючих речовин, які проводились у лабораторії моніторингу вод Західного регіону (м. Івано-Франківськ).

Зворотні води, що скидаються у морське середовище

Таблиця 15

Скидання зворотних вод	
1	2
усього, тис. м ³	з них забруднених, %
51,81	0,66

Основні водоносні горизонти

Таблиця 16

Геологічний індекс водовмісних порід	Кількість прогнозних ресурсів, тис.м ³ /добу	Кількість експлуатаційних запасів, тис.м ³ /добу
1	2	3

Примітка: * Інформація Державною службою геології та надр не надана.

СБО «Південна»

6. Земельні ресурси

Земельні ресурси Одеської області (3331,4 тис. га) характеризуються надзвичайно високим рівнем освоєння.

Найбільшою є питома вага земель сільськогосподарського призначення – 2588,18 тис. га, з них рілля – 2077,04 тис. га. У структурі земель землі сільськогосподарського призначення займають 77,69 %, у тому числі рілля – 62,35 %.

Землі лісогосподарського призначення, ліси та інші лісовкриті площі займають 223,41 тис. га або 6,71 % території області.

Землі водного фонду займають 210,74 тис. га або 6,33 % території області.

Структура земельного фонду регіону

Таблиця 17

Категорія земель та види земельних угідь	2021		2022		2023	
	всього, тис.га	% до загальної площі території	всього, тис.га	% до загальної площі території	всього, тис.га	% до загальної площі території
I	4	5	6	7	10	11
Загальна територія, у т.ч.	3331,40	100,00	3331,38	100,00	3331,38	100,00
1. Сільсько-господарські угіддя	2588,22	77,69	2588,22	75,56	2588,18	75,56
рілля	2076,97	62,35	2077,04	62,34	2077,04	62,34
перелogi	27,18	0,82	27,18	0,82	27,18	0,82
багаторічні насадження	82,331	2,47	82,29	2,47	82,29	2,47
сіножаті і пасовища	401,75	12,06	401,67	12,06	401,67	12,06
2. Ліси та інші лісовкриті площі	223,36	6,70	223,41	6,71	223,41	6,71
з них вкриті лісовою рослинністю	200,245	6,01	200,20	6,01	200,20	6,01
3. Забудовані землі	134,14	4,03	134,14	4,02	134,14	4,02
4. Відкриті заболочені землі	77,2	2,32	76,97	2,31	76,97	2,31
5. Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним рослинним покривом (піски, яри, землі зайняті зсувами, щебенем, галькою, голими скелями)	30,79	0,92	31,03	0,93	31,03	0,93
6. Інші землі	277,69	8,34	277,65	8,33	277,65	8,33
Всього земель (суша)	3120,66	93,67	3120,65	93,67	3120,65	93,67
Території, що покриті поверхневими водами	210,74	6,33	210,73	6,33	210,73	6,33

Примітка: за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області.

Рекультивация порушених земель

Таблиця 18

Рік	Всього порушених земель		Всього відпрацьованих земель		Здійснено рекультивацию, га		перебувають у стадії рекультивации	
	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону	тис.га	% до загальної площі регіону
2021	2,40	0,07	1,50	0,05	-	-	-	-
2022	2,40	0,07	1,50	0,05	-	-	-	-
2023	2,40	0,07	1,50	0,05	-	-	-	-

Примітка: за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області.

Консервація земель за звітний рік

Таблиця 19

Рік	Вид земель, що потребує консервації	Усього на початок року		Проведено консервацію		Потребують консервації	
		тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території	тис. га	% до загальної площі території
1	2	3	4	5	6	7	8
2021	Одеська область	22,3326	18,57	х	х	23,3326	18,57
2022	Одеська область	84,3823	2,53	х	х	84,3823	2,53
2023	Одеська область	84,3823	2,56	х	х	84,3823	2,56

Примітка: за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області.

Водоохоронні зони та прибережні захисні смуги водних об'єктів

Таблиця 20

Водоохоронні зони та прибережні захисні	За роками			
	Загальна площа, га	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Загальна площа встановлених водоохоронних зон водних об'єктів, тис. га з них внесено до державного земельного кадастру	158,662	158,662	158,662	158,662
	136,239	136,239	136,239	136,239
Загальна площа прибережних захисних смуг водних об'єктів, тис. га з них внесено до державного земельного кадастру	28,281	28,281	28,281	28,281
	20,476	20,476	20,476	20,476

Примітка: за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області.

Поширеність процесів деградації земель сільськогосподарських угідь

Таблиця 21

Види деградованих земель	Площа земель, підданих впливу, тис. га	% від загальної площі регіону
Дефляційно небезпечні землі (с/г угіддя)		
Землі (с/г угіддя), піддані водній ерозії		

Землі (с/г угіддя), піддані сумісній дії водної та вітрової ерозії		
Землі (с/г угіддя) з кислими ґрунтами		
Землі (с/г угіддя) із засоленими ґрунтами		
Землі (с/г угіддя) із солонцюватими ґрунтами	98,6	4,76
Землі (с/г угіддя) із солонцевими комплексами		
Землі (с/г угіддя) осолоділі		
Землі (с/г угіддя) перезволожені		
Землі (с/г угіддя) заболочені		
Землі (с/г угіддя) кам'яністі		
Землі, що піддані зсувам		
Землі над породами, що здатні до карстування, у тому числі під _____ од. карстопроявів		
Забруднені землі (с/г угіддя), які не використовуються у с/г виробництві		
Землі, що перебувають у стані консервації		
Підтоплені землі		
Порушені землі		

Примітка: за інформацією Головного управління Держгеокадастру в Одеській області.

Будівництво (реконструкція) протиерозійних гідротехнічних споруд

Таблиця 22

Рік	Необхідно здійснити будівництво (реконструкція)протиерозійних гідротехнічних споруд			Здійснено будівництво (реконструкція)протиерозійних гідротехнічних споруд			Об'єкти, що перебувають у стадії будівництва, шт	Об'єкти незавершеного будівництва, шт
	Кількість, од	Протяжність, км	Площа, га	Кількість, од	Протяжність, км	Площа, га		
2021 рік	-	-	-	-	-	-	-	-
2022 рік	1	0,30	-	-	-	-	-	-
2023 рік	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: за інформацією Басейнового управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю .

Зрошувані землі

Таблиця 23

Зрошувальні землі	2021 рік		2022 рік		2023 рік	
	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га	% від загальної площі	усього, тис. га
1	4	2	4	2	3	4
Площа зрошуваних земель, на якій забезпечено належне функціонування інфраструктури зрошувальних систем	114,9	52,2	114,9	52,2	114,4	52,0
у тому числі систем крапельного зрошення	10,0	4,6	10,0	4,6	10,0	4,6

Примітка: за інформацією Басейнового управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу, азоту, фосфору та калію за результатами агрохімічної паспортизації для земель сільськогосподарського призначення (раз на 5 років)

Характеристика ґрунтів за вмістом гумусу

Таблиця 24

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, %
дуже низький < 1,1	низький 1,1-2,0	середній 2,1-3,0	підвищений 3,1-4,0	високий 4,1-5,0	дуже високий > 5,0	
-	1,2	31,7	32,0	29,9	5,1	3,59

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту, що легко гідролізується

Таблиця 24.1

Площа ґрунтів, %				Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Корнфілд)
дуже низький < 100	низький 101,0-150,0	середній 151,0-200,0	підвищений > 200	
—	—	—	—	—

Характеристика ґрунтів за вмістом азоту за нітрифікаційною здатністю

Таблиця 24.2

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту
дуже низький < 5	низький 5-8	середній 9-15	підвищений 16-30	високий 31-60	дуже високий > 60	
4,8	19,5	37,2	32,4	5,5	0,6	14,6

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук фосфору

Таблиця 24.3

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький < 20	низький 21-50	середній 51-100	підвищений 101-150	високий 151-200	дуже високий > 200	
10,1	19,5	54,9	11,0	2,1	2,3	69

Характеристика ґрунтів за вмістом рухомих сполук калію

Таблиця 24.4

Площа ґрунтів, %						Середньозважений показник, мг/кг ґрунту (Чиріков)
дуже низький ≤ 20	низький 21-40	середній 41-80	підвищений 81-120	високий 121-180	дуже високий > 180	
-	0,1	7,8	35,7	31,3	25,1	128

Примітка: інформація надана Одеською філією державної установи «Держґрунтохорона».

Поширеність небезпечних екзогенних геологічних процесів на території Одеської області
(за останні 5 років)

Таблиця 25

Рік	Підтоплення				Карст			Зсуви					
	площа, тис. км ²		% від площі території регіону		площа поширення порід, здатних до карстування, тис. км ²	%	кількість карсто- проявів, од.	загальна кількість од.	площа, км ²	%	кількість активних, од.	площа активних, км ²	%
	0-4 м	у т.ч. 0- 2 м	0-4 м	у т.ч. 0- 2 м									
1	2		3		4	5	6	7	8	9	10	11	12
2019	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	43	0,96	1,45
2020	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	43	0,96	1,45
2021	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	30	0,2	0,3
2022	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	33	0,3	0,5
2023	20,575	13,098	61,7	39,3	32,65	98,0	112	5836	66,3	0,20	33	0,3	0,3

7. Лісові ресурси

Лісовий фонд регіону в розрізі земель цільового призначення
та категорій земель (станом на 01.01.2024)

Таблиця 26

№	Постійні лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки, землі запасу	Загальна площа, га	Лісові землі, тис. га						усього лісових земель
			вкриті лісовою рослинністю		не вкриті лісовою рослинністю				
			усього	із них лісові культури	незімкнуті лісові культури	зруби	гальвини, біопляни	лісові дороги, просіки, розриви	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
I. Землі лісогосподарського призначення									
1	ДП «Ананьївське лісове господарство»	15,53	13,167	8,908	0,247	0,114	0,349	0,124	14,215
2	ДП «Балтське лісове господарство»	48,2	44,9	29,4	0,7	0	0,6	0,5	46,8
3	ДП «Ізмаїльське лісове господарство»	32,45	13,3664	10,0553	1,3039	0,4382	0,3871	0,1958	15,6914
4	ДП «Одеське лісове господарство»	44,22	22,379	15,798	0,3433 43	0,121	2,043	0,191	25,390
	Разом	140,4	93,8124	64,1613	2,5942	0,6732	3,3791	1,0108	102,0964
II. Землі природно-заповідного фонду та іншого призначення									
1	ДП «Ананьївське лісове господарство»	3,880	3,609	2,304	0,13	0,11	0,71	0,50	3,796
2	ДП «Балтське лісове господарство»	18,19	17,8	11,9	0,4	0	0,1	0,2	18,6
3	ДП «Ізмаїльське лісове господарство»	14,3632	2,6440	1,9924	0,0207	0,0491	0,1588	0,1169	2,9895
4	ДП «Одеське лісове господарство»	11,667	3,798	2,000	0,021	0,007	0,203	0,54	4,180
	Разом	48,1002	27,851	18,1964	0,5717	0,1661	1,1718	1,3569	29,5655
III. Землі іншого призначення									
1	ДП «Ананьївське лісове господарство»	-	-	-	-	-	-	-	-
2	ДП «Балтське лісове господарство»	29,3	27,1	17,5	0,3	0	0,5	0,3	28,2
3	ДП «Ізмаїльське лісове господарство»	-	-	-	-	-	-	-	-
4	ДП «Одеське лісове господарство»	32,555	18,580	13,798	0,322	0,114	1,1840	0,137	21,210
	Разом	61,855	45,68	31,298	0,622	0,114	1,684	0,437	49,41

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

**Нелісові землі, землі лісогосподарського призначення
(станом на 01.01.2024)**

Таблиця 27

№	Постійні лісокористувачі, власники лісів	Рілля	Сінокоси	Пасовища	Піски	Болота	Води	Яри, схили, кар'єри	Інші нелісові землі	Загальна площа нелісових земель, тис.га
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	ДП «Ананьївське лісове господарство»	165,6	20,3	19,7	-	120,6	23,3	-	969,6	1319,1
2	ДП «Балтське лісове господарство»	344	104,1	7,7	-	117,2	26,1	-	728,1	1327,2
3	ДП «Ізмайльське лісове господарство»	348,5	476,3	49,3	100,2	13897,2	504,5	723,1	1152,1	16759
4	ДП «Одеське лісове господарство»	161,6	5,9	59	-	14629,3	948,5	-	3027,3	18831,6
	Разом	1019,7	606,6	135,7	100,2	28764,3	1502,4	723,1	5877,1	38236,9

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

Проведення рубок головного користування за 2023 рік

Таблиця 28

Назва лісокористування	Категорія лісів	Усього, тис.м ³	У тому числі за господарствами (ліквідна деревина, тис. м ³)					
			хвойні		твердолистяні		м'яколистяні	
			площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³	площа, га	запас, м ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9
ДП «Ананьївське лісове господарство»	-	-	-	-	-	-	-	-
ДП «Балтське лісове господарство»	-	-	-	-	-	-	-	-
ДП «Ізмайльське лісове господарство»	-	-	-	-	-	-	-	-
ДП «Одеське лісове господарство»	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

**Лісовідновлення за 2023 рік
(в розрізі лісокористувачів, власників лісів)**

Таблиця 29

№	Лісокористувачі, власники лісів, інші землекористувачі, у користуванні яких є лісові ділянки	Лісовідновлення, га			
		у тому числі:			усього
		посадка лісу, га	посів лісу, га	природне поновлення лісу, га	
1	2	3	4	5	6

1.	Філія «Ананьївське ЛГ»	7,2	0	0	7,2
3.	Філія «Балтське ЛГ»	0	0	0	0
2.	Філія «Ізмаїльське ЛГ»	0	58,3	0	58,3
4.	Філія «Одеське ЛГ»	2,7	1,8	2	6,5
	Усього	9,9	60,1	2	72

Примітка: за інформацією Філії «Південний лісовий офіс» державного спеціалізованого господарського підприємства «Ліси України»

**Лісорозведення (створення нових лісових насаджень)
за 2023 рік (в розрізі лісгосподарських підприємств)**

Таблиця 30

№ з/п	Лісокористувачі, власники лісів	Створення нових лісових насаджень, га						
		лісорозведення, га					природне само заліснення земель, га	усього обліковано нових лісів, га
		у тому числі посадка/посів, га				усього		
		заліснення непродуктивних земель, га	заліснення ярів, балок, кар'єрів, га	заліснення інших земель, га	створення поєданих лісових смуг, га			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ДП «Ананьївське лісове господарство»	15	-	-	-	15	-	15
2	ДП «Балтське лісове господарство»	-	-	-	-	-	-	-
3	ДП «Ізмаїльське лісове господарство»	-	-	10	-	10	-	10
4	ДП «Одеське лісове господарство»	-	-	17,8	-	17,8	2	19,8
	Усього	15	0	27,8	0	42,8	2	44,8

Примітка: за інформацією Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

**Проведення лісгосподарських заходів, пов'язаних із
вирубанням деревини за 2023 рік**

Таблиця 31

№	Лісокористувачі, власники лісів	Площа, га/Ліквідна деревина, тис.м ³						
		рубки догляду	лісовідновні рубки	санітарні рубки	розрубка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	розчистка ліній електропередач, автомобільних доріг тощо	інші рубки	усього рубок
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ДП «Ананьївське лісове	106/ 1258	12/ 498	701/ 14043	0	0	1/8	820/ 15807

	господарство»							
2	ДП «Балтське лісове господарство»	270/ 3,33	0	2106/ 49,87	0	-/ 0,02	-/ 0,19	2376/ 53,41
3	ДП «Ізмайльське лісове господарство»	69/ 556	0	306/ 3939	0	0	0	375/ 4495
4	ДП «Одеське лісове господарство»	106/ 2,7	2/ 0,1	237/ 4,3	0	0	0	345/ 7,1
	Усього	551/ 1820,03	14/ 498,1	3350/ 18036,17	0	-/ 0,02	1/ 8,19	3916/ 20362,51

Примітка: за інформацією Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

Загиблі лісові культури, насадження та незімкнуті лісові культури природного відновлення за 2023 рік

Таблиця 32

Назва	Лісокористувачі та землекористувачі, які мають у користуванні лісові ділянки					Усього
1	2	3	4	5	6	7
1. Усього загиблих лісових насаджень, га	43,01	0	0	0	0	43,01
у тому числі від:	43,01	0	0	0	0	43,01
пожеж						
несприятливих погодних умов	0	0	0	0	0	0
хвороб та шкідників лісу	0	0	0	0	0	0
господарської діяльності людини (забудова, лінії електропередач, затоплення, газопроводи тощо)	0	0	0	0	0	0
з них загиблих лісових культур, га	0	0	0	0	0	0
у тому числі від:	0	0	0	0	0	0
пожеж						
несприятливих погодних умов	0	0	0	0	0	0
хвороб та шкідників лісу	0	0	0	0	0	0
господарської діяльності людини (забудова, ліній електропередач, кар'єри, газопроводи тощо)	0	0	0	0	0	0
Інше	0	0	0	0	0	0
2. Усього загиблих незімкнутих лісових насаджень, га	14,5	0	0	0	0	14,5
3. Усього пошкоджених, загиблих ділянок природного поновлення, га	0	0	0	0	0	0

Примітка: за інформацією Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

**Заготівля лісових ресурсів побічного користування та другорядних лісових матеріалів за лісокористувачами
у розрізі місцевих рад**

Таблиця 33

№ з/п	Постійні лісокористувачі, власники лісів, органи місцевого самоврядуван- ня	Лісові ресурси побічного користування, встановлений ліміт/фактично заготовлено										Другорядні лісові матеріали встановлений ліміт/фактично заготовлено						
		гриби	ягоди	лікарські рослини	плоди	горіхи	випас худоби	сінокосіння	підстілка	очерет	тощо	живиця	пні	дуб	деревні соки	деревна зелень	новорічні ялинки	тощо
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
1	ДП «Ананьївське лісове господарство»							3000									1724	
2	ДП «Балтське лісове господарство»																135	
3	ДП «Ізмаїльське лісове господарство»										92							
4	ДП «Одеське лісове господарство»																	
	Разом	0	0	0	0	0	0	3000	0	0	92	0	0	0	0	0	1859	0

Примітка: за інформацією Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства

8. Рослинний світ

Одеська область знаходиться у двох природних зонах: лісостепу і степу. Переважна більшість території області розташована у степовій зоні, лише на північному заході – у лісостеповій. Природна рослинність більшої частини області – степова.

Північна частина області розташована у лісостеповій зоні України. Тут зустрічаються лісові ландшафти. Найпоширенішими видами дерев є дуб, липа, клен, ясен, акація, вишня, черешня, верба, сосна та інші. Є лісова рослинність і на півдні, в плавнях дельти Дунаю, хоч і не займає там значних площ. В її складі переважають різні види верб. Серед них найбільш поширені верба біла та верба ламка.

З просуванням на південь з'являється більше степових видів, серед яких переважають трав'янисті види, що пристосовані до умов середнього зволоження та посухи. Спектр провідних родин складають айстрові, злакові, бобові, осокові, хрестоцвітні, лободові, гвоздичні, губоцвітні, гречкові, зонтичні, жовтецеві, шорстколисті тощо.

В районі Причорноморської низовини характерна лучна рослинність, що займає рівнинні ділянки прируслових та заплавних гряд і представлена угрупованнями болотистих, засолених, справжніх та остепнених лук, трав'яних боліт та болотистих лук. Болотна рослинність (очерет, рогіз) є характерним елементом плавнів Дунаю та приозерної рослинності. Солонцева та солончакова рослинність представлена досить незначними площами.

Значне місце у флорі області належить водній рослинності. Вона представлена невикоріненими вільноплаваючими, викоріненими зануреними, викоріненими з плаваючими листками та повітряноводними формами. Зазвичай зустрічаються тостера (морська трава), рдест, філофора (червона водорість), харові та інші водорості. В товщі води також численні дуже дрібні одноклітинні водорості (фітопланктон). Особливо розвинені діатомові водорості та динофлагелянти. Чисельність і біомаса планктонних водоростей найбільш висока в поверхневому шарі води, досягає в літній період декількох десятків мільйонів клітин на літр води.

Область має велику кількість рослин, в тому числі рідкісні, які занесені до Червоної книги України. Із «червонокнижних» видів тут охороняються, зокрема, сальвінія плаваюча, водяний горіх плаваючий, плавун щитolistий, меч-трава болотна, альдрованда пухирчата, зозулинець болотний, коручка болотна і чемерицеподібна, білоцвіт літній, гвоздика бессарабська, ковила дніпровська, золотобородник цикадовий та інші.

Перелік видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області, затверджений рішенням Одеської обласної ради від 18.02.2011 № 90-VI, налічує 292 види рослинного світу, з них 155 занесені до Червоної книги України.

Види рослин та грибів, що охороняються

Таблиця 34

Види рослин та грибів	2021	2022	2023
I	2	3	4
Загальна кількість видів рослин та грибів регіону, од.	2511	2511	2511
Кількість видів рослин та грибів, занесених до Червоної книги України, од.	128	128	128
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі, од.	18	18	18
Кількість видів рослин та грибів, занесених до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	4	4	4

Примітка: за інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

Динаміка охорони, невиснажливого використання та відтворення дикорослих рослин та грибів

Таблиця 35

Усього видів рослин, занесених до Червоної книги України, екз.	Усього рослинних угруповань занесених до Зеленої книги України, од.	Кількість видів рослин, занесених до Червоної книги України, відтворених на території та об'єктах ПЗФ, екз. назва	Кількість популяцій видів рослин, занесених до Червоної книги України, які зникли, од. назва
128	31	-	-

Примітка: за інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

Перелік видів рослин та грибів, що підлягають особливій охороні на території області (станом на 01.01.2024)

Таблиця 36

№	Назва виду (українська, латинська)	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	Європейський червоний список	МСО П
1	2	3	4	5	6	7
1.	Хвощ великий – <i>Equisetum telmateja</i> Ehrh. (<i>E. Majus</i> Gars.)	–				
2.	Марси́лія чоти́рилиста – <i>Marsilea quadrifolia</i> L.	+ (вразливий)	+			
3.	Пілюльниця куленосна (Кульківник куленосний) – <i>Pilularia globulifera</i> L.	+ (зникаючий)			+ V	
4.	Вужачка звичайна – <i>Ophioglossum vulgatum</i> L.					
5.	Сальві́нія плаваюча – <i>Salvinia natans</i> (L.) All.	+ (неоцінений)	+			
6.	Гінкго дво́лопате́ве – <i>Ginkgo biloba</i> L.	–				
7.	Ефе́дра двоко́лоскова – <i>Ephedra distachya</i> L.	–				
8.	Тис не́гній-дере́во – <i>Taxus baccata</i> L.	–				
9.	Цибу́ля кра́пчаста – <i>Allium guttatum</i> Stev.	–				
10.	Цибу́ля Реге́ля – <i>Allium regellianum</i> A.Becker ex Pjin	+ (рідкісний)				
11.	Цибу́ля савра́нська – <i>Allium savranicum</i>	+ (вразливий)				

	Besser					
12.	Цибуля Ієхандріне – <i>Allium sphaeropodum</i> Klokov	+ (вразливий)				
13.	Цибуля ведмежа (черемша) – <i>Allium ursinum</i> L.	+ (неоцінений)				
14.	Підсніжник Ельвеца – <i>Galanthus elwesii</i> Hook. f.	+ (вразливий)		+		
15.	Підсніжник білосніжний (п. звичайний) – <i>Galanthus nivalis</i> L.	+ (вразливий)		+		
16.	Білоцвіт літній – <i>Leucojum aestivum</i> L.	+ (вразливий)				
17.	Осітник Ієхандрінес (Штернбергія Ієхандрінес) – <i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldest. Et Kit.	+ (вразливий)		+		
18.	Віхалка гілляста – <i>Anthericum ramosum</i> L.	–				
19.	Белевалія сарматська – <i>Bellevalia sarmatica</i> (Pall. Ex Georgi) Woronow	–				
20.	Гіацинтик блідий – <i>Hyacinthella leucophaea</i> (K. Koch) Schur.	–				
21.	Гіацинтик Палласів – <i>Hyacinthella pallasiana</i> (Steven) Losinsk.	+ (вразливий)				
22.	Леопольдія тонкоцвіта – <i>Leopoldia tenuiflora</i> (Tausch) Heldr.	–				
23.	Гадюча цибулька занедбана – <i>Muscari neglectum</i> Guss. Ex Ten.	–				
24.	Рястка двозначна – <i>Ornithogalum amphibolum</i> Zahar.	+ (зникаючий)			+ I	
25.	Рястка Буше – <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.	+ (неоцінений)				
26.	Рястка торочкувата – <i>Ornithogalum fimbriatum</i> Willd.	–				
27.	Рястка Коха – <i>Ornithogalum kochii</i> Parl. (<i>Ornithogalum gussonei</i> auct. Non Ten)	–				
28.	Рястка гірська – <i>Ornithogalum oreoides</i> Zahar.	+ (вразливий)				
29.	Рястка відігнута – <i>Ornithogalum refractum</i> Schlecht.	+ (вразливий)				
30.	Проліска дволиста – <i>Scilla bifolia</i> L. (<i>Scilla taurica</i> (Regel) Fuss)	–				
31.	Ряска горбата – <i>Lemna gibba</i> L.	–				
32.	Холодок Палласа – <i>Asparagus pallastii</i> Misch.	+ (вразливий)				
33.	Конвалія звичайна – <i>Convallaria majalis</i> L. (<i>C. latifolia</i> Mill.)	–				
34.	Купина пахуча – <i>Polygonatum odoratum</i> (Mill.) Druce	–				
35.	Бульбокомиш морський – <i>Bolboschoenus maritimus</i> (L.) Palla [<i>Scirpus maritimus</i> L.]	–				
36.	Осока блискуча – <i>Carex liparocarpos</i> Gaud.	+ (зникаючий)				
37.	Осока житня – <i>Carex secalina</i> Willd. Ex Wahlenb.	+ (вразливий)				
38.	Меч-трава болотна – <i>Cladium mariscus</i> (L.) Pohl. S.I.	+ (вразливий)				
39.	Сашник чорніючий – <i>Schoenus nigricans</i> L.	–				

40.	Ситник Ієхандрінесвата – <i>Juncus acutiflorus</i> L.	–				
41.	Брандушка різнобарвна – <i>Bulbocodium versicolor</i> (Ker-Gawl.) Spreng.	+ (вразливий)				
42.	Пізньоцвіт Ієхандрин – <i>Colchicum ancyrense</i> B.L.Burt.	+ (вразливий)				
43.	Пізньоцвіт Фоміна – <i>Colchicum fominii</i> Bordz.	+ (вразливий)			+ V	
44.	Шафран Гейфелів – <i>Crocus heuffelianus</i> Herb.	+ (неоцінений)				
45.	Шафран сітчастий – <i>Crocus Iєхандріне</i> Steven ex Adams	+ (неоцінений)				
46.	Косарик черепитчасті – <i>Gladiolus imbricatus</i> L.	+ (вразливий)	+			+ (I)
47.	Півники злаколисті – <i>Iris graminea</i> L.	–				
48.	Півники солелюбні – <i>Iris halophila</i> Pall.	–				
49.	Півники угорські – <i>Iris hungarica</i> Waldst. Et Kit.	–				
50.	Півники понтичні – <i>Iris pontica</i> Zapal.	+ (вразливий)				
51.	Півники карликові – <i>Iris pumila</i> L.	–				
52.	Півники рябі – <i>Iris Iєхандри</i> L.	–				
53.	Рябчик гірський – <i>Fritillaria Iєханд</i> Hoppe	+ (зникаючий)	+			
54.	Рябчик руський – <i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.	+ (вразливий)				
55.	Лілія лісова – <i>Lilium martagon</i> L.	+ (неоцінений)				
56.	Тюльпан бузький – <i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz	+ (вразливий)				
57.	Тюльпан дібровний – <i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz	+ (вразливий)				
58.	Тюльпан Шренка – <i>Tulipa schrenkii</i> Regel	+ (вразливий)				
59.	Чемериця чорна – <i>Veratrum nigrum</i> L.	–				
60.	Різуха морська – <i>Najas marina</i> L. (<i>N. major</i> All.)	–				
61.	Рдесник злаколистий – <i>Potamogeton gramineus</i> L.	–				
62.	Камка морська – <i>Zostera marina</i> L.	–	+			
63.	Камка мала – <i>Zostera noltii</i> Hornem.	–				
64.	Плодоріжка Ієхандрінесв (зозулинець Ієхандрінесва) – <i>Anacamptis laxiflora</i> (Lam.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchis laxiflora</i> Lam.)	+ (вразливий)				
65.	Плодоріжка салепова (зозулинець Ієханд) – <i>Anacamptis morio</i> (L.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchis morio</i> L.)	+ (вразливий)				
66.	Плодоріжка болотна (зозулинець болотний) – <i>Anacamptis palustris</i> (Jacq.) R.M. Bateman, Pridgeon et M.W. Chase (<i>Orchis palustris</i> Jacq.)	+ (вразливий)				
67.	Булатка великоквіткова – <i>Cephalanthera damasonium</i> (Mill.) Druce	+ (рідкісний)				
68.	Зозульки м'ясочервоні (пальчатокорінник	+ (вразливий)				

	м'ясочервоний) – <i>Dactylorhiza incarnata</i> (L.) Soó. S.l.					
69.	Пальчатокорінник травневий – <i>Dactylorhiza majalis</i> (Rchb.) P.F.Hunt et Summerhayes s.l.	+ (рідкісний)				
70.	Коручка чемерникоподібна (к. широколиста) – <i>Epipactis helleborine</i> (L.) Crantz (<i>E. latifolia</i> (L.) All.)	+ (неоцінений)				
71.	Коручка болотна – <i>Epipactis palustris</i> (L.) Crantz	+ (вразливий)				
72.	Коручка пурпурова – <i>Epipactis purpurata</i> Smith	+ (рідкісний)				
73.	Гніздівка звичайна – <i>Neottia nidus-avis</i> (L.) Rich.	+ (неоцінений)				
74.	Зозулинець шоломоносний – <i>Orchis militaris</i> L.	+ (вразливий)				
75.	Любка дволиста – <i>Platanthera bifolia</i> (L.) Rich. (<i>Orchis bifolia</i> L.)	+ (неоцінений)				
76.	Любка Ієксандрінесва – <i>Platanthera chlorantha</i> (Cust.) Rchb.	+ (неоцінений)				
77.	Золотобородник цикадовий – <i>Chrysopogon gryllus</i> (L.) Trin.	(вразливий)				
78.	Пирій бессарабський – <i>Elytrigia bessarabica</i> (Săvul. & Rayss.) Procud.	–				
79.	Пирій ковилолистий – <i>Elytrigia stipifolia</i> (Czern.ex Nevski) Nevski	+ (неоцінений)			+ V	
80.	Келерія молдавська – <i>Koeleria moldavica</i> M.Alexeenko	–			+ I	
81.	Перлівка Ієксандрінесв – <i>Melica chrysolepis</i> Klokov	–			+ I	
82.	Ковила шорстка – <i>Stipa asperella</i> Klokov et Ossyczjuk	+ (недостатньо відомий)				
83.	Ковила дніпровська – <i>Stipa borysthena</i> Klokov et Prokudin	+ (вразливий)				
84.	Ковила волосиста – <i>Stipa capillata</i> L.	+ (неоцінений)				
85.	Ковила пухнастолиста – <i>Stipa dasyphylla</i> (Czern. Ex Lindem.) Trautv.	+ (вразливий)				+ ®
86.	Ковила Лессінга – <i>Stipa lessingiana</i> Trin. Et Rupr.	+ (неоцінений)				
87.	Ковила травнева – <i>Stipa majalis</i> Klokov	+ (недостатньо відомий)				
88.	Ковила пірчаста – <i>Stipa pennata</i> L.	+ (вразливий)				
89.	Ковила найкрасивіша – <i>Stipa pulcherrima</i> K.Koch	+ (вразливий)				
90.	Ковила вузьколиста – <i>Stipa tirsia</i> Steven	+ (вразливий)				
91.	Ковила українська – <i>Stipa ucrainica</i> P.Smim.	+ (неоцінений)				
92.	Рогоз Гросгеймів – <i>Typha grossheimii</i> Pobed. ~ <i>Typha domingensis</i> Pers.	–				
93.	Рогоз малий – <i>Typha minima</i> Funk.	+ (зникаючий)	+			
94.	Рогоз Шутлеворта – <i>Typha schuttewortii</i>	–	+			

	Koch et Sond.					
95.	Дуднік болотний – <i>Angelica palustris</i> (Bess.) Hoffm	–	+			
96.	Морквіниця прибережна – <i>Astrodaucus littoralis</i> (M.Bieb.) Drude	+ (вразливий)				
97.	Бюфонія дрібноквіткова – <i>Bufonia tenuifolia</i> L. (<i>B. Parviflora</i> Griseb.)	–				
98.	Ласкавець тонкий – <i>Bupleurum tenuissimum</i> L.	+ (вразливий)				
99.	Миколайчики приморські – <i>Eryngium maritimum</i> L.	–				
100	Ферула східна – <i>Ferula orientalis</i> L.	–	+			
101	Ферула татарська – <i>Ferula tatarica</i> Fisch. Ex Spreng	–				
102	Палімба солончакова – <i>Palimbia salsa</i> (L. F.) Besser	+ (вразливий)				
103	Жабриця ієракс – <i>Seseli peucedanifolium</i> Besser	–				
104	Деревій Нейльрейха – <i>Achillea neilreichii</i> A.Kerner	–				
105	Відкасник татарниколистий, дев'ятисил татарниколистий – <i>Carlina onopordifolia</i> Besser ex Szafer, Kulcz. Et Pawl.	+ (вразливий)				
106	Волошка Бессера – <i>Centaurea besseriana</i> DC.	–				
107	Волошка руська – <i>Centaurea ruthenica</i> Lam.	–				
108	Волошка савранська – <i>Centaurea savranica</i> Klok.	–				
109	Сугайник угорський – <i>Doronicum hungaricum</i> Rechb f.	+ (рідкісний)				
110	Цмин пісковий – <i>Helichrysum arenarium</i> (L.) Moench	–				
111	Любочки дунайські – <i>Leontodon danubialis</i> Jacq.	–				
112	Короличка пізня – <i>Leucanthemella serotina</i> (L.) Tzvelev.	+ (зникаючий)				
113	Рапонтикум серпцевидний – <i>Rhaponticum serratuloides</i> (Georgi) Bobrov	–				
114	Жовтозілля дніпровське – <i>Senecio borysthenticus</i> (DC.) Andr. Ex Czern.	–			+ R	
115	Козельці дніпровські – <i>Tragopogon borysthenticus</i> Artemcz.	–			+ I	
116	Козельці українські – <i>Tragopogon ucrainicus</i> Artemcz.	–			+ R	
117	Вільха клейка або чорна – <i>Alnus glutinosa</i> (L.) P.Gaerth. (<i>A. Vulgaris</i> Pers.)	–				
118	Вільха сіра – <i>Alnus incana</i> (L.) Moench.	–				
119	Геліотроп середній – <i>Heliotropium intermedium</i> Andr.	–			+ I	
120	Громовик Липського – <i>Onosma lipskyi</i> Klokov	–				
121	Чередник зонтичний – <i>Rindera umbellata</i>	–				

	(Waldst. & Kit.) Bunge					
122	Дзвоники скупчені – <i>Campanula glomerata</i> L. (<i>C. polessica</i> Wissjul.)	–				
123	Дзвоники персиколісті – <i>Campanula persicifolia</i> L.	–				
124	Бурачок Борзи – <i>Alyssum borzaeanum</i> Nyár.	+ (вразливий)				
125	Бурачок чашечкоплодий – <i>Alyssum calycocarpum</i> Rupr.	–				
126	Бурачок Ієксандрин – <i>Alyssum savranicum</i> Andr.	+ (знижуючий)			+ I	
127	Катран шершавий – <i>Crambe aspera</i> M.Bieb.	+ (вразливий)			+ R	
128	Катран морський – <i>Crambe alexandr</i> L. (<i>C. Pontica</i> Stev. Ex Rupr., nom. Nud.)	+ (вразливий)				
129	Катран пірчастонадрізаний – <i>Crambe pinnatifida</i> W.T.Aiton	+ (вразливий)				
130	Катран понтійський – <i>Crambe pontica</i> Steven ex Rupr. { <i>Crambe alexandr</i> auct. Non L.}	–				
131	Катран татарський – <i>Crambe tataria</i> Sebeók	+ (вразливий)				
132	Двонасінник скельний – <i>Hormingia petraea</i> (L.) Rchb.	–				
133	Багатонасінник лежачий – <i>Hymenolobus procumbens</i> (L.) Nuttall	–				
134	Вайда прибережна – <i>Isatis littoralis</i> Steven ex DC.	+ (вразливий)			+ I	
135	Хрінниця сиваська – <i>Lepidium syvaschicum</i> Клеорow	+ (вразливий)				
136	Редька приморська – <i>Raphanus maritimus</i> Sm. S.l.	+ (вразливий)				
137	Шивереція подільська – <i>Schivereckia podolica</i> (Besser) Andr. Ex DC.	+ (неоцінений)				+ (I)
138	Піщанка тонкостеблова – <i>Arenaria leptoclados</i> (Rchb.) Guss.	–				
139	Піщанка чебрецелиста – <i>Arenaria serpyllifolia</i> L.	–				
140	Піщанка Зоза – <i>Arenaria zozii</i> Kleop.	–			+ R	
141	Роговик Шмальгаузена – <i>Cerastium schmalhauseni</i> Pacz.	–			+ V	
142	Гвоздика Андржеївського – <i>Dianthus andrzejovskianus</i> (Zapal.) Kulc.	–				
143	Гвоздика Ієксандринес – <i>Dianthus bessarabicus</i> Klokov	+ (знижуючий)			+ R	
144	Гвоздика бузька – <i>Dianthus hypanicus</i> Andr.	+ (вразливий)	+			
145	Гвоздика ланцетна – <i>Dianthus lanceolatus</i> Stev. Ex Reichenb	–			+ I	+ ®
146	Пустельниця головчата – <i>Eremogone cephalotes</i> (M.Bieb.) Fenzl	+ (рідкісний)			+ I	+ (I)
147	Лешиця скупчена – <i>Gypsophila glomerata</i> Pall. Ex Adam	+ (вразливий)				
148	Остудник шорсткий – <i>Herniaria hirsuta</i> L.	–				
149	Кольраузія пагононосна – <i>Kohlrauschia prolifera</i> (L.) Kunth.	–				
150	Мінуарція Білика – <i>Minuartia bilykiana</i>	–			+ V	

	Klok.					
151	Мінуарція бузька – <i>Minuartia hypanica</i> Klokov ~ <i>Minuartia hybrida</i> aggr.	–				
152	Мерингія бузька – <i>Moehringia hypanica</i> Grynj et Klokov	+ (рідкісний)				
153	Ушанка полинкова – <i>Otites artemisetorum</i> Klokov	–			+ R	
154	Загнітник головчастий – <i>Paronychia cephalotes</i> (M.Bieb.) Besser	–				
155	Смілка бузька, зорянка південнобузька – <i>Silene hypanica</i> Klokov.	+ (вразливий)			+ R	
156	Курай туполистий – <i>Salsola mutica</i> С.А.Мей.	+ (вразливий)				
157	Глінус лядвенцевидний – <i>Glinus lotoides</i> L.	–				
158	Бруслина карликова – <i>Euonymus nana</i> M.Bieb.	+ (вразливий)				
159	Кушир підводний – <i>Ceratophyllum submersum</i> L.	–				
160	Кушир донський – <i>Ceratophyllum tanaiticum</i> Sapięg.	–			+ R	
161	Фумана лежача – <i>Fumana procumbens</i> (Dunal) Gr. Et Godr.	–				
162	Сонццвіт звичайний – <i>Helianthemum nummularium</i> (L.) Mill.	–				
163	Валеріана лікарська – <i>Valeriana officinalis</i> L.	–				
164	Валеріана висока, в. болотна – <i>Valeriana exaltata</i> J.C.Mikan	–				
165	Валеріана пагононосна – <i>Valeriana stolonifera</i> Czern.	–				
166	Альдрованда пухирчаста – <i>Aldrovanda vesiculosa</i> L.	+ (рідкісний)	+			
167	Молочай прибережний – <i>Euphorbia paralias</i> L.	+ (вразливий)				
168	Молочай шебриковидний – <i>Euphorbia peplis</i> L.	–				
169	Молочай густоволохатоплодий – <i>Euphorbia valdevillosocarpa</i> Arvat et Nyár.	+ (зникаючий)				
170	Астрагал дніпровський – <i>Astragalus borysthenicus</i> Klokov	+ (рідкісний)			+ R	
171	Астрагал шерстистоквітковий – <i>Astragalus dasyanthus</i> Pall.	+ (вразливий)			+ I	+ ®
172	Астрагал безстрілковий – <i>Astragalus exscapus</i> L.	+ (рідкісний)				
173	Астрагал козлятникоподібний – <i>Astragalus galegiformis</i> L.	–				
174	Астрагал сизий – <i>Astragalus glaucus</i> M.Bieb.	+ (вразливий)				
175	Астрагал Геннінга – <i>Astragalus henningii</i> (Steven) Boriss.	+ (рідкісний)			+ R	
176	Астрагал південнобузький – <i>Astragalus hypanicus</i> Krytzka	–				
177	Астрагал одеський – <i>Astragalus odessanus</i>	+ (рідкісний)				

	Besser					
178	Астрагал понтійський – <i>Astragalus ponticus</i> Pall.	+ (вразливий)				
179	Карагана скіфська – <i>Caragana scythica</i> (Kom.) Rojark.	+ (вразливий)			+ R	
180	Зіновать Кречетовича – <i>Chamaecytisus kreczetoviczii</i> (Wissjul.) Holub	–			+ R	
181	Зіновать Ліндемана – <i>Chamaecytisus lindemannii</i> (V.Krecz) Klaskova.	–			+ R	
182	Зіновать Пачоського – <i>Chamaecytisus paczoskii</i> (V.Krecz.) Klásk.	+ (рідкісний)				
183	Зіновать Рошеля – <i>Chamaecytisus rochelii</i> (Wierzb.) Rothm.	+ (рідкісний)				
184	Дрік скіфський – <i>Genista scythica</i> Pacz.	+ (неоцінений)				
185	Дрік чотиригранний – <i>Genista tetragona</i> Besser	+ (зникаючий)	+		+ I	+ ®
186	Солодка гола – <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.	+ (неоцінений)				
187	Солодушка великоквіткова – <i>Hedysarum grandiflorum</i> Pall.	–				
188	Чина ряба – <i>Lathyrus venetus</i> (Mill.) Wohlf.	+ (вразливий)				
189	Буркун піщаний – <i>Melilotus arenarius</i> Grecescu	–				
190	Вовчуг проміжний – <i>Ononis arvensis</i> L. (<i>O. intermedia</i> C.A. Mey. Ex Rouy)	–				
191	Вовчуг заступаючий – <i>Ononis procurrens</i> Wallr.	–				
192	Сокироносиця струнка (В'язіль стрункий) – <i>Securigera elegans</i> (Pančić) Lassen	+ (вразливий)				
193	Тетрагонолобус морський – <i>Tetragonolobus maritimus</i> (L.) Roth.	–				
194	Конюшина пухирчаста – <i>Trifolium vesiculosum</i> Savi	–				
195	Кендир венеційський (кендир сарматський) – <i>Trachomitum venetum</i> (L.) Woodson s.l.	+ (вразливий)				
196	Обвійник грецький – <i>Periploca graeca</i> L.	–				
197	Плавун щитолистий – <i>Nymphoides peltata</i> (S.G.Gmel.) Kuntze	+ (вразливий)				
198	Змієголовник Рюйша – <i>Dracosephalum ruyschiana</i> L.	+ (неоцінений)	+			
199	Залізник гібридний – <i>Phlomis hybrida</i> Zelen.	–			+ R	
200	Чебрець прибережний – <i>Thymus littoralis</i> Klokov et Des.-Shost.	+ (вразливий)				
201	Льон Ієхандринес – <i>Linum basarabicum</i> (Savul. Et Rayss) Klokov ex Juz.	+ (неоцінений)				
202	Льон жовтий – <i>Linum flavum</i> L.	–				
203	Льон лінійнолистий – <i>Linum linearifolium</i> Jáv.	–				
204	Плакун Ієхандринес – <i>Lythrum melanospermum</i> Săvul. & Zachar.	–				
205	Водяний горіх плаваючий – <i>Trapa natans</i>	+	+			

	L. S.I.	(неоцінений)				
206	Глечики жовті – <i>Nuphar lutea</i> (L.) Smith	–				
207	Латаття біле – <i>Nymphaea alba</i> L.	–				
208	Латаття сніжно-біле – <i>Nymphaea candida</i> C. Presl	–				
209	Ясен білоцвітий – <i>Fraxinus ornus</i> L.	–				
210	Півонія тонколиста – <i>Paeonia tenuifolia</i> L.	+ (вразливий)	+			
211	Ряст Маршалла – <i>Corydalis marschalliana</i> (Pall. Ex Willd.) Pers.	–				
212	Ряст Пачоського – <i>Corydalis paczoskii</i> N. Busch	–				
213	Ряст ущільнений – <i>Corydalis solida</i> (L.) Clairv.	–				
214	Мачок жовтий – <i>Glaucium flavum</i> Crantz.	–				
215	Кермечник злаколистий – <i>Goniolimon graminifolium</i> (Aiton) Boiss.	+ (вразливий)			+ I	+ (I)
216	Кермек дунайський – <i>Limonium danubiale</i> Klokov	–				
217	Китятки молдавські – <i>Polygala moldavica</i> Kotov	–				
218	Щавель сітчатий – <i>Rumex halacsyi</i> Rech	–				
219	Щавель багновий – <i>Rumex palustris</i> Smith	–				
220	Щавель український – <i>Rumex ucrainicus</i> Fisch. Ex Spreng	–			+ V	
221	Молочка приморська – <i>Glaux maritima</i> L.	–				
222	Первоцвіт весняний – <i>Primula veris</i> L.	–				
223	Оставник одеський (гімноспермій одеський) – <i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.	+ (вразливий)				+ (I)
224	Горицвіт весняний – <i>Adonis vernalis</i> L.	+ (неоцінений)		+		
225	Горицвіт волзький – <i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.	+ (неоцінений)				
226	Анемона лісова – <i>Anemone sylvestris</i> L.	–				
227	Ломиніс цілолистий – <i>Clematis integrifolia</i> L.	–				
228	Сон великий – <i>Pulsatilla grandis</i> Wender.	+ (вразливий)	+			
229	Сон розкритий – <i>Pulsatilla patens</i> (L.) Mill. S.I. (<i>P. latifolia</i> Rupr.)	+ (неоцінений)	+			
230	Сон лучний (С. чорніючий) – <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. S.I.	+ (неоцінений)				
231	Жостір фарбувальний – <i>Rhamnus tinctoria</i> Waldst. Et Kit.	+ (рідкісний)				
232	Виноград лісовий – <i>Vitis sylvestris</i> C.C.Gmel.	–				
233	Мигдаль степовий, бобчук – <i>Amygdalus nana</i> L.	–				
234	Глід Попова – <i>Crataegus popovii</i> Chrshan.	–				
235	Глід український – <i>Crataegus ucrainica</i> Rojark.	–			+ R	
236	Слива молдавська – <i>Prunus moldavica</i> Kotov ~ <i>Prunus spinosa</i> L.	–				
237	Шипшина двошипна – <i>Rosa diacantha</i>	–				

	Chrshan. (<i>Rosa heteracantha</i> Chrshan., non Kar. & Kir.)					
238	Берека (горобина берека) – <i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz.	+				
239	Таволга зарубчаста – <i>Spiraea crenata</i> L. (<i>S. Crenifolia</i> C.A.Mey.)	–				
240	Таволга звіробоелиста – <i>Spiraea hypericifolia</i> L.	–				
241	Ясенець білий – <i>Dictamnus albus</i> L.	+	(рідкісний)			
242	Клокичка периста – <i>Staphylea pinnata</i> L.	+	(рідкісний)			
243	Пухирник малий – <i>Utricularia minor</i> L.	+	(вразливий)			
244	Повстянка дніпровська (цимбохазма дніпровська) – <i>Cymbochasma borysthena</i> (Pall. Ex Schlecht.) Klokov et Zoz	+	(рідкісний)			
245	Наперстянка великоцвіта – <i>Digitalis grandiflora</i> Mill.	–				
246	Льонек бессарабський – <i>Linaria bessarabica</i> Kotov	+	(недостатньо відомий)		+ I	
247	Франкенія припорошена – <i>Frankenia pulverulenta</i> L.	+	(вразливий)			+ ®
248	Кропива київська – <i>Urtica kioviensis</i> Rogov	–			+ V	
249	Фіалка біла – <i>Viola alba</i> Besser	+	(рідкісний)			
250	Фіалка Лавренка – <i>Viola lavrenkoana</i> Klok.	–				
251	Вошерія прибережна – <i>Vaucheria litorea</i> Hoffm.-Bang. Et C. Ag.	+	(рідкісний)			
252	Ектокарпус стручковатий – <i>Ectocarpus siliculosus</i> (Dillw.) Lyngb. Var. <i>hiemalis</i> (Crouan ex Kjellm.) Gallardo = (<i>E. Hiemalis</i> (Crouan ex Kjellm.) Kjellm.)	+	(вразливий)			
253	Пілайела прибережна – <i>Pylaiella littoralis</i> (L.) Kjellm.	+	(рідкісний)			
254	<i>Leathesia difformis</i> (L.) Aresch.	–				
255	Стилофора ніжна – <i>Stilophora tenella</i> (Esper) P.C. Silva = <i>S. Rhizodes</i> (Turn.) J. Agardh)	+	(вразливий)			
256	Пунктарія хвиляста – <i>Punctaria tenuissima</i> (C. Agardh) Grev. = (<i>Desmotrichum undulatum</i> (J. Agardh) Reinke)	+	(рідкісний)			
257	Пунктарія широколиста – <i>Punctaria latifolia</i> Grev.	+	(рідкісний)			
258	Петалонія зостеролисна – <i>Petalonia zosteroifolia</i> (Reinke) Kuntze	+	(вразливий)			
259	Кладостефус кільчастий – <i>Cladostephus verticillatus</i> (Lightf.) C. Ag.	+	(рідкісний)			
260	Сфацелярія карликова – <i>Sphacelaria nana</i> Nägeli ex Kütz. = <i>S. Saxatilis</i> Kuck.) Sauv.)	–				
261	Діктиота дихотомічна – <i>Dictyota dichotoma</i> (Huds.) J.V. Lamour.	+	(вразливий)			
262	<i>Cystoseira barbata</i> C.Ag.	–				
263	Хроодактилон розгалужений – <i>Chroodactylon ramosum</i> (Thwait.) Hausg. = (<i>Asterocytis lexan</i> (Thwait) Gobi)	+	(рідкісний)			
264	Хроодактилон Волле – <i>Chroodactylon wolleanum</i> Hansg. (<i>Asterocystis wolleana</i>	+	(рідкісний)			

	(Hansg.) Lagerh.)					
265	<i>Stylonema alsidii</i> (Zanardini) K.M. Drew. = (<i>Goniotrichum elegans</i> (Chauv.) Zanard.)	+ (рідкісний)				
266	Родохортон пурпуровий – <i>Rhodochorton purpureum</i> (Lightf.) Rosenv.	+ (рідкісний)				
267	Евпогодон короткогострокінцевий – <i>Dasyopsis apiculata</i> (C. Ag.) Zinova, 1967	+ (вразливий)			-	
268	Батрахоспермум lexandrinесвата – <i>Batrachospermum gelatinosum</i> (L.) D.C.	+ (рідкісний)				
269	Немаліон глистоподібний – <i>Nemalion helminthoides</i> (Velley) Batters	+ (зникаючий)				
270	Гельмінтора розчепірена – <i>Helminthora divaricata</i> (C.Ag.) J. Ag.	+ (вразливий)				
271	Полісіфонія lexandrines – <i>Polysiphonia spinulosa</i> Grev., 1841	+ (вразливий)			-	
272	Пейсонелія Дуби – <i>Peyssonnelia dubyi</i> Crouan	–				
273	Філофора lexandrines – <i>Phyllophora pseudoceranoides</i> (S.G. Gmel.) Newroth et R.A. Taylor	+ (зникаючий)				
274	<i>Phyllophora crispa</i> (Hudson) P.S. Dixon	–				
275	<i>Phyllophora lexandr</i> (<i>Coccotylus truncatus</i>) (Pallas) M.J.Wynne and J.N.Heine	–				
276	Лофосифонія повзуча – <i>Lophosiphonia reptabunda</i> (Suhr.) Kylin	+ (рідкісний)				
277	Калітамніон зернистий – <i>Callithamnion granulatum</i> (Ducluz.) C. Ag.	+ (вразливий)				
278	Монострома неясна – <i>Monostroma obscurum</i> (Kütz.) J. Ag.	–				
279	Кладофора Хутчіна – <i>Cladophora hutchinsiae</i> (Dillw.) Kütz.	–				
280	Болбоколеон волосоподібний – <i>Bolbocoleon piliferum</i> Pringsh.	–				
281	Ентероморфа азовська – <i>Enteromorpha maeotica</i> Pr. –Lavr., 1945	+ (рідкісний)				
282	Стигеоклоніум пучкуватий – <i>Stigeoclonium fasciculare</i> Kütz., 1847	+ (вразливий)				
283	Кладофора lexandrin – <i>Cladophora vadorum</i> (Aresch.) Kütz., 1849	+ (рідкісний)				
284	Кладофора далматська – <i>Cladophora dalmatica</i> Kütz., 1843	+ (рідкісний)				
285	Феофіла деревоподібна – <i>Phaeophila dendroides</i> (P. L. Et H. M. Crouan) Batters (<i>Ectochaete leptochaete</i>)	–				
286	Хара сивіюча – <i>Chara canescens</i> Desv. Et Loisel in Loisel, 1810	+ (рідкісний)				
287	Зморшок степовий – <i>Morchella steppicola</i> Zer.	+ (рідкісний)				
288	Гриб-зонтик дівочий – <i>Macrolepiota puellaris</i> (Fr.) Mos.	+ (рідкісний)				
289	Цетрарія степова – <i>Cetraria steppae</i> (Savic) Cogt	+ (вразливий)				
290	Неофусцелія lexandrinesвата – <i>Neofuscelia ryssolea</i> (Ach.) Essl.	+ (вразливий)				
291	Торнабеа щитоподібна – <i>Tornabea scutellifera</i> (With.) J. R. Laundon	+ (рідкісний)				
292	Ксантопармелія камчадальська –	+ (вразливий)				

	<i>Xanthoparmelia camtschadalis</i> (Ach.) Hale					
	Усього	156	17	4	36	10

Примітка: згідно з рішенням Одеської обласної ради від 18 лютого 2011 року № 90-УІ «Про затвердження Переліку видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області та Положення про них».

Інформація про інвазійні (чужородні) види рослин

Таблиця 37

Назва виду (українська, латинська)	Занесення виду до карантинного списку	Заходи із запобігання розповсюдження виду
-	-	-

За інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану рослинного світу

Таблиця 37.1

Назва, строки та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець/виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщені в Інтернеті, надається посилання)
Сучасний стан популяції видів рослин, занесених до Національної червоної книги, 2023 р., ботанічний заказник «Калиновський» 92 га, що входить до складу регіонального ландшафтного парку «Тилігульський»	Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський»	Природоохоронний науково-дослідний відділ регіонального ландшафтного парку «Тилігульський»	Досліджена популяційна структура, розміщення та чисельність, а також загрози існуванню. Підготовлені наукові статті, які відправлені до друку. Частково інформацію опубліковано на електронній сторінці регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» в соціальній мережі facebook https://www.facebook.com/profile.php?id=100008436966726
Дослідження за темою: «Комплексний моніторинг екосистем Дунайського біосферного заповідника в умовах оптимального використання природних ресурсів» (Літопис природи). Протягом року. Дунайський біосферний заповідник НАН України, Ізмаїльський район, Одеська область.	Бюджетне фінансування	Відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	Отримано дані щодо видового складу, чисельності, розповсюдження, фенології, розмноження диких тварин в межах Дунайського біосферного заповідника у 2023 р. «Літопис природи» за 2023 р.

Проведені дослідження стану очеретяних заростей, супутньої флори та рослинності на місцях заготівлі очерету	Бюджетне фінансування	Дунайський біосферний заповідник	ОБГРУНТУВАННЯ щодо встановлення ліміту на заготівлю очерету на території Дунайського біосферного заповідника на 2024 р. Ліміти Міндовкілля для заготівлі очерету в 2024 році отримані
Проведені дослідження стану флори та рослинності Жебриянського пасма	Бюджетне фінансування	Дунайський біосферний заповідник	Тези «Сучасний стан флори та рослинності Жебриянського пасма Дунайського біосферного заповідника та шляхи охорони його рослинних комплексів»
Проведені дослідження впливу випасу на стан флори та рослинності острову Єрмакова та доступних ділянок вторинної дельти	Бюджетне фінансування	Дунайський біосферний заповідник	Звіт «Комплексний моніторинг екосистем Дунайського біосферного заповідника в умовах регульованого випасання худоби»
Дослідження наслідків буревію 26 листопада 2023 року на території Жебриянського пасма	Бюджетне фінансування	Дунайський біосферний заповідник	Вирішення питання з працівниками лісового господарства щодо розробки цього лісу, його оприходування - надання лісу на військові потреби, а залишки як паливо місцевим жителям.
Проведені дослідження стану флори та рослинності на території СЖП, Жебриянського пасма, острова Єрмакова та доступних територій вторинної дельти для виявлення видіввселенців.	Бюджетне фінансування	Дунайський біосферний заповідник	Знайдено кілька нових видіввселенців, зроблені описи рослинності. Матеріали досліджень викладені в Літописі природи ДБЗ за 2023 рік
Проведені дослідження стану флори та рослинності Жебриянського пасма, де готується перезонування територій та переведення їх з буферної в антропогенну і навпаки.	Бюджетне фінансування	Дунайський біосферний заповідник	Підготовано обґрунтування для перезонування двох ділянок Жебриянського пасма.
Проведені дослідження стану флори та	Бюджетне фінансування	Дунайський біосферний заповідник	Будуть підготовані рекомендації з оптимізації відносин інтродукованих видів та місцевої біоти.

рослинності на городах та прилеглих територіях з вивчення впливу на флору та рослинність благородних оленів та європейських ланей, завезених на територію ДБЗ в межах проекту REWILDING			
В рамках виконання спеціальної теми по реконструкції ГСХ проведено огляд ділянок для берегових відвалів. Дослідження та описи рослинності зроблені на потенційних картах наміву в районі 39 кілометру р. Дунай, на західному березі каналу Міжколгоспний та одамбованих ділянках в районі м. Кілія біля ТОВ «Титан»	Фінансування ДП «Дельта Лоцман»	Дунайський біосферний заповідник	Виконана спеціальна тема по реконструкції ГСХ для берегових відвалів
Проведені дослідження стану флори та рослинності в межах моніторингових робіт для забезпечення функціонування ГСХ «Дунай- Чорне море» на картах наміву пульпи острову Єрмакова	Фінансування ДП «Дельта Лоцман»	Дунайський біосферний заповідник	ЗВІТ «Моніторинг рослинних та тваринних угруповань берегової лінії та плавнів Дунайського біосферного заповідника при експлуатації глибоководного суднового ходу Дунай- Чорне море»

Спеціальне використання природних рослинних ресурсів

Таблиця 37.2

№ з/п	Назви районів, у тому числі територій селищних, сільських рад	Назва рослинного ресурсу	Ліміт, т		Кількість виданих дозволів, шт.
			встановлений	фактично використаний	
-	-	-	-	-	-

9. Тваринний світ

Фауна Одеської області різноманітна і представлена 1500 видами безхребетних та більше 400 видами хребетних тварин.

Серед лісової фауни найчисельнішими є зайці-русаки, а степової – хом'як, ховрашок, тушканчик. Водяться також лосі, козулі, дикі кабани і кози, лисиці, борсуки, куниці, видри, єнотоподібні собаки та багато видів лісових птахів. На незамерзаючих ділянках Південного Бугу зимують лебеді, дикі гуси та качки, озерна крачка.

Найчисельнішою та найважливішою як в природоохоронному, так і екологічному плані групою хребетних тварин області є птахи. Зареєстровано більше 320 видів птахів, серед них зустрічаються рідкісні види, як то: великий та малий баклан, ковпик (косар), сіра, руда, мала та велика білі чаплі, квак, кричак річковий та рябодзьобий, пелікан рожевий та кучерявий, орлан-білохвіст та інші.

Серед земноводних найбільш чисельними є озерна та їстівна жаби, звичайна квакша та дунайський тритон, а серед плазунів – болотна черепаха, звичайний вуж, прудка ящірка.

Із ссавців особливий інтерес викликає єдиний представник ластоногих Чорного моря – тюлень-монах, окремі особини якого траплялися в українській частині дельти Дунаю на території Дунайського біосферного заповідника. У Чорному морі розповсюджені популяції дельфінів (афаліна, білобочка, азовка).

Із навколоводних звірів – мешканці прісних водойм: інтродуковані ондатра та єнотоподібний собака, а також рідкісні «червонокнижні» – горностай, річкова видра, європейська норка. В плавнях зрідка зустрічається кіт лісовий.

Іхтіофауна річок різноманітна. В річках і озерах водяться лящ, судак, сом, щука, сазан, окунь та інші види риб. Розводять товстолобика, білого амура, сазана.

В акваторії Дунаю зустрічаються види риб, занесені до Європейського Червоного списку: шип, атлантичний осетер, чорноморський та дунайський лосось, умбра, чоп великий та малий, стерлядь, вирезуб, пічкур дунайський довговусий, шемай дунайська, йорж смугастий, білуга (найбільша серед риб, що мешкають в прісних водах) і інші. З промислових видів найціннішими є осетрові та дунайський оселедець.

Види тваринного світу, що охороняються

Таблиця 38

Види тваринного світу	2021	2022	2023
Загальна кількість видів фауни на території регіону, од. *	521	521	521
% до загальної чисельності видів України*	63	63	63
Види фауни, занесені до Червоної книги України, од.	135	135	135
Види фауни, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	59	59	59
Види флори, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в	160	160	160

Європі (Бернська конвенція), од.			
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	282	282	282
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	93	93	93
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження кажанів в Європі (EUROBATS), од.	10	10	10

Примітка За інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова.

Перелік видів тварин, що охороняються, в регіоні (станом на 01.01.2024)

Таблиця 39

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EUROBATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	Меризія азовська – <i>Moerisia maeotica</i> (Ostroumow, 1896)	+ (зникаючий)							
2	Оліндіас несподіваний <i>Olindias inexpectata</i> (Ostroumov, 1896)	+ (вразливий)							
3	Археобдела каспійська – <i>Archaeobdella esmonti</i> Grimm, 1876	+ (вразливий)							
4	Трохета потайна – <i>Trocheta subviridis</i> Dutrochet, 1817	+ (зникаючий)							
5	Глотківка Щоголева – <i>Erpobdella stschhegolewi</i> (Lukin et Epstein, 1960)	+ (вразливий)							
6	П'явка аптечна – <i>Hirudo lexand</i> Carena, 1820	+ (вразливий)							
7	Брахінекта лякаюча – <i>Branchinecta ferox</i> (M. Milne-Edwards, 1840)	+ (недостатньо відомий)							
8	Бранхінекта східна – <i>Branchinecta orientalis</i> G.O. Sars, 1901	+ (зникаючий)							
9	Бранхінектела середня – <i>Branchinectella media</i> (Schmankewitsch 1873)	+ (вразливий)							
10	Бранхінела колюча – <i>Branchinella spinosa</i> (H. Milne-Edwards, 1840)	+ (вразливий)							
11	Ніфарг середній – <i>Niphargoides intermedius</i> (Caraus, 1943)	+ (вразливий)							
12	Мізіда аномальна – <i>Hemimysis anomala</i> Sars, 1907	+ (зникаючий)							
13	Мізіда Варпаховського –	+ (зникаючий)							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Katamysis warpachowskyi</i> Sars, 1893								
14	Іфігенела шаблінська – <i>Iphigenella shablensis</i> (Carauzu, 1943)	+ (вразливий)							
15	Іфігенела колючконога – <i>Iphigenella acanthopoda</i> Sars, 1896	+ (зникаючий)							
16	Іфігенела Андрусєва – <i>Iphigenella andrussovi</i> (Sars, 1896)	+ (вразливий)							
17	Рак-самітник – <i>Diogenes pugilator</i> (Roux, 1828)	–							
18	Трав'яний краб – <i>Carcinus mediterraneus</i> Czerniavsky, 1884	+ (рідкісний)							
19	Кам'яний краб – <i>Eriphia verrucosa</i> Forskal, 1775	+ (зникаючий)							
20	Ксанто пореса – <i>Xantho poressa</i> (Oliv, 1792)	+ (нез'ясований)							
21	Мармуровий краб – <i>Pachygrapsus marmoratus</i> (Fabricius, 1793)	+ (рідкісний)							
22	Кольпоциклоп шипуватий – <i>Colpocyclops longispinosus</i> (Monchenko, 1977)	+ (вразливий)							
23	Мухоловка звичайна – <i>Scutigera coleoptrata</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
24	Палінгенія довгохвоста – <i>Palingenia longicauda</i> (Olivier, 1791)	+ (зникаючий)							
25	Лютка темна – <i>Lestes macrostigma</i> (Eversmann, 1836)	–						+ (VU)	
26	Стрілка Ліндена – <i>Erythromma lindenii</i> (Selys, 1840)	+ (рідкісний)						+ (LC)	
27	<i>Coenagrion ornatum</i> Selys, 1850	–						+ (NT)	
28	<i>Coenagrion scitulum</i> (Rambur, 1842)	–						+ (LC)	
29	Дозорець-імператор – <i>Anax imperator</i> Leach, 1815	+ (вразливий)						+ (LC)	
30	<i>Sympetrum depressiusculum</i> (Selys, 1841)	–						+ (VU)	
31	Бабка перев'язана – <i>Sympetrum pedemontanum</i>	+ (вразливий)						+ (LC)	

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	(Allioni, 1776)								
32	Емпуза смугаста – <i>Empusa fasciata</i> Brullè, 1836	+ (вразливий)						+ (VU)	
33	Ірис плямистокрилий – <i>Iris polystictica</i> (Fischer – Waldheim, 1833)	+ (рідкісний)							
34	Боліварія короткокрила – <i>Bolivaria brachyptera</i> (Pallas, 1773)	+ (вразливий)						+ (VU)	
35	Пилкохвіст український – <i>Poecilimon ukrainicus</i> Bey-Bienko, 1951	+ (вразливий)							
36	Дибка степова – <i>Saga pedo</i> (Pallas, 1771)	+ (рідкісний)						+ (VU)	
37	Коник-товстун степовий – <i>Callimenes multituberculatus</i> (Fischer-Waldheim, 1833)	+ (зникаючий)						+ (EN)	
38	Кошеніль польська – <i>Porphyrophora polonica</i> (Linnaeus, 1758).	+ (недостатньо відомий)							
39	<i>Aphelocheirus aestivalis</i> (Fabricius 1794)	–							
40	Стрибун Бессера – <i>Cephalota besseri</i> (Dejean, 1826)	+ (рідкісний)							
41	Стрибун Нордмана – <i>Cicindela nordmanni</i> Chaudoir, 1848	–							
42	<i>Cicindela contorta</i> Fischer von Waldheim, 1828	–							
43	<i>Cicindela trisignata</i> Dejean, 1822	–							
44	Красотіл пахучий – <i>Calosoma sycophanta</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (VU)	
45	Турун Ештрайхера – <i>Carabus estreicheri</i> (Fischer von Waldheim, 1822)	+ (вразливий)							
46	Жужелиця Шевролата – <i>Parazuphium chevrolati</i> (Castelnau 1833)	+ (рідкісний)							
47	Жужелиця дама – <i>Carterus dama</i> (Rossi, 1792)	+ (рідкісний)							
48	<i>Agabus biguttatus</i> (Olivier, 1795)	–							
49	<i>Agabus didymus</i> (Olivier, 1795)	–							
50	<i>Agabus fuscipennis</i> (Paykull,	–							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1798)								
51	<i>Agabus paludosus</i> (Fabricius, 1801)	–							
52	<i>Platambus maculatus</i> (Linnaeus, 1758)	–							
53	<i>Rhantus grapii</i> (Gyllenhal, 1808)	–							
54	<i>Rhantus latitans</i> Sharp, 1882	–							
55	<i>Rhantus exsoletus</i> (Forster, 1771)	–							
56	<i>Colymbetes striatus</i> (Linnaeus, 1758)	–							
57	<i>Dytiscus circumcinctus</i> Ahrens, 1811	–							
58	<i>Dytiscus marginalis</i> Linnaeus, 1758	–							
59	<i>Hydroporus obscurus</i> Sturm, 1835	–							
60	<i>Herophydrus musicus</i> (Klug, 1834)	–							
61	<i>Hydaticus grammicus</i> (Germar, 1827)	–							
62	<i>Hydroporus discretus</i> Fairmaire et Brisout, 1859	–							
63	<i>Hydroporus memnonius</i> Nicolai, 1822	–							
64	<i>Hydroporus palustris</i> (Linnaeus, 1761)	–							
65	<i>Hydroporus pubescens</i> (Gyllenhal, 1808)	–							
66	<i>Hydroporus tristis</i> (Paykull, 1798)	–							
67	<i>Hygrotus enneagrammus</i> (Ahrens, 1833)	–							
68	<i>Hygrotus pallidulus</i> (Aube, 1850)	–							
69	<i>Hygrotus parallelogrammus</i> (Ahrens, 1812)	–							
70	<i>Hygrotus quinquelineatus</i> (Zetterstedt, 1828)	–							
71	<i>Hygrotus versicolor</i> (Schaller, 1783)	–							
72	<i>Ilybius chalconatus</i> (Panzer, 1796)	–							
73	<i>Ilybius similis</i> Thomson,	–							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	1856								
74	<i>Laccophilus hyalinus</i> (De Geer, 1774)	–							
75	<i>Nebrioporus ceresyi</i> (Aubé, 1838)	–							
76	<i>Haliphus flavicollis</i> Sturm, 1834	–							
77	<i>Haliphus fulvicollis</i> Erichson, 1837	–							
78	<i>Haliphus fulvus</i> (Fabricius, 1801)	–							
79	<i>Haliphus furcatus</i> Seidlitz, 1887	–							
80	<i>Haliphus heydeni</i> Wehcke, 1875	–							
81	<i>Haliphus immaculatus</i> Gerhardt, 1877	–							
82	<i>Haliphus lineaticollis</i> (Marsham, 1802)	–							
83	<i>Haliphus maculatus</i> Motschulsky, 1860	–							
84	<i>Haliphus obliquus</i> (Fabricius, 1787)	–							
85	<i>Haliphus sibiricus</i> Motschulsky, 1860	–							
86	<i>Haliphus variegatus</i> Sturm, 1834	–							
87	<i>Haliphus zacharenkoi</i> Gramma et Prisny, 1973	–							
88	<i>Hygrobia hermanni</i> (Fabricius, 1775)	–							
89	<i>Aulonogyrus concinnus</i> (Klug, 1834)	–							
90	<i>Gyrinus caspius</i> Ménétriés, 1832	–							
91	<i>Gyrinus paykulli</i> Ochs, 1937	–							
92	<i>Gyrinus suffriani</i> Scriba, 1855	–							
93	<i>Orectochilus villosus</i> (O.F. Müller, 1776)	–							
94	Волохатий стафілін – <i>Emus hirtus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
95	<i>Ocypus brunnipes</i> (Fabricius, 1781)	–							
96	<i>Ocypus tenebricosus</i> (Gravenhorst, 1846)	–							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
97	Стафілін Плігінського – <i>Tasgius pliginskii</i> (Bernhauer, 1915)	+ (вразливий)							
98	Стафілін Сольського – <i>Tasgius solskyi</i> (Fauvel, 1875)	–							
99	Жук-олень – <i>Lucanus cervus</i> Linnaeus, 1758	+ (рідкісний)						+ (NT)	
100	Болібелязм однорогий – <i>Bolbelasmus unicornis</i> (Scrank, 1789)	+ (вразливий)							
101	Жук-самітник – <i>Osmoderma barnabita</i> (Motschulsky, 1845)	+ (вразливий)						+ (NT)	
102	<i>Elater ferrugineus</i> Linnaeus, 1758	–						+ (NT)	
103	Евритерія золотиста – <i>Eurythyrea aurata</i> (Pallas, 1776)	+ (рідкісний)							
104	Плоскотілка червона – <i>Cucujus cinnabarinus</i> (Scopoli, 1763)	+ (вразливий)						+ (NT)	
105	<i>Cerocoma schaefferi</i> (Linnaeus, 1758)	–							
106	<i>Cerocoma schreberi</i> (Fabricius, 1781)	–							
107	<i>Epicauta rufidorsum</i> (Goeze, 1777)	–							
108	<i>Mylabris fabricii</i> Sumakov, 1924	–							
109	Морімус темний – <i>Morimus funereus</i> (Mulsant, 1863)	+ (вразливий)						+ (EN)	
110	Вусач-червонокрил Келлера – <i>Purpuricenus kaehleri</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
111	Вусач земляний хрестоносець – <i>Dorcadion equestre</i> (Laxmann, 1770)	+ (вразливий)							
112	Вусач мускусний – <i>Aromia moschata</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
113	<i>Clytra atraphaxidis</i> (Pallas, 1773)	–							
114	<i>Exosoma collare</i> (Hummel, 1825)	–							
115	Левкомігус білосніжний – <i>Leucomigus leandrin</i> (Pallas, 1771)	+ (рідкісний)							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
116	Брахіцерус зморшкуватий – <i>Brachycerus sinuatus</i> (Olivier, 1807)	+ (невизначений)							
117	<i>Brachycerus foveicollis</i> Gyllenhal, 1833	–							
118	Велетенський мурашиний лев західний – <i>Acanthaclists occitanica</i> (Villers, 1789)	+ (зникаючий)							
119	Мантіспа штирійська – <i>Mantispa styriaca</i> (Poda, 1761)	+ (рідкісний)							
120	Махаон – <i>Papilio machaon</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
121	Подалірій – <i>Ipichlides podalirius</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
122	Поліксена – <i>Zerynthia polyxena</i> ([Denis et Schiffermuller], 1775)	+ (вразливий)						+ (LC)	
123	Мнемозина – <i>Parnassius mnemosyne</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (NT)	
124	Зеґрис Евфема – <i>Zegris eupheme</i> (Esper, 1805)	+ (зникаючий)						+ (NT)	
125	Аврора біла – <i>Euchloe ausonia</i> (Hübner, [1804])	+ (вразливий)						+ (LC)	
126	Люцина – <i>Hamearis lucina</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+ (LC)	
127	Сатир залізний – <i>Hipparchia statilinus</i> (Hufnagel, 1766)	+ (рідкісний)						+ (NT)	
128	Чорнушка Феґея – <i>Proterebia afra</i> (Fabricius, 1787)	+ (вразливий)						+ (LC)	
129	Томарес Ногеля – <i>Tomares nogelii</i> (Herrich-Schaffer, 1851)	+ (вразливий)						+ (VU)	
130	Синявець Пилаон – <i>Plebeius pylaon</i> (Fisher von Waldheim, 1832)	+ (вразливий)						+ (NT)	
131	Синявець Бавій – <i>Pseudophilotes bavius</i> (Eversmann, 1832)	+ (вразливий)						+ (LC)	
132	Бражник мертва голова – <i>Acherontia atropos</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
133	Бражник дубовий – <i>Marumba quercus</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+ (рідкісний)							
134	Бражник скабіозовий –	+ (рідкісний)							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Hemaris tityus</i> (Linnaeus, 1758)								
135	Бражник Прозерпіна – <i>Proserpinus proserpina</i> (Pallas, 1772)	+ (рідкісний)							
136	Сатурнія велика – <i>Saturnia pyri</i> ([Denis et Schiffermüller], 1775)	+ (вразливий)							
137	Сатурнія мала – <i>Eudia pavonia</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
138	Сатурнія середня – <i>Eudia spini</i> ([Denis & Schiffermüller], 1775)	+ (зникаючий)							
139	Сатурнія руда – <i>Aglia tau</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)							
140	Стрічка блакитна – <i>Catocala fraxini</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)							
141	Стрічка орденська малинова – <i>Catocala sponsa</i> (Linnaeus, 1767)	+ (рідкісний)							
142	Каптурниця пишна – <i>Cicullia magnifica</i> (Freyer, 1840)	+ (рідкісний)							
143	Каптурниця срібляста – <i>Cicullia argentina</i> (Fabricius, 1787)	+ (рідкісний)							
144	Каптурниця срібна – <i>Cicullia argentea</i> (Hufnagel, 1766)	+ (рідкісний)							
145	Совка сокиркова – <i>Periphanes delphinii</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)							
146	Пістрянка весела – <i>Zygaena laeta</i> (Hübner, 1790)	+ (зникаючий)							
147	Пахіцефус степовий – <i>Pachycephus cruentatus</i> (Eversmann, 1847)	+ (зникаючий)							
148	Архірілея чорна – <i>Archirillea inopinata</i> Silvestri, 1920	+ (рідкісний)							
149	Сколія-гігант – <i>Megascolia maculata</i> (Drury, 1773)	+ (неоцінений)							
150	Дисцелія зональна – <i>Discoeltus zonalis</i> (Panzer, 1801)	+ (рідкісний)							
151	Аноплій самарський –	+ (рідкісний)							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Anoplius samariensis</i> (Pallas, 1771)								
152	Амофіла сарептська – <i>Ammophila sareptana</i> Kohl, 1884	+ (рідкісний)							
153	Церцеріс горбкуватий – <i>Cerceris tuberculata</i> (Villers, 1787)	+ (рідкісний)							
154	Стіз двокрапковий – <i>Stizus bipunctatus</i> (F. Smith, 1856)	+ (рідкісний)							
155	Стіз смугастий – <i>Stizus fasciatus</i> (Fabricius, 1781)	+ (рідкісний)							
156	Стізоїд тризубий – <i>Stizoides tridentatus</i> (Fabricius 1775)	+ (рідкісний)							
157	Сфекс рудуватий – <i>Sphex funerarius</i> Gussakovskij, 1934	+ (неоцінений)							
158	Лярра анафемська – <i>Larra anathema</i> (Rossi, 1790)	+ (неоцінений)							
159	Мелітурга булавовуса – <i>Melitturga clavicornis</i> (Latreille, 1806)	+ (вразливий)							
160	Дазипода шипоносна – <i>Dasypoda spinigera</i> Kohl, 1905	+ (рідкісний)							
161	Бджола-тесляр звичайна – <i>Xylocopa valga</i> Gerstaecker, 1872	+ (рідкісний)							
162	Бджола-тесляр фіолетова – <i>Xylocopa violacea</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
163	Бджола-тесляр райдужна – <i>Xylocopa iris</i> (Christ, 1791)	+ (зникаючий)							
164	Джміль моховий – <i>Bombus muscorum</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
165	Джміль пахучий – <i>Bombus fragrans</i> (Pallas, 1771)	+ (зникаючий)							
166	Джміль глинистий – <i>Bombus argillaceus</i> Smith, 1854	+ (вразливий)							
167	Джміль лезус – <i>Bombus laesus</i> Morawitz, 1875	+ (вразливий)							
168	Джміль оперезаний – <i>Bombus zonatus</i> Smith, 1854	+ (рідкісний)							
169	Ліометопум звичайний – <i>Liometopum microcephalum</i>	+ (рідкісний)							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	(Panzer, 1798)								
170	Ктир гігантський – <i>Satanas gigas</i> Eversmann, 1855	+ (вразливий)							
171	Ктир шершенеподібний – <i>Asilus crabroniformis</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
172	<i>Calyptraea chinensis</i> (Linnaeus, 1758)	–							
173	Турикаспія лінкта – <i>Turricaspia lincta</i> Milashevich, 1908	+ (рідкісний)							
174	<i>Turricaspia triton</i> (Eichwald, 1838)	–							
175	<i>Turricaspia variabilis</i> (Eichwald, 1838)	–							
176	<i>Euxinipyrgula grigorievi</i> (Alexenko et Starobogotov, 1987)	–							
177	<i>Ovatella myosotis</i> (Draparnaud, 1801)	–							
178	<i>Anisus strauchianus</i> (Clessin, 1886)	–							
179	<i>Lymnaea glutinosa</i> (Muller, 1774)	–							
180	<i>Aplexa hypnorum</i> (Linnaeus, 1758)	–							
181	<i>Euomphalia strigella</i> (Draparnaud, 1801)	–							
182	<i>Helix lutescens</i> (Rossmässler, 1837)	–							
183	Устриця їстівна – <i>Ostrea edulis</i> Linnaeus, 1758	+ (вразливий)							
184	Гіпаніс левіускула – <i>Hypanis laeviuscula</i> (Milashevitch, 1916)	+ (вразливий)							
185	Гіпаніс складчастий – <i>Hypanis plicata</i> (Milashevitch, 1916)	+ (вразливий)							
186	<i>Plagiocardium simile</i> (Milashevitch, 1909)	–							
187	<i>Neopisidium moitessierianum</i> (Paladilhe, 1866)	–							
188	<i>Galactella lactea</i> (Linnaeus, 1758)	–							
189	<i>Unio crassus</i> Philipsson in Retzius, 1788	–							
190	Мінога українська –	+ (зникаючий)						+	+

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Eudontomyzon mariae</i> Berg, 1931								
191	Осетер шип – <i>Acipenser nudipectus</i> Lovetzky, 1828	+ (зниклий)		+				+	+
192	Стерлядь прісноводна – <i>Acipenser ruthenus</i> Linnaeus, 1758	+ (зникаючий)	+	+				+	+
193	Осетер атлантичний – <i>Acipenser sturio</i> Linnaeus, 1758	+ (зниклий)		+				+	+
194	Осетер російський – <i>Acipenser gueldenstaedti</i> Brandt et Ratzeburg, 1833	+ (вразливий)	+	+				+	+
195	Севрюга звичайна – <i>Acipenser stellatus</i> Pallas, 1771	+ (вразливий)	+	+				+	+
196	Білуґа звичайна – <i>Huso huso</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)	+	+				+	+
197	Ялець звичайний – <i>Leuciscus leuciscus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+	+
198	Вирезуб причорноморський – <i>Rutilus frisii</i> (Nordmann, 1840)	+ (зникаючий)	+					-	+
199	Бистрянґа російська – <i>Alburnoides rossicus</i> Berg, 1924	+ (зникаючий)	+					+	+
200	Шемаґа чорноморська – <i>Alburnus sarmaticus</i> Freyhof et Kottelat, 2007	+ (вразливий)	+					+	+
201	Марена звичайна – <i>Barbus barbus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+	+
202	Марена дніпровська – <i>Barbus borysphenicus</i> Dybowski, 1862	+ (зникаючий)						+	
203	Карась звичайний, карась золотий – <i>Carassius carassius</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+	+
204	Умбра звичайна – <i>Umbra krameri</i> Walbaum, 1792	+ (рідкісний)	+					+	
205	Лосось чорноморський – <i>Salmo labrax</i> Pallas, 1814	+ (зникаючий)						+	+
206	Лосось дунайський, головатиця – <i>Hucho hucho</i> Linnaeus, 1758	+ (зникаючий)	+					+	+
207	Минь річковий – <i>Lota lota</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)							

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
208	Кефаль рамада – <i>Liza ramada</i> (Risso, 1827)	+ (рідкісний)							
209	Морський чорт європейський – <i>Lophius piscatorius</i> Linnaeus, 1758	+ (вразливий)							
210	Зеус звичайний – <i>Zeus faber</i> Linnaeus, 1758	+ (рідкісний)							
211	Морська голка товсторила – <i>Syngnathus variegatus</i> Pallas, 1814	+ (вразливий)							
212	Морська голка тонкорила – <i>Syngnathus tenuirostris</i> Rathke, 1837	+ (вразливий)							
213	Морський коник довгорилий – <i>Hippocampus guttulatus</i> Cuvier, 1829	+ (вразливий)	+	+					+
214	Тригла жовта – <i>Chelidonichthys lucerna</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
215	Лаврак європейський – <i>Dicentrarchus labrax</i> (Linnaeus, 1758)	+ (неоцінений)							
216	Кам'яний окунь зебра – <i>Serranus scriba</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
217	Судак морський – <i>Sander marinus</i> (Cuvier, 1828)	+ (зникаючий)						+	+
218	Судак волзький, берш – <i>Sander volgensis</i> (Gmelin, 1789)	+ (зникаючий)	+					+	+
219	Чоп звичайний – <i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	+ (рідкісний)	+					+	+
220	Чоп малий – <i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	+ (рідкісний)	+					+	+
221	Перкарина чорноморська – <i>Percarina demidoffii</i> Nordmann, 1840	+ (рідкісний)						-	
222	Йорж Балона – <i>Gymnocephalus baloni</i> Holcik et Hensel, 1974	+ (неоцінений)	+					+	+
223	Йорж носар – <i>Gymnocephalus acerinus</i> (Guldenstadt, 1774)	+ (зникаючий)						-	+
224	Йорж смугастий – <i>Gymnocephalus schraester</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)	+					+	+
225	Погель червоний – <i>Pagellus erythrinus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (недостатньо відомий)							
226	Горбань темний – <i>Sciaena</i>	+ (рідкісний)	+						

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>umbra</i> Linnaeus, 1758								
227	Умбріна світла, горбань світлий – <i>Umbrina cirrosa</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)	+						
228	Гребінчастий губань золотистий – <i>Ctenolabrus rupestris</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)							
229	Риба-присосок європейська – <i>Lepadogaster lepadogaster</i> (Bonnaterre, 1788)	+ (рідкісний)							
230	Риба-присосок товсторила – <i>Lepadogaster candollei</i> Risso, 1810	+ (рідкісний)							
231	Короткопера риба-присосок двоплямиста – <i>Diplecogaster bimaculatus</i> (Bonnaterre, 1788)	+ (рідкісний)							
232	Піскара сіра – <i>Callionymus risso</i> Lesueur, 1814	+ (рідкісний)							
233	Піскара буре – <i>Callionymus pusillus</i> Delaroche, 1809	+ (рідкісний)							
234	Бичок паганель – <i>Gobius paganellus</i> Linnaeus, 1758	+ (рідкісний)							
235	Бичок Букчича – <i>Gobius buccichi</i> Steindachner, 1870	+ (рідкісний)							
236	Бичок-каспіосома каспійський – <i>Caspiosoma caspium</i> (Kessler, 1877)	+ (рідкісний)							
237	Бичок-пуголовочок Браунера – <i>Benthophiloides brauneri</i> Beling et Pjin, 1927	+ (рідкісний)							+
238	Бичок-пуголовок зірчастий – <i>Benthophilus stellatus</i> (Sauvage, 1874)	+ (рідкісний)							
239	Тритон дунайський – <i>Triturus dobrogicus</i> (Kiritzescu, 1903)	+ (вразливий)						+ (NT)	
240	Тритон звичайний – <i>Lissotriton vulgaris</i> (Linnaeus, 1758)	–						+ (LC)	
241	Ропуха сіра або звичайна – <i>Bufo bufo</i> (Linnaeus, 1758)	–						+ (LC)	
242	Кумка червоночерева – <i>Bombina bombina</i> (Linnaeus, 1761)	–						+ (LC)	
243	Квакша звичайна – <i>Hyla arborea</i> (Linnaeus, 1758)	–						+ (LC)	
244	Часничниця звичайна –	–						+	

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	<i>Pelobates fuscus</i> (Laurenti, 1768)							(LC)	
245	Жаба гостроморда – <i>Rana arvalis</i> Nilsson, 1842	–						+ (LC)	
246	Ящурка різнобарвна – <i>Eremias arguta</i> Pallas, 1773	–						+ (NT)	
247	Ящірка кримська – <i>Podarcis taurica</i> (Pallas 1814)	–						+ (LC)	
248	Ящірка зелена – <i>Lacerta viridis</i> (Laurenti, 1768)	+ (вразливий)						+ (LC)	
249	Мідянка звичайна – <i>Coronella austriaca</i> Laurenti, 1768	+ (вразливий)						+ (LC)	
250	Полоз жовточеревий, каспійський – <i>Hierophis caspius</i> (Gmelin, 1789)	+ (вразливий)						+ (LC)	
251	Полоз сарматський, палласів – <i>Elaphe sauromates</i> (Pallas, 1814)	+ (вразливий)						+ (LC)	
252	Полоз лісовий, ескулапів – <i>Zamenis longissimus</i> (Laurenti, 1768)	+ (зникаючий)						+ (LC)	
253	Гадюка Нікольського – <i>Vipera nikolskii</i> Vedmederja, Grubant et Rudaeva, 1986	+ (рідкісний)						+ (LC)	
254	Пелікан кучерявий – <i>Pelecanus crispus</i> (Bruch, 1832)	+ (зникаючий)			+	+		+ (VU)	
255	Баклан малий – <i>Phalacrocorax pygmaeus</i> (Pallas, 1773)	+ (зникаючий)						+ R *	
256	Чапля жовта – <i>Ardeola ralloides</i> (Scopoli, 1769)	+ (рідкісний)				+			
257	Косар – <i>Platalea leucorodia</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
258	Коровайка – <i>Plegadis falcinellus</i> (Linnaeus, 1766)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
259	Лелека чорний – <i>Ciconia nigra</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
260	Казарка червоновола – <i>Rufibrenta ruficollis</i> (Pallas, 1769)	+ (вразливий)						+ R *	
261	Лебідь-кликун – <i>Cygnus cygnus</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+ (LC)	
262	Огар – <i>Tadorna ferruginea</i> (Pallas, 1764)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
263	Галагаз – <i>Tadorna tadorna</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+(LC)	
264	Нерозень – <i>Anas strepera</i> (Linnaeus, 1758)	+(рідкісний)						+(LC)	
265	Шилохвіст – <i>Anas acuta</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+(LC)	
266	Широконоска – <i>Anas clypeata</i> (Linnaeus, 1758)	–						+(LC)	
267	Чернь червонодзьоба – <i>Netta rufina</i> (Pallas, 1773)	+(рідкісний)			+	+		+(LC)	
268	Чернь білоока – <i>Aythya nyroca</i> (Guldenstadt, 1770)	+(вразливий)			+	+		+(NT)	
269	Гоголь – <i>Bucephala clangula</i> (Linnaeus, 1758)	+(рідкісний)			+	+		+(LC)	
270	Крех середній – <i>Mergus serrator</i> (Linnaeus, 1758)	+(вразливий)			+	+		+(LC)	
271	Скопа – <i>Pandion haliaetus</i> (Linnaeus, 1758)	+(зникаючий)							
272	Шуліка чорний – <i>Milvus migrans</i> (Boddaert, 1783)	+(вразливий)						+(LC)	
273	Лунь польовий – <i>Circus cyaneus</i> (Linnaeus, 1766)	+(рідкісний)						+(LC)	
274	Лунь степовий – <i>Circus macrourus</i> (S.G.Gmelin, 1771)	+(зникаючий)						+(NT)	
275	Лунь лучний – <i>Circus pygargus</i> (Linnaeus, 1758)	+(вразливий)						+(LC)	
276	Підорлик великий – <i>Aquila clanga</i> (Pallas, 1811)	+(рідкісний)						+(VU)	
277	Могильник – <i>Aquila heliaca</i> (Savigny, 1809)	+(рідкісний)							
278	Орлан-білохвіст – <i>Haliaetus albicilla</i> (Linnaeus, 1758)	+(рідкісний)						+ R	
279	Балабан – <i>Falco cherrug</i> (Gray, 1834)	+(вразливий)						+(EN)	
280	Сапсан – <i>Falco peregrinus</i> (Tunstall, 1771)	+(рідкісний)						+(LC)	
281	Боривітер степовий – <i>Falco naumanni</i> (Fleischer, 1818)	+(зникаючий)						+(VU)	
282	Журавель сірий – <i>Grus grus</i> (Linnaeus, 1758)	+(рідкісний)			+	+		+(LC)	
283	Журавель степовий – <i>Anthropoides virgo</i> (Linnaeus, 1758)	+(зникаючий)			+	+		+(LC)	
284	Деркач – <i>Crex crex</i> (Linnaeus, 1758)	–			+	+		+(NT)	
285	Дрохва – <i>Otis tarda</i>	+(зникаючий)						+	

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	(Linnaeus, 1758)							(VU)	
286	Хохітва – <i>Tetrax tetrax</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)						+ (NT)	
287	Лежень – <i>Burhinus oediconemus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (неоцінений)						+ (LC)	
288	Кулик-сорока – <i>Haematopus ostralegus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)				+		+ (LC)	
289	Пісочник великий – <i>Charadrius hiaticula</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
290	Пісочник малий – <i>Charadrius dubius</i> (Scopoli, 1786)	–			+	+		+ (LC)	
291	Пісочник морський – <i>Charadrius alexandrinus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
292	Кулик-довгоніг – <i>Himantopus himantopus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)			+	+		+ (LC)	
293	Чоботар – <i>Recurvirostra avosetta</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
294	Коловодник ставковий – <i>Tringa stagnatilis</i> (Bechstein, 1803)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
295	Баранець великий – <i>Gallinago media</i> (Latham, 1787)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
296	Кульон тонкодзьобий – <i>Numenius tenuirostris</i> (Vieillot, 1817)	+ (зникаючий)			+	+		+ (CR)	
297	Кульон великий – <i>Numenius arquata</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
298	Кульон середній – <i>Numenius phaeopus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
299	Дерихвіст лучний – <i>Glareola pratincola</i> (Linnaeus, 1766)	+ (рідкісний)			+	+		+ (LC)	
300	Дерихвіст степовий – <i>Glareola nordmanni</i> (Nordmann, 1842)	+ (зникаючий)			+	+			
301	Чорноголовий реготун – <i>Larus ichthyaethus</i> (Pallas)	+ (зникаючий)			+	+		+ (LC)	
302	Крячок чорнодзьобий – <i>Gelochelidon nilotica</i> (Gmelin, 1789)	–			+	+		+ (LC)	

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
303	Крячок каспійський – <i>Hydroprogne caspia</i> (Pallas, 1770)	+ (вразливий)			+	+		+(LC)	
304	Крячок малий – <i>Sterna albifrons</i> (Pallas, 1764)	+ (рідкісний)			+	+		+(LC)	
305	Голуб-синяк – <i>Columba oenas</i> (Linnaeus, 1758), LC	+ (вразливий)						+(LC)	
306	Пугач – <i>Bubo bubo</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)						+(LC)	
307	Сова болотяна – <i>Asio flammeus</i> (Pontoppidan, 1763)	+ (рідкісний)						+(LC)	
308	Совка – <i>Otus scops</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)						+(LC)	
309	Сипуха – <i>Tyto alba</i> (Scopoli, 1769)	+ (зникаючий)						+(LC)	
310	Жовна зелена – <i>Picus viridis</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)						+(LC)	
311	Жайворонок малий – <i>Calandrella cinerea</i> (Gmelin, 1789)	–						+(LC)	
312	Сорокопуд червоноголовий – <i>Lanius senator</i> (Linnaeus, 1758), LC	+ (рідкісний)						+(LC)	
313	Сорокопуд сірий – <i>Lanius excubitor</i> (Linnaeus, 1758), LC	+ (рідкісний)						+(LC)	
314	Шпак рожевий – <i>Sturnus roseus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (рідкісний)						+(LC)	
315	Золотомушка жовточуба – <i>Regulus regulus</i> (Linnaeus, 1758)	–						+(LRLC)	
316	Скеляр строкатий – <i>Monticola saxatilis</i> (Linnaeus, 1766)	+ (рідкісний)						+(LC)	
317	Синиця біла – <i>Parus cyanus</i> (Pallas, 1770)	+ (рідкісний)						+(LC)	
318	Вівсянка чорноголова – <i>Emberiza melanocephala</i> Scopoli, 1769	+ (рідкісний)						+(LC)	
319	Кутора мала – <i>Neomys anomalus</i> (Cabrera, 1907)	+ (рідкісний)	+					+(LC)	+
320	Нічниця гостровуха – <i>Myotis blythii</i> (Tomes, 1857)	+ (вразливий)	+				+	+(NT)	
321	Нічниця Наттерера – <i>Myotis nattereri</i> (Kuhl, 1817)	+ (вразливий)	+				+	+(LC)	+

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
322	Нічниця вусата – <i>Myotis mystacinus</i> (Kuhl, 1817)	+ (вразливий)	+				+	+(LC)	+
323	Нічниця водяна – <i>Myotis daubentonii</i> (Kuhl, 1817)	+ (вразливий)	+				+	+(LC)	+
324	Вухань звичайний – <i>Plecotus auritus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)	+				+	+(LC)	+
325	Вухань австрійський – <i>Plecotus austriacus</i> (Fischer, 1829)	+ (рідкісний)	+				+	+(LC)	+
326	Вечірниця руда – <i>Nyctalus noctula</i> (Schreber, 1774)	+ (вразливий)	+				+	+(LC)	+
327	Вечірниця велетенська – <i>Nyctalus lasiopterus</i> (Schreber, 1780)	+ (зникаючий)	+				+	+(DD)	+
328	Нетопир звичайний – <i>Pipistrellus pipistrellus</i> (Schreber, 1774)	+ (вразливий)	+				+	+(LC)	+
329	Нетопир середземноморський – <i>Pipistrellus kuhlii</i> (Kuhl, 1819)	+ (вразливий)	+				+	+(LC)	+
330	Ховрах одеський – <i>Spermophilus odessanus</i> Nordmann, 1840	+ (неоцінений)						+(NT)	+
331	Хом'як звичайний – <i>Cricetus cricetus</i> (Linnaeus, 1758)	+ (неоцінений)	+					+(LC)	+
332	Хом'ячок сірий – <i>Cricetulus migratorius</i> (Pallas, 1773)	+ (недостатньо відомий)						+(LC)	+
333	Горностай – <i>Mustela erminea</i> (Linnaeus, 1758)	+ (неоцінений)	+					+(LC)	+
334	Норка європейська – <i>Mustela lutreola</i> Linnaeus, 1758	+ (зникаючий)	+					+(EN)	+
335	Тхір степовий – <i>Mustela eversmanni</i> Lesson, 1827	+ (зникаючий)	+					+(LC)	+
336	Тхір лісовий – <i>Mustela putorius</i> Linnaeus, 1758	+ (неоцінений)	+					+(LC)	+
337	Видра річкова – <i>Lutra lutra</i> Linnaeus, 1758	+ (неоцінений)	+					+(NT)	+
338	Кіт лісовий – <i>Felis sylvestris</i> Schreber, 1777	+ (вразливий)	+	+				+(LC)	+
339	Афаліна – <i>Tursiops truncatus</i> (Montagu, 1821)	+ (рідкісний)	+	+				+(DD)	+
340	Дельфін звичайний (білобочка) – <i>Delphinus delphis</i> Linnaeus, 1758	+ (неоцінений)	+	+				+(DD)	+

№	Назва таксону	Червона книга України	Бернська конвенція	CITES	CMS	AEWA	EURO-BATS	Європейський червоний список	МСОП
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
341	Морська свиня (азовка) – <i>Phocoena phocoena</i> (Linnaeus, 1758)	+ (вразливий)	+					+ (VU)	+
Усього		244	38	10	31	33	10	156	46

Примітка: згідно з рішенням Одеської обласної ради від 18 лютого 2011 року № 90-УІ «Про затвердження Переліку видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області та Положення про них».

Перелік видів тварин, що охороняються, і які з'явилися чи зникли в регіоні за останні три роки

Таблиця 40

Назва виду	З'явилися	Зникли	Причина
-	-	-	-

Інформація про чужородні види тварин

Таблиця 41

Назва виду (українська і латинська)	Результати досліджень, заходи контролю чисельності
Шакал звичайний (<i>Canis aureus</i>)	1514 тварин на 2024 рік, зимовий облік чисельності мисливських тварин

Динаміка чисельності основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 42

Види мисливських тварин	2021 рік	2022 рік	2023 рік
1	2	3	4
Олень благородний	3	-	-
Олень плямистий	74	69	83
Кабан	919	1090	1227
Козуля	4503	4485	4985
Заєць - русак	75989	62228	86741
Ондатра	5810	3000	6550
Видра	11	15	15
Куниця лісова	92	105	116
Куниця кам'яна	35	28	20
Борсук	142	125	130
Байбак	-	-	-
Лисиця	1884	1897	2377
Вовк	63	65	80
Єнотовидна собака	119	89	106
Шакал	255	522	553
Тхір чорний	60	57	62
Кіт лісовий	105	106	114
Фазан	56763	62088	72454
Сіра куріпка	82708	81487	86667
Зубр	-	-	-
Лось	-	-	-
Лань	-	-	-

Муфлон	-	-	-
Крізь дикий	-	-	-
Білка	-	-	-
Бобер	-	-	-
Норка європейська	-	-	-
Норка американська	-	-	-
Рись	-	-	-
Ведмідь бурий	-	-	-
Горностай	-	-	-
Гуси	-	-	845
Кулики	-	-	3770
Голуби	-	-	4200
Перепілка	-	-	590
Глухар	-	-	-
Тетерук	-	-	-
Рябчик	-	-	-
Качки	-	-	7761
Лебідь	-	-	76
Лиска	-	-	4805
Курочка водяна	-	-	295
Норець великий (чомга)	-	-	-

Примітка: за інформацією Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

Добування основних видів мисливських тварин (особин)

Таблиця 43

Рік	Види мисливських тварин	Затверджений ліміт добування	Видано ліцензій	Добуто	Не використано ліцензій	Причина невикористання
1	2	3	4	5	6	7
2021	Олень плямистий	12	10		2	Не реалізовано
	Кабан	108	100		35	Не реалізовано
	Козуля	193	190		22	Не реалізовано
	Байбак	-	-	-	-	Не реалізовано
2022	Олень плямистий	-	-	-	-	-
	Кабан	-	-	-	-	-
	Козуля	-	-	-	-	-
	Байбак	-	-	-	-	-
2023	Олень плямистий	-	-	-	-	-
	Кабан	-	-	-	-	-
	Козуля	-	-	-	-	-
	Байбак	-	-	-	-	-

Примітка: за інформацією Південного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства.

Динаміка вилову риби

Таблиця 44

Рік	Назва водного об'єкту	Затверджений ліміт вилову, т/рік	Фактичний вилов, т/рік
1	2	3	4
2021 рік	Чорне море із затоками	*	5061,719
	Тузовська група лиманів	*	0
	р. Дунай	*	349,037
	оз. Кагул	768,5	586,933
	Оз. Картал	0	0
	озера Ялпуг-Кугурлуй	1231	938,955
	Стенцівська заплава	0	0
	оз. Катлабух	309	240,3
	оз. Китай	238	182,77
	оз. Сасик	1093	815,270
	Дністровський лиман	*	1510,202
	Кучурганське водосховище	31,7	4,642
	Хаджибейський лиман	1489,9	654,958
	Шаболатський лиман	*	62,027
	Григор'євський лиман	33,7	33,2
	Куяльницький лиман	0	0
	Дофинівський лиман	60	0
	Тилігульський лиман	*	2,125
	Коханівський ставок №1		

	Косівське водосховище		7,0
	Перелітське водосховище		8,0
	Кричунівське водосховище	31	0
	Запразьке (Бобрицьке) водосховище	20,5	14,658
	Сухий лиман (ділянка)	6,2	4,395
2022 рік	Верхів'я Малого Аджалицького (Григорівського) лиману	45,0	0
	Дофінівський (Великий Аджалицький) лиман	33,7	0
	Ділянка акваторії Чорного моря в районі меморіалу героїчної оборони Одеси 411-ї берегової батареї	0	0
	оз. Ялпуг-Кугурлуй	1231,0	1004,247
	Хаджибейський лиман	1489,9	430,627
	оз. Сасик	1093,0	232,975
	оз. Кагул	868,5	267,207
	Верхня частина Дністровського лиману	0	0
	Верхня частина Паліївської затоки	14,1	0
	Кучурганське водосховище	138,7	105,687
	Озеро Катлабух	314,0	235,600
	Озеро Китай	238,0	22,540
2023 рік	Кучурганське водосховище	138,700	110,225
	Хаджибейський лиман	1489,900	1053,968
	Шаболатський лиман	*	54,293
	Григор'євський лиман	33,700	0
	Дофінівський лиман	45,0	0
	Тилігульський лиман	*	54,204
	Кричунівські ставки № 1, № 2	31,0	0
	Запразьке (Бобрицьке) водосховище	59,500	26,819
	Сухий лиман (ділянка)	13,870	0,048

Примітка: за інформацією Державного агентства розвитку меліорації рибного господарства та продовольчих програм у Одеській області.

** - по Шаболатському лиману ліміт вилову було встановлено лише на гамбалу-глосу, по іншим видам ліміт вилову не встановлювався;

* - по Чорному морю та у пониззі Дністра з озерами та Дністровському лимані ліміт вилову встановлювався лише на певні види водних біоресурсів, інші види добувались без ліміту вилову.

Кількість виявлених фактів браконьєрства

Таблиця 45

Роки	Виявлено фактів браконьєрства, од.
1	2
2021 рік	86
2022 рік	11
2023 рік	243

Примітка: за інформацією Державного агентства розвитку меліорації рибного господарства та продовольчих програм у Одеській області.

Перелік природоохоронних заходів і наукових досліджень щодо стану дикої фауни та флори, вжитих щодо охорони тваринного світу, в тому числі на виконання вимог міжнародних договорів України в галузі дикої фауни та рішень її керівних органів

Таблиця 46

Назва, термін та місце проведення дослідження або заходу	Обсяг фінансування	Виконавець / виконавці	Основні досягнуті результати, наявні публікації (якщо результати розміщені в Інтернеті, надається посилання)
1	2	3	4
Дослідження щодо стану популяцій диких тварин			
Чисельність та розподілення колоніальних гідрофільних птахів у зв'язку з воєнною агресією Росії проти України, 2023 р., орнітологічний заказник «Тилігульський пересип» 390 га, що входить до складу регіонального ландшафтного парку «Тилігульський»	Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський»	Природоохоронний науково-дослідний відділ	Досліджена чисельність та розподілення колоніальних гідрофільних птахів. Підготовлені наукові статті, які відправлені до друку. Частково інформацію опубліковано на сторінці регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» в соціальній мережі facebook https://www.facebook.com/profile.php?id=100008436966726
Дослідження за темою: «Рекомендації з оптимального використання водосховища Сасик, узагальнення методів відновлення та пропозиції щодо ренатуралізації інших екосистем дельти Дунаю». Протягом року. Дунайський біосферний заповідник НАН України, Ізмаїльський район, Одеська область.	Бюджетне фінансування	Відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	Надані зазначені рекомендації
Проведення моніторингових досліджень флори та фауни в межах моніторингових робіт ГСХ «Дунай-Чорне море», вивчення впливу наслідків діяльності суден «зернового коридору».	Фінансування ДП «Дельта-Лоцман»	Відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	ЗВІТ для Міндовкілля та ДП «Дельта-Лоцман» «Моніторинг рослинних та тваринних угруповань берегової лінії та плавнів Дунайського біосферного заповідника при експлуатації глибоководного суднового ходу Дунай-Чорне море»
Дослідження фауни ландшафтного заказника місцевого значення «Тарутинський степ» (теріофауна, орнітофауна, герпетофауна). Протягом року. Ландшафтний заказник місцевого значення «Тарутинський степ», Болградський район, Одеська область.	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти	Громадська організація Рівалдінг Україна, наукові співробітники відділу комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	Отримано дані щодо сучасного складу фауни, чисельності та розповсюдження ссавців, птахів, амфібій та рептилій в межах заказника місцевого значення «Тарутинський степ». Взято участь у підготовці відповідних розділів наукового обґрунтування необхідності створення НПП «Буджацькі степи». Гайдаш О. М., Яковлев М. В. (2024) Гніздова орнітофауна степових екосистем ландшафтного заказника місцевого значення «Тарутинський степ» // Орнітологічні дослідження в Україні: минуле, сучасність і

	під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи		перспективи Матеріали Всеукраїнської орнітологічної конференції (Харків, 20–22 жовтня 2023 р.), 33–38. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.10635557
Спостереження за впливом на водноболотну екосистему дельти Дунаю популяції диких копитних тварин (лань європейська, олень благородний)	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Дунайський біосферний заповідник.	Проміжний звіт за результатами досліджень у 2023 році
Відновлення популяції диких копитних тварин (лань європейська, олень благородний) в дельті Дунаю	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Дунайський біосферний заповідник	Випуск 20 голів лані європейської та оленя благородного.
Відновлення популяції бабаків в Тарутинському степу	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Дунайський біосферний заповідник	Переселення 12 голів бабака з півночі (Любашівська громада) на південь (Бородінська громада) Одеської області

Відновлення популяції хом'яків в Тарутинському степу	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Дунайський біосферний заповідник	Створення двох адаптаційних вольєрів. Випуск 15 хом'яків в адаптаційні вольєри в Тарутинському степу в рамках співпраці з Київським зоологічним парком загальнодержавного значення
Заходи охорони та відновлення тваринного світу			
Пониззя Тилігульського лиману	ДТЕК	Природоохоронний науково-дослідний відділ виступав в якості консультанта регіонального ландшафтного парку «Тилігульський»	Встановлення штучних платформ для гніздування колоніальних гідрофільних птахів. Підготовлені наукові статті, які відправлені до друку. Частково інформацію опубліковано на сторінці регіонального ландшафтного парку «Тилігульський» в соціальній мережі facebook https://www.facebook.com/profile.php?id=100008436966726
Мічення пташенят лелеки білого Ciconia ciconia кольоровими мітками (кільцями). Село Михайлопіль, Березівський район, Одеська область, 4.07.2023 р. Село Царичанка та околиці, Дніпровський район, Дніпропетровська область, 6-7.07.2023 р.	ДТЕК	ДТЕК мережі, відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	Помічено кольоровими мітками (кільцями) пташенят з 20 гнізд в Одеській та дніпропетровській областях (всього 48 птахів)
Підготовка наукового обґрунтування необхідності створення НПП «Буджацькі степи». Протягом року.	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Громадська організація Рівалдінг Україна, Центр екологічного управління, відділ комплексного моніторингу екосистем Дунайського біосферного заповідника	Розроблено та надано до розгляду у відповідні органи державної влади наукове обґрунтування необхідності створення НПП «Буджацькі степи»

Оцінка можливості покращення обводнення та водообміну у східній та північній частинах Стенсівсько-Жебріяновських плавнях	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Дунайський біосферний заповідник	Проміжний звіт за результатами досліджень у 2023 році
Оцінка гідрологічного зв'язку між річкою Дунай та внутрішніми водоймами острова Єрмаків	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Дунайський біосферний заповідник	Проміжний звіт за результатами досліджень у 2023 році
Координація робіт з відновлення гідрологічного зв'язку в системі озеро Катлабух – Старонекрасівські плавні (Заказник Лунг) – озеро Сафян – річка Дунай	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Дунайський біосферний заповідник	Встановлення водо перепускних труб на протоці що поєднує озероводосховище Катлабух з Старонекрасівським и плавнями
Проведення науководослідних робіт з поглинання і депонування вуглецю в залежності від типів використання степових	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних	Дунайський біосферний заповідник	Проміжний звіт за результатами досліджень у 2023 році

екосистем на базі ландшафтного заказника «Тарутинський степ»	угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи		
Обмеження швидкості суден в Соломоновому гирлі до 8 вузлів для попередження розмиву островів заповідної території та захисної дамби.	Бюджетне фінансування	Дунайський біосферний заповідник	Наказ начальника Ізмайльського порту щодо обмеження швидкості
Випуск в заповідну акваторію молоді російського осетра та стерляді (5 тис. екз.) вирощених на території заповідника	WWF Україна	-	Випуск молоді російського осетра та стерляді
12 квітня 2023 р. до Дня Землі, спільно з ЗЗСО №2 міста Вилкове, було проведено традиційну Акцію «Рибам – вода, птахам – повітря, вилківцям – чисте місто!».	Бюджетне фінансування	ДБЗ та ЗЗСО №2 міста Вилкове	Підвищення екологічної свідомості місцевих мешканців
У травні 2023 р. під керівництвом команди Rewilding Ukraine стартувала інтерактивна освітня кампанія «Жива дельта Дунаю». ДБЗ проводить кампанію на базі ЗЗСО №2 міста Вилкове Ізмайльського району Одеської області. В рамках кампанії учні ЗЗСО №2 взяли участь в міжнародному освітньому таборі "Пелікан", який відбувся 19-24 червня 2023 року в містечку Сфинту-Георге в дельті Дунаю (Румунія).	Виконання робіт проводилося в рамках проекту «Відновлення водноболотних угідь і степів в регіоні дельти Дунаю» за фінансової підтримки програми «Ландшафти під загрозою» Кембриджської природоохоронної ініціативи	Rewilding Ukraine, ДБЗ та ЗЗСО №2 міста Вилкове	https://rewildingdanubedelta.com/uk/news/education-campaignconnects-youngpeople-with-naturein-the-danube-delta/

10. Природно-заповідний фонд

Природно-заповідний фонд області (далі – ПЗФ) має в своєму складі 131 територій та об'єктів, загальна площа яких становить 166978,4471 га. Відношення площі природно-заповідного фонду до площі Одеської області становить 5,01 %.

За категоріями об'єкти природно-заповідного фонду Одеської області представлені наступним чином: 1 біосферний заповідник (Дунайський біосферний заповідник), 3 національних природних парки (Нижньодністровський, «Тузловські лимани», «Куяльницький»), 1 зоопарк, 1 ботанічний сад, 2 регіональних ландшафтних парки («Ізмаїльські острови», «Тилігульський»), 42 заказника, 25 парків-пам'яток садово-паркового мистецтва, 49 пам'яток природи і 4 заповідних урочища.

На територіях та об'єктах природно-заповідного фонду охороняються більше 194 видів представників рослинного і 382 види тваринного світів, які є рідкісними та знаходяться під загрозою зникнення.

У північних районах заповідні території представляють переважно дубово-ясеневі і соснові ділянки лісу, паркові насадження колишніх панських маєтків, де ще збереглися історико-культурні об'єкти (парк «Гетьманівський» у смт. Гетьманівка). У центральній, східній і західній частинах області окрім лісових насаджень у природно-заповідному фонді зберігаються ділянки типчаково-ковилово-різнотравного степу, притаманного даній місцевості в минулому.

На півдні - це гирлові ділянки найбільших рік України Дунаю і Дністра з їх своєрідним ландшафтом і унікальною острівною системою та мережа причорноморських лиманів (Тилігульський лиман, Тузловська група лиманів (Шагани-Алібей-Бурнас), водосховище Сасик, придунайські озера Кугурлуй і Картал). Ці території включені до світової мережі водно-болотних угідь міжнародного значення, первісні природні комплекси яких зберігаються в Дунайському біосферному заповіднику, Нижньодністровському національному природному парку, національному природному парку «Тузловські лимани», регіональних ландшафтних парках «Ізмаїльські острови» і «Тилігульський», заказнику місцевого значення «Лунг».

На заповідних територіях дельти Дунаю зустрічаються 63 % птахів, зареєстрованих на території України та 42 види птахів, занесених до Червоної книги України і Європейського Червоного списку.

Із загальної кількості територій та об'єктів природно-заповідного фонду Одеської області лише 6 є юридичними особами і мають відповідні адміністрації (Дунайський біосферний заповідник, Нижньодністровський національний природний парк, національний природний парк «Тузловські лимани», регіональний ландшафтний парк «Тилігульський», Одеський зоологічний парк та Ботанічний сад Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова), 37 території та об'єктів знаходиться у віданні державних підприємств лісового господарства, а решта об'єктів знаходиться у віданні

установ Міністерства освіти і науки України, Міністерства охорони здоров'я України та органів місцевого самоврядування.

Перелік цінних природних територій, що резервуються для створення нових або розширення існуючих об'єктів природно-заповідного фонду

Таблиця 47

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
Указ Президента України від 10.03.1994 №79/94 «Про резервування для наступного заповідання цінних природних територій»	Ялпуг	34000	Ізмаїльський район	-
	Катлабук			
	Кугурлуй			
	Кагул			
	Китай			
Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI «Про заходи по збереженню і розвитку природно-заповідного фонду області»	Жеребково	30,0	Подільський район	-
	Мардарівський	200,0	Подільський район	-
	Онуфрієво	60,0	Подільський район	-
	Арцизький	25,0	Болградський район	-
	Главани	25,0	Болградський район	-
	Делени	25,0	Болградський район	-
	Долинівка	20,0	Болградський район	-
	Киргиз	100,0	Болградський район	-
	Павлівка	25,0	Болградський район	-
	Хомське	20,0	Болградський район	-
	Молога	500,0	Білгород-Дністровський район	-
	Будацький	5000,0	Білгород-Дністровський район	-
	Озеро Путрино	1600,0	Одеський район	-
	Кучурганський	2000,0	Одеський район	-
	Березівський	25,0	Березівський район	-
	Демидове	500,0	Березівський район	-
	Залізничний	20,0	Березівський район	-
	Роздол	25,0	Березівський район	-
	Ряснопіль	50,0	Березівський район	-
	Садове	20,0	Березівський район	-
	Тилігульські балки	100,0	Березівський район	-
	Катлабузькі плавні	6000,0	Ізмаїльський район	-
	Китай	3000,0	Ізмаїльський район	-
	Іллічівський	50,0	м. Чорноморськ	-
	Пожарня	100,0	Подільський район	-
	Новодофинівський	50,0	Одеський район	-
	Першотравневий	100,0	Одеський район	-
	Аджалік	700,0	Одеський район	-
	Лунча	50,0	Подільський район	-
	Мензаг	40,0	Подільський район	-
	Нестоїта	50,0	Подільський район	-

Рішення про резервування	Назва території/об'єкта, яку/який запропоновано створити	Площа, га	Місцезнаходження	Підприємство, установа чи організація, у віданні яких перебувають території
1	2	3	4	5
	Стражник	100,0	Подільський район	-
	Стримба	50,0	Подільський район	-
	Фросино	50,0	Подільський район	-
	Черешня	50,0	Подільський район	-
	Ягорлик	1200,0	Подільський район	-
	Любашівські балки	50,0	Подільський район	-
	Кодима Любашівський	400,0	Подільський район	-
	Тилгул Любашівський	300,0	Подільський район	-
	Ісаєво	50,0	Березівський район	-
	Великодолинська балка	125,0	Одеський район	-
	Грибівка	100,0	Одеський район	-
	Роксолани	200,0	Одеський район	-
	Сухий лиман	800,0	Одеський район	-
	Кучурган	100,0	Роздільнянський район	-
	Понятівка	50,0	Роздільнянський район	-
	Схили р.Свина	50,0	Роздільнянський район	-
	Бурдівка	500,0	Роздільнянський район	-
	Придунайські ліси	200,0	Ізмаїльський район	-
	Кучурганський	12000,0	Ізмаїльський район	-
	Острів Репіда	10000,0	Ізмаїльський район	-
	Кагул	2000,0	Ізмаїльський район	-
	Аксакал	100,0	Болградський район	-
	Бородинський	50,0	Болградський район	-
	Новотарутинський перший	80,0	Болградський район	-
	Новотарутинський другий	80,0	Болградський район	-
	Петрівка	100,0	Болградський район	-
	Підгірне	100,0	Болградський район	-
	Дюльненський	50,0	Болградський район	-
	Когильник	200,0	Білгород-Дністровський район	-
	Кошарський	50,0	Роздільнянський район	-
	Добичева балка	100,0	Березівський район	-

Дунайський біосферний заповідник

Нижньодністровський національний природний парк

Національний природний парк «Тузловські лимани»

Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський»

Національний природний парк «Куяльницький»

Динаміка структури природно-заповідного фонду

Таблиця 48

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2023		На 01.01.2024	
	кількість од.	площа, га	кількість од.	площа, га
1	8	9	10	11
Природні заповідники	-	-	-	-
Біосферні заповідники	1	51547,9	1	51547,9
Національні природні парки	3	59 976,9867	3	59 976,9867
Регіональні ландшафтні парки	2	15320	2	15320
Заказники загальнодержавного значення	10	15465,2	10	15465,2
Заказники місцевого значення	32	16712,398	32	16712,398
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	2	10,17	2	10,17
Пам'ятки природи місцевого значення	47	11,1852	47	11,1852
Заповідні урочища	4	13879	4	14 636
Ботанічні сади загальнодержавного значення	1	16	1	16
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки загальнодержавного значення	-	-	-	-
Дендрологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1	6,5	1	6,5
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	1	49	1	49
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	24	1625,9939	24	1625,996
РАЗОМ	127	163819,4471	128	175 476,3359
Фактична площа ПЗФ *		154686,1971		166 343,0859
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці		4,6		4,99

Примітка: * - сумарна площа територій та об'єктів ПЗФ без урахування площі тих об'єктів ПЗФ, що входять до складу територій інших об'єктів ПЗФ.

Звіт про зміни складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в 2023 році, розташованих на території Одеської області

Таблиця 49

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документа, якими було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено						
1	-	-			-	
2						
3						
Ліквідовано статус						
1						
2	-	-	-	-	-	-
3						
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
1					-	
2		-			-	
3						

Перелік об'єктів природно-заповідного фонду, територія яких входять до складу територій інших об'єктів природно-заповідного фонду станом на 01.01.2024 Одеської області

Таблиця 50

Категорія, значення та назва об'єкту ПЗФ, до складу території якого входять інші об'єкти ПЗФ	Перелік об'єктів ПЗФ, території яких входять до складу території іншого об'єкту ПЗФ	
	Категорія, значення, назва, тип	Площа, га
1	2	3
1. Дунайський біосферний заповідник	1. Ботанічний заказник місцевого значення «Ліски»	107 га
Разом в межах біосферного заповідника	Кількіст об'єктів, шт	Площа, га

	1 (один) об'єкт	107 га
2. Нижньодністровський національний природний парк	1. Заповідне урочище «Дністровські плавні»	8377 га
	2. Ландшафтний заказник місцевого значення «Лиманський»	65 га
Разом в межах національного природного парку	Кількість об'єктів, шт	Площа, га
	2 (два) об'єкта	8442 га
3. Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський»	1. Орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Коса Стрілка»	394 га
	2. Ландшафтний заказник місцевого значення «Каїрівський»	150 га
	3. Ботанічний заказник місцевого значення «Калинівський»	92 га
	4. Ландшафтний заказник місцевого значення «Новомиколаївський»	315 га
	5. Орнітологічний заказник місцевого значення «Тилігульський пересип»	390 га
Разом в межах регіонального ландшафтного парку	Кількість об'єктів, шт	Площа, га
	5 (п'ять) об'єктів	1341 га
4. Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Савранський ліс»	1. Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення «Гайдамацька криниця»	0,01 га
	2. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Слосарівський віковий дуб»	0,02 га
Разом в межах ландшафтного заказника загальнодержавного значення	Кількість об'єктів, шт	Площа, га
	2 (два) об'єкта	0,03 га
5. Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення «Парк санаторію ім. Чкалова»	1. Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення «Кедр річковий»	0,2 га
Разом в межах парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва	Кількість об'єктів, шт	Площа, га
	1 (один) об'єкт	0,2 га
6. Заповідне урочище «Кішево»	1. Пам'ятка природи місцевого значення «Віковий дуб»	0,02 га
Разом в межах парку-пам'ятки садово-	Кількість об'єктів, шт	Площа, га

паркового мистецтва		
	1 (один) об'єкт	0,02 га
ВСЬОГО	Кількість об'єктів, шт	Площа, га
	12 (дванадцять) об'єктів	9133,25 га

Перелік територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення, розташованих у Одеській області станом на 01.01.2024

Таблиця 51

№ п/п	Назва об'єкта ПЗФ	Тип		Площа, га	Адміністративне розташування та місцезнаходження об'єкта ПЗФ	Найменування підприємства, установи, організації/Прізвисько, ім'я по батькові (за наявності) землекористувача (землевласника), у виданні якого знаходиться об'єкт ПЗФ	Рішення, згідно з якими створено (оголошено) даний об'єкт ПЗФ, змінено його площу тощо	Наявність форми 1 ДКПЗФ (рік заповнення, оновлення)	Наявність карти
1	2	3		4	5	6	7	8	9
Території та об'єкти ПЗФ загальнодержавного значення									
Природні заповідники									
1.	Дунайський біосферний заповідник			51547,90	Ізмаїльський та Білгород-Дністровський райони	НАН України	Укази Президента України від 10.08.1998 №861/98, від 02.02.2004 №117/2004		
	Разом:			51547,90					
Національні природні парки									
1.	Нижньодністровський			21311,10	Білгород-Дністровський, Одеський райони	Міндовкілля України	Указ Президента України від 13.11.2008 №1033/2008		
2.	"Тузловські лимани"			27865,00	Білгород-Дністровський район	Міндовкілля України	Указ Президента України від 01.01.2010 №1/2010		

3.	"Куяльницький"			10800,89	Березівський, Одеський район	Міндовкілля України	Указ Президента України від 01.01.2022 року №3/2022
	Разом:			59 976,99			
Заказники							
1.	"Петрівський"	загально-зоологічні		340,00	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада, Красносільське лісництво кв. 1-5, урочище "Петрівка"	ДП «Одеське лісове господарство»	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500
2.	"Острів Зміїний"			232,00	Ізмаїльський район, о. Зміїний	Одеське обласне комунальне підприємство «Острівне»	Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98
	Разом:			572,00			
1.	"Савранський ліс"	ландшафтні		8397,00	Подільський район, Савранське лісництво, кв. 1-40, Слюсарівське лісництво, кв. 1-3, 5-16, 19-71, Осичанське лісництво, кв. 1-34	ДП "Балтське лісове господарство"	Постанови Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, від 07.01.1985 №5
2.	"Озеро Каргал"			2141,20	Ізмаїльський район, Ренійська міська територіальна громада за межами сіл Орлівка та Новосільське	Ренійська міська рада	Указ Президента України від 10.09.2019 №679/2019
3.	"Озеро Кагул"			1411,00	Ізмаїльський район, Ренійська міська територіальна громада, за межами сіл Орлівка, Нагірне та міста Рені	Ренійська міська рада	Указ Президента України від 10.09.2019 №679/2019
	Разом:			11949,20			

1.	"Коса стрілка"	орніто-логічні		394,00	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада, біля с. Курісове (Петрівка), Петрівський державний аграрний технікум	Петрівський державний аграрний технікум	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, від 07.01.1985 №5
	Разом:			394,00			
1.	"Дальницький"	ботанічні		1204,00	Одеський район, Великодолинське лісництво кв. 1-15, урочище «Дальницьке»	ДП «Одеське лісове господарство»	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500
2.	"Староманзирський"			227,00	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада, Бородинське лісництво, кв.1-2, урочище «Старий Манзир» та територія біля. Лісне "Аксакал"	ДП «Ізмайльське лісове господарство»	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, Указ Президента України від 02.01.2022 №6/2022
3.	"Долинський"			815,00	Подільський район, Долинське лісництво кв. 24-30, 35-45, 47-51, 53-59, 61, урочище «Глибокий яр»	ДП "Ананьївське лісове господарство"	Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98
4.	"Павлівський"			403,00	Роздільнянський район, Павлівське лісництво кв. 50-58, урочище «Соша»	ДП "Одеське лісове господарство"	Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98
	Разом:			2649,00			
	Разом по заказникам:			15 564,2			
Пам'ятки природи							
1.	"Михайлопільський"	ботанічна		5,50	Березівський район, Коноплянська сільська територіальна громада, біля села Михайлопіль	ДП "Ананьївське лісове господарство"	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 21.03.1984 №139

2.	Одеські катакомби	геологічна		4,67	м. Одеса, вул. Картамишівська, 27/29	Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова	Розпорядження Ради Міністрів Української РСР від 07.08.1963 №1180-Р
	Разом:			10,17			
		Ботанічні сади					
1.	Ботанічний сад ОНУ			16,00	м. Одеса, Французький бульвар, 48/50, 87	Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 №311
	Разом:			16,00			
		Зоологічні парки					
1.	Одеський зоологічний парк			6,50	м. Одеса, Новошпінний ряд, 25	Управління культури та туризму Одеської міської ради	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 №311
	Разом:			6,50			
		Парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва					
1.	"Кардамичівський"			49,00	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Новоселівська сільська рада), Великомихайлівське лісництво, кв. 75, урочище Кардамичево	ДП "Одеське лісове господарство"	Постанова Ради Міністрів Української РСР від 29.01.1960 №105
	Разом:			49,00			
	Всього загальнодержавного значення			19 об'єктів 127 170,7567 га			
		Території та об'єкти ПЗФ місцевого значення					
		Регіональні ландшафтні парки					
1.	"Ізмайльські острови"			1366,00	Ізмайльський район, острови дельти Кілійського гирла р. Дунай: Татари,	ДП "Ізмайльське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI

					Великий Даллер, Малий Даллер		
2.	"Тигігульський"			13954,00	Березівський та Одеський райони	Одеська обласна рада	Рішення Одеської обласної ради від 25.11.1997 №176-XXII
	Разом:			15320,00			
Заказники							
1.	"Верхній ліс"	ланд- шафтні		380,00	Березівський район, Іванівська селищна територіальна громада (Северинівська сільська рада), Северинівське лісництво, кв. 9-17	ДП "Ананівське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
2.	"Заводівський"			93,00	Березівський район, Раухівська селищна територіальна громада (Заводівська сільська рада), Березівське лісництво, кв. 3-5, урочище "Заводовка"	ДП "Ананівське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
3.	"Фрасино"			421,00	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Стоянівська і Комарівська сільські ради), на відстані 20 км від смт. Великомихайлівка, Великомихайлівське лісництво, кв. 1- 8, урочище "Фрасино"	ДП "Одеське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493

4.	"Діброва болотного дуба"			21,40	Одеський район, Ясківська сільська територіальна громада (Троїцька сільська рада), Біляївське лісництво, кв. 9, д. 22, 26, 29, 32, 34, 35	ДП "Одеське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
5.	"Шептереди"			1016,00	Роздільнянський район, Захарівська (Йосипівська) сільська рада. Павлівське лісництво кв. 23-42. урочище «Шептереди»	ДП "Одеське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1978 №742, від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI
6.	"Діброва Могилевська"			45,00	Болградський район, Бородінська селищна територіальна громада (Лісенська сільська рада). Бородинське лісництво, кв.3, урочище «Могилевське»	ДП "Ізмайльське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
7.	"Осинівський"			531,00	Березівський район, Ширяївська селищна територіальна громада (Осинівська сільська рада).	ДП "Ананіївське лісове господарство", Осинівське лісництво, кв. 13-20	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
8.	"Діброва Манзирська"			101,00	Болградський район, Бородінська селищна територіальна громада (Лісенська сільська рада), Бородинське лісництво, кв.4, урочище «Манзирське»	ДП "Ізмайльське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
9.	"Лиманський"			65,00	Білгород-Дністровський район, Старокозацька сільська територіальна громада (Семенівська сільська рада). Старокозацьке лісництво, кв. 7-8	ДП "Ізмайльське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493

10.	"Березівський"			1534,00	Подільський район, Кодимська міська територіальна громада, Будейське лісництво, кв. 76-106, урочище "Березівка"	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1040-V
11.	"Бендзарський ліс"			30,00	Подільський район, Балтська міська територіальна громада (Бендзарівська сільська рада), урочище "Бендзарський ліс"	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
12.	"Даничево"			354,00	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Піщанська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 47-51	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
13.	Новомиколаївський			315,00	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада (Новомиколаївська сільська рада)	ДП "Одеське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
14.	"Каїрівський"			150,00	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада (Каїрівська сільська рада), Красносільське лісництво	ДП "Одеське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
15.	"Тополине"			68,00	Болградський район, Болградське лісництво, кв. 28	ДП "Ізмаїльське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII
16.	"Виноградівка"			297,00	Болградський район, Болградське лісництво, кв. 25-27	ДП "Ізмаїльське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII

17.	"Лунг"			1452,85	Ізмаїльський район, Саф'янська сільська територіальна громада (Старонекрасівська, Багатянська, Кислицька сільські ради)	Аграрний рибогосподарський кооператив "Придунайська нива"	Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII, від 29.12.2004 №551-IV
18.	"Лузанівський ліс"			116,6680	Одеський район, Фонтанська сільська територіальна громада (Крижанівська і Фонтанська сільські ради). Красносільське лісництво	ДП "Одеське лісове господарство",	Рішення Одеської обласної ради від 06.06.2008 №541-V
19.	"Баранівський ліс"			385,00	Ізмаїльський район, Ізмаїльська міська територіальна громада, м. Ізмаїл. Ізмаїльське лісництво, кв. 1-9 та 13- 17, урочище "Баранівка"	ДП "Ізмаїльське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №799-V, від 17.12.2021 №372-VIII
20.	"Чогодарівський "			46,65	Березівський район, Чогодарівська сільська громада, с. Чогодарівка	ДП "Ананьївське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №665-V
21.	"Тарутинський степ"			5200,00	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада (Веселодолинська сільська рада)	Бородинська селищна рада	Рішення Одеської обласної ради від 26.04.2012 №445-VI
22.	"Селіванівський"			80,00	Подільський район, Ананьївська міська територіальна громада (Ананьївська Перша сільська рада)	ДП "Ананьївське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради від 09.11.2012 №631-VI

23	"Ряснопіль"			50,00	Березівський район, Новокальчевська сільська територіальна громада	Новокальчевська сільська рада, Державний навчальний заклад "Березівський професійний аграрний ліцей"	Рішення Одеської обласної ради від 17.12.2021 №374-VIII
	Разом:			12 752,568			
1.	"Жовтневий"	ентомоло- гічні		15,00	Болградський район, Василівська сільська територіальна громада (Жовтнева сільська рада)	Василівська сільська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682
2.	"Коритнівський"			25,00	Подільський район, Балтська міська громада, біля с. Коритне	Балтська міська рада, планується до скасування	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682
	Разом:			40,00			
1.	"Сосновий ліс"	лісовий		8,40	Подільський район, Слюсарівське лісництво, кв. 74, д. 6,7,8,9	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
	Разом:			8,40			
1.	"Лісничівка"	ботанічні		3176,00	Подільський район, Лісничівське лісництво, кв. 1-52	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
2.	"Ліски"			107,00	Ізмаїльський район, Вилківська міська територіальна громада (Вилківська міська рада). Вилківське лісництво, кв. 7, д. 1-18	ДП "Ізмаїльське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1978 №742, від 01.10.1993 №496-XXI

3.	"Костянська балка"			28,00	Роздільнянський район, Роздільнянська міська територіальна громада (Кіровська сільська рада) і Одеський район, Дачненська сільська територіальна громада (Єгорівська сільська рада)	Роздільнянська міська рада, Дачненська сільська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI, рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №666-V
4.	"Калинівський"			92,00	Одеський район, Візирська сільська територіальна громада (Калинівська сільська рада)	ДП "Одеське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
5.	"Новопавлівський"			118,43	Березівський район, Старомаяківська сільська територіальна громада (Миколаївська сільська рада)	Старомаяківська сільська рада	Рішення Одеської обласної ради від 26.04.2012 №446-VI
	Разом:			3521,43			
1.	"Тилігульський пересип"	орніто-логічний		390,00	Одеський. Южненська міська територіальна громада (Сичавська сільська рада), пересип Тилігульського лиману і прилегла акваторія лиману й моря	Регіональний ландшафтний парк "Тилігульський"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI
	Разом:			390,00			
	Разом по заказникам:			16 712,398			
Пам'ятки природи							
1.	Джерело "Кішево"	гідро-логічні		0,01	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада, с. Кам'яне	Савранська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

2.	Джерело "Гайдамацька криниця"			0,01	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада (Савранська селищна рада), Осичанське лісництво, кв. 13, вид. 21	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
3.	Джерело "Огруд"			0,01	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада (Дубинівська сільська рада), с. Дубинове	Савранська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
4.	Джерело "Канава"			0,20	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 30, діл. 11	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
5.	Джерело "Слобідка"			0,20	Подільський район, Слобідське лісництво, урочище "Слободка", кв. 34, вид. 13	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
6.	Джерело "Зустріч"			0,20	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 8, вид. 2	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
	Разом:			0,63			
1.	"Гребеники"	геологічна		0,30	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Гребениківська сільська рада)	Великомихайлівська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

	Разом:			0,30			
1.	Діброва "Арцизька"	ботанічні		2,00	Болградський район, Арцизька міська територіальна громада (Арцизька міська рада), Арцизьке лісництво, кв. 7, діл. 6	ДП "Ізмайльське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
2.	"Віковий дуб"			0,02	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Гербинська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 9, діл. 2	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
3.	"Перша діброва червоного дуба"			1,70	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 16, вид. 4	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
4.	"Діброва Лабушна"			0,60	Подільський район, Балтська міська територіальна громада (Козацька сільська рада), Лісничівське лісництво, кв. 65, діл. 15, урочище "Лабушне"	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
5.	"Друга діброва червоного дуба"			1,30	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 17, вид. 11	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

6.	"Віковий дуб"			0,15	м. Одеса, пров. Матросова, 1/3	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
7.	"Пушкінський платан"			0,01	м. Одеса, Приморський бульвар, 1	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
8.	"Новоіванівський"			2,00	Болградський район, Арцизька міська територіальна громада, с. Новоіванівка, Новоіванівське лісництво	ДП "Ізмайльське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
9.	"Суворовський"			1,00	м. Одеса, вул. Героїв оборони Одеси, 92-а	Благодійна організація "Школа ОР-САМЕАХ"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
10.	"Акація біла"			0,015	м. Одеса, сквер ім. Старостіна	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
11.	"Акація біла"			0,02	м. Одеса, ріг вулиць Старопортофранківської і Розкидайлівської	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI

12.	"Гінкго більоба"			0,02	м. Одеса, вул. Пастера, 13	Одеська національна наукова бібліотека	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
13.	"Гінкго більоба"			0,02	м. Одеса, санаторій "Одеса"	Санаторій "Одеса"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
14.	"Гінкго більоба"			0,02	м. Одеса, сквер ім. Мечникова	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493
15.	"Дуб білий"			0,02	м. Одеса, Обсерваторний пров., 6	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
16.	"Суворовський"			0,20	м. Одеса, Фонтанська дорога, 25	Благодійний фонд "Дитяче село АСТР"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493
17.	"Дуб звичайний"			0,04	м. Одеса, Обсерваторний пров., 6	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
18.	"Дуб звичайний"			0,02	м. Одеса, вул. Ясна, 4	ТОВ "Прімадом"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
19.	"Дуб звичайний"			0,02	м. Одеса, Фонтанська дорога, 30/32	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI

20.	"Кедр річковий"			0,02	м. Одеса, санаторій ім. В.П. Чкалова, Французький бульвар, 85	Державний заклад "Спеціалізований (спеціальний) клінічний санаторій імені В.П. Чкалова"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
21.	"Каштан кінський"			0,015	м. Одеса, вул. Гаванна, 4	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
22.	"Каштан кінський"			0,01	м. Одеса, вул. Новосільського, 70	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493
23.	"Липа американська"			0,02	м. Одеса, вул. Отрадна, 3	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
24.	"Платан західний"			0,02	м. Одеса, сквер ім. Старостіна	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
25.	"Платан західний"			0,01	м. Одеса, сквер Пале-Рояль	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

26.	"Платан західний"			0,01	м. Одеса, сквер Пале-Рояль	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №494
27.	"Платан західний"			0,01	м. Одеса, Сабанєєв міст, 4	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234
28.	"Платан західний"			0,01	м. Одеса, сквер Оперного театру	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
29.	"Платан західний"			0,01	м. Одеса, сквер Оперного театру	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
30.	"Платан західний"			0,01	м. Одеса, сквер Оперного театру	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

31.	"Софора японська плакуча"			0,01	м. Одеса, сквер Оперного театру	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
32.	"Тис ягідний"			0,02	м. Одеса, Обсерваторний пров., 3	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
33.	"Тополя канадська"			0,015	м. Одеса, вул. Дюківська, 12	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
34.	"Тополя канадська"			0,02	м. Одеса, вул. Торгова, 17	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493
35.	"Казковий"			0,6152	Подільський район, Куяльницька сільська територіальна громада, смт. Борщі, вул. Польова, 1	Борщівська загальноосвітня школа-садок №2 I-III ступенів	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1039-V
36.	"Тополя чорна"			0,20	м. Одеса, Шампанський пров. (напроти котельної)	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
37.	"Слосарівський віковий дуб"			0,02	Подільський район, Слосарівське лісництво, кв.36, вид. 4	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради від 23.02.2007 №183-V
38.	"Дуб Лемме"			0,011	м. Одеса, вул. Чорноморська, 6	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1042-V

39.	"Липа Лемме"			0,014	м. Одеса, вул. Чорноморська, 4	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1042-V
40.	"Груша адамівська"			0,01	Березівський район, Іванівська селищна територіальна громада, с. Адамівка	гр. Салоїд М.І.	Рішення Одеської обласної ради від 09.11.2012 №630-VI
	Разом:			10,2552			
	Разом по пам'яткам:			11,1852			
Парки – пам'ятки садово-паркового мистецтва							
1.	Парк ім. Т.Г. Шевченко			44,3597	м. Одеса, вул. Маразлійська, 1	Комунальне підприємство "Парки Одеси"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2009 №860-V
2.	«Парк «Дюківський сад»			26,6653	м. Одеса, вул. Розкидайлівська, 56	ТОВ "Центр "Катюша"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, зміни внесено рішенням Одеської обласної ради від 29.05.2009 №860-V
3.	Парк ім. Ленінського комсомолу			19,326	м. Одеса, вул. Млинова, 32-б	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI
4.	Парк "Міський сад"			1,86	м. Одеса, вул. Дерибасівська, 22	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
5.	Парк ім. Котовського			25,77	м. Одеса, Миколаївська дорога, 172-а	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI

6.	Дендропарк "Перемоги"			48,9205	м. Одеса, просп. Шевченка, 14	Комунальне підприємство "Міськзелентрест", Комунальне підприємство "Сервісний центр"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI
7.	Дендропарк "Студентський"			4,25	м. Одеса, вул. Левітана, 46-б	Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу Одеської національної академії харчових технологій	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, рішення Одеської обласної ради від 16.06.2017 №418-VII
8.	Парк санаторію ім. Чкалова			18,00	м. Одеса, Французький бульвар, 85	Клінічний санаторій імені В.П. Чкалова	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
9.	Парк інституту ім. В.П. Філатова			6,0945	м. Одеса, Французький бульвар, 49/51	Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова" Академії медичних наук України	Рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №667-V
10.	Парк "Аркадія"			10,17	м. Одеса, Французький бульвар, 40	Санаторій "Аркадія"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI
11.	Парк санаторію ім. Горького			8,28	м. Одеса, Фонтанська дорога, 165	Дочірнє підприємство "Клінічний санаторій ім. Горького" Закритого акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів профспілок України "Укрпрофоздоровниця"	Рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №798-V
12.	Парк "Дністер"			10,00	Одеський район, Біляївська міська територіальна громада, м. Біляївка, водопровідна станція Дністер	Біляївська міська рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
13.	Парк дитячого санаторію "Хаджибей"			32,60	Одеський (Біляївський) район, Нерубайська сільська територіальна	Державний заклад «Дитячий спеціалізований (спеціальний) клінічний санаторій	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської

					громада с. Холодна Балка, дитячий санаторій "Хаджибей", к. 2	«Хаджибей»	обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №800-V
14.	Парк ім. О.С. Пушкіна			19,10	Болградський район, Болградська міська територіальна громада, м. Болград, узбережжя озера Ялпуг	Болградська міська рада, комунальний відділ	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
15.	"Міський сад"			1,50	"Ізмаїльський район, Ізмаїльська міська територіальна громада, м. Ізмаїл, просп. Суворова	Управління житлово-комунального господарства Ізмаїльської міської ради	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №802-V
16.	"Червоноармійський дендропарк"			55,00	"	Кубейська сільська рада (	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493
17.	"Валекруч-Негай"			936,00	Болградський район, Кубейська сільська територіальна громада с. Кубей (Червоноармійське)	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
18.	"Сергіївський"			18,00	Подільський (Котовський) район, Куяльницька сільська територіальна громада, Подільське (Котовське) лісництво, кв. 37-53, урочище "Валекруч-Негай"	Сергіївська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI
19.	"Коханівка"			260,00	Білгород-Дністровський район, Сергіївська селищна територіальна громада, смт. Сергіївка	ДП "Ананьївське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
20.	"Ракуловський парк"			4,10	Подільський (Ананьївський) район, Ананьївська міська територіальна громада, біля с. Коханівка, Ананьївське лісництво, кв. 24-30, урочище	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493

					"Посадка"		
21.	"Мар'їн гай"			48,00	Подільський (Балтський) район, Піщанська сільська територіальна громада (Шляхівська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 62, д. 14, урочище "Ракулянський парк"	ДП "Ананьївське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
22.	"Гетманівський дендропарк"			2,40	Березівський (Миколаївський) район, Андрієво-Іванівська сільська територіальна громада, с. Андрієво-Іванівка, Андрієво-Іванівське лісництво, кв. 16, 18, урочище "Мар'їн гай"	Савранська селищна рада	Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493
23.	"Юннатський"			1,20	Подільський (Савранський) район, Савранська селищна територіальна громада (Савранська селищна рада), с. Гетьманівка	Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання	Розпорядження Одеської обласної ради від 02.06.1997 №18/P-97
24.	"Дендропарк "Таїровський"			24,40	м. Одеса, вул. Тіниста, 2, Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання	Таїровська селищна рада, ННЦ "Інститут виноградарства і виноробства ім. В.Є. Таїрова, ДП "Дослідне господарство "Таїровське"	Рішення Одеської обласної ради від 17.12.2021 №373-VIII
	Разом:	1625,996					
Заповідні урочища							
1.	"Чабанка"	1662,00			Подільський (Кодимський) район, Будейське лісництво, кв. 1-36	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1041-V
2.	"Байтали"	1753,00			Подільський (Ананьївський) район, Ананьївська міська	ДП "Ананьївське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493

					територіальна громада, біля с. Жеребкове, Жеребківське лісництво, кв. 7-31, урочище "Байтали"		
3.	"Кішево"	2844,00			Подільський (Балтський) район, Піщанська сільська територіальна громада (Гербинська сільська рада). Піщанське лісництво, кв. 1-46, урочище "Кішево"	ДП "Балтське лісове господарство"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493
4.	"Дністровські плавні"	8377,00			Одеський (Біляївський та Білгород-Дністровський) район. Біляївське лісництво, кв. 20, 23-24, 26-31, землі запасу Одеського (Білгород-Дністровського) району	ДП "Одеське лісове господарство"	Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI, рішення
	Разом:	14 636					
	Всього місцевого значення	109 об'єктів 48 305,5792 га					
	Всього загальнодержавного та місцевого значення	128 об'єктів 175 476,3359 га					

Водно-болотні угіддя міжнародного значення

Таблиця 52

Кількість, од.	Усього, тис. га	% від загальної площі території
1	2	3
7	107400,0	3,2

11. Формування екологічної мережі

До складу екологічної мережі Одеської області включено землі природно-заповідного фонду (ядра екомережі), землі лісового і водного фонду, землі оздоровчого, рекреаційного призначення, території та землі, які є місцями мешкання і зростання об'єктів тваринного і рослинного світу, занесених в Червону і Зелену книги України, водно-болотні угіддя, малопродуктивні і деградовані сільськогосподарські землі як сполучні, буферні і відновлювальні елементи екомережі, яри та балки, пасовища і сіножаті.

У 2020 році Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації проведено деталізацію Регіональної схеми формування екологічної мережі Одеської області по Ізмаїльському, Болградському, та колишнім Ширяївському, Іванівському, Великомихайлівському, Ренійському, Кілійському районам Одеської області.

Рішенням Одеської обласної ради від 20.05.2011 № 136-IV затверджено Регіональну схему формування екологічної мережі Одеської області, яка була розроблена Південним науковим центром Національної академії наук України та Міністерства освіти і науки України під науковим керівництвом Одеського національного університету імені І.І. Мечникова в рамках науково-дослідної роботи «Розробка регіональної схеми формування екологічної мережі».

З міжнародних елементів екомережі на території Одеської області проходять 2 коридори - Нижньо-Дунайський природний регіон (M1) та Азово-Чорноморський (M2). З елементів національної екомережі України - V природних коридорів: Азово - Чорноморський (I), Прибережно - Дністровський (II), Південно - Український (III), Галицько - Слобожанський (IV) та Прибережно - Бузький (V). З елементів регіонального рівня запропоновано виділити 14 коридорів: Кодимсько - Савранський (1), Кодимсько - Слобідсько - Байтальський (2), Слобідсько - Ягорлицький (3), Кучурганський (4), Велико-Куяльницький (5), Тилігульський (6), Нижньо-Дунайський (8), Ялпузький (9), Катлабузький (10), Киргиз - Китайський (11), Сасик - Когильницький (12), Хаджидерський (13) та Чорноморський прибережно - морський (14).

Складові структурних елементів екологічної мережі
в розрізі одиниць адміністративно-територіального устрою регіону

Таблиця 53

№ з/п	Адміністративно-територіальні одиниці регіону	Загальна площа, тис.га	Загальна площа екомережі, тис.га	Складові елементи екомережі, тис.га											
				Об'єкти ПЗФ	Водно-болотні угіддя	Відкриті заболочені землі*	Водоохоронні зони	Прибережні-захисні смуги	Ліси та інші лісоокриті площі	Курортні та лікувально-оздоровчі території	Рекреаційні території	Землі під консервацією	Відкриті землі без рослинного покриву або з незначним*	Пасовища, сіножаті	Радіоактивно забруднені землі, що не використовуються в господарстві
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
1	Березівський	539,359	177,52	12,84	4	4,074	29,42	2,340	26,936	0	0		0,419	97,491	0
2	Білгород-Дністровський	507,099	196,955	39,381	68	9,579	28,38	7,620	14,479	0,1	0,2	-	1,953	27,263	0
3	Болградський	461,634	104,253	5,929	-	2,109	7,69	1,7	22,559	0	0	-	0,152	64,114	0
4	Ізмаїльський	341,393	280,421	58,24	48,3	38,934	94,12	16,270	9,242	0	0,2	-	0,113	15,002	0
5	Одеський	230,731	147,795	23,7	84,0	13,097	3,470	2,490	10,899	0	0,3	-	0,628	9,211	0
6	Подільський	694,230	235,558	21,884	-	6,555	7,870	1,730	90,668	0	0	-	0,681	106,170	0
7	Роздільнянський	376,001	112,042	1,917	-	1,534	9,07	1,22	27,857	0	0	-	0,364	70,08	0
	Всього по області:	3150,447	1254,544	163,891	204,3	75,882	180,02	33,37	202,64	0,1	0,7	-	4,31	389,331	0

Переліки територій та об'єктів екологічної мережі

Таблиця 53.1

№ з/п	Сервісний номер	Назва	Назва органу, дата прийняття та № рішення про включення територій та об'єкта до переліку	Місце розташування	Площа, га	Обліковий/кадастровий номер та цільове призначення	Власник (користувач) земельної ділянки	Стисла характеристика природоохоронної цінності
-------	-----------------	-------	--	--------------------	-----------	--	--	---

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
I. Загальнодержавного значення								
Ключові								
1	1-к/з-IV-ОД	Дунайський біосферний заповідник	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (укази Президента України від 10.08.1998 №861/98, від 02.02.2004 №117/2004*)	Ізмаїльський та Білгород-Дністровський райони	51547,9	Державний акт на право користування землею на площі 19026,62 га II-ОД № 001676 від 24.02.2000	НАН України	Дунайський біосферний заповідник розташований у дельті Дунай, який перед впадінням у Чорне море розділяється на чисельні острова та гирла. До складу заповідника входять водно-болотні угіддя міжнародного значення «Кілійське гирло» та «Озеро Сасик» (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 № 935), які є місцем існування значної кількості рідкісних рослин і тварин. 3 видів, занесених до Червоної книги України, охороняються 20 видів судинних рослин, 36 видів комах, 15 видів риб, 41 вид птахів і 13 видів ссавців. 3 Європейського червоного списку охороняються 11 видів рослин, 15 видів комах, 7 видів риб, 7 видів птахів та 5 видів ссавців. Видове різноманіття птахів заповідника складає 62% орнітофауни України (255 видів), з них на гніздуванні відмічено 124 види, 196 пролітних.
2	2-к/з-IV-ОД	Нижньодністровський національний природний парк	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (указ Президента	Білгород-Дністровський, Одеський райони	21311,1	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру	Міндовкілля України	Нижньодністровський національний природний парк розташований в дельті Дністра на водно-болотних угіддях міжнародного значення «Північна частина Дністровського лиману» і «Міжиріччя Дністра-Турунчука»

			України від 13.11.2008 №1033/2008*)			відсутня		(постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 № 935). Переважають комплекси болотної, водної і деревно-чагарникової рослинності, на незначній площі - степова, лучна та галофітна.
3	3-к/з-IV-ОД	Національний природний парк «Тузовські лимани»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (указ Президента України від 01.01.2010 №1/2010*)	Білгород-Дністровський район	27865	Земельна ділянка площею 2022,0 га надана в постійне користування спеціальній адміністрації національного природного парку "Тузовські лимани", кадастровий номер: 5125000000:01:006:0001, цільове призначення: для збереження та використання національних природних парків	Міндовкілля України	Національний природний парк «Тузовські лимани» розташований на морському узбережжі, включає в себе водно-болотні угіддя міжнародного значення «Система озер Шагани-Алібей-Бурнас» (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 №935) та лимани: Малий Сасик, Шагани, Алібей, Бурнас, Магалецьке, Мартаза, Будури, Карачаус, Хаджидер, Курудіол, Солоне. У межах парку охороняються біорізноманіття тваринного і рослинного світу міжнародного та національного значення.
4	4-к/з-IV-ОД	Загальнозоологічний заказник загальнодержавного значення «Петрівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500 *)	Березівський район, Куріовська сільська територіальна громада, Красносільське лісництво кв. 1-5, урочище «Петрівка»	340	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	ДП «Одеське лісове господарство»**	Штучно створений лісовий масив, який виконує водно- та ґрунтозберігаючу функції. На незначній площі розташовані степові ділянки з видами рослин з Червоної книги України.
5	5-к/з-IV-ОД	Загальнозоологічний заказник	Департамент екології та природних ресурсів	Ізмайльський район, о. Зміїний	232	Межі за документацією із землеустрою не	Одеське обласне комунальне підприємство	До заказника віднесено частину острова Зміїний та прилеглу до неї акваторію завширшки 500 м.

		загальнодержавного значення «Острів Зміїний»	Одеської обласної державної адміністрації (указ Президента України від 09.12.1998 № 1341/98*)			встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	«Острівне»**	Острів є місцем масового прольоту та відпочинку перелітних птахів (230 видів), у тому числі занесених до Червоної книги України. Також на території заказника розташовані степові ділянки.
6	6-к/з-VI-ОД	Ландшафтний заказник загальнодержавного значення «Савранський ліс»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Постанови Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, від 07.01.1985 № 5*)	Подільський район, Савранське лісництво, кв. 1-40, Слюсарівське лісництво, кв. 1-3, 5-16, 19-71, Осичанське лісництво, кв. 1-34	8397	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ландшафтного заказника загальнодержавного значення "Савранський ліс", затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації від 07.02.2009 №58.	ДП «Балтське лісове господарство» (охоронне зобов'язання оформлено на ДП «Савранське лісове господарство», в процесі переоформлення) **	Найбільший за площею вододільний ліс в межах річки Дністра та Південного Буга з ділянками дуба звичайного та скельного, рослинами і тваринами, занесеними до Червоної книги України
7	7-к/з-III-ОД	Орнітологічний заказник загальнодержавного значення «Коса Стрілка»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500, від 07.01.1985 № 5*)	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада, біля с. Курісове (Петрівка), Петрівський державний аграрний технікум	394	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Петрівський державний аграрний технікум**	Місце нагулу та зимівлі водоплаваючих птахів на прилиманських схилах та косі Тилігульського лиману із 200-метровою смугою прилегої території. Заказник входить до складу регіонального ландшафтного парку «Тилігульський», створений рішенням Одеської обласної ради від 25.11.1997 №176-XXII
8	8-к/з-IV-ОД	Ботанічний заказник	Департамент екології та	Одеський район, Великодолинське	1204	Державний акт на право користування	ДП «Одеське лісове	Еталонне лісонасадження в сухому степу, закладене у 1957

		загальнодержавного значення «Дальницький»	природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500*)	лісництво кв. 1-15, урочище «Дальницьке»		земельною ділянкою площею 1075,3512 га серія ЯЯ №206289 від 05.12.2011, кадастровий номер: 5123755300:01:001:0002, цільове призначення: для ведення лісового господарства	господарство»**	році. Зростає 61 видів дерев та кущів
9	9-к/з-0-ОД	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Староманзирський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Постанова Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 №500*)	Болградський район, Бородинське лісництво, кв.1-2, урочище «Старий Манзир»	128	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	ДП "Ізмаїльське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП «Саратське лісове господарство, в процесі переоформлення) **	Штучне лісове насадження з значною кількістю рідкісних видів рослин, занесених до Європейського червоного списку та Червоної книги України
10	10-к/з-0-ОД	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Долинський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98*)	Подільський район, Долинське лісництво кв. 24-30, 35-45, 47-51, 53-59, 61, урочище «Глибокий яр»	815	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	ДП «Ананьївське лісове господарство»**	Лісовий масив на відрогах Подільської височини з типовими для півдня Правобережного Лісостепу дубовими лісами. Зустрічаються рослинні та тваринні угруповання, занесені до Червоної книги України
11	11-к/з-0-ОД	Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Павлівський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної	Роздільнянський район, Павлівське лісництво кв. 50-58, урочище «Соша»	403	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо	ДП «Одеське лісове господарство» (охоронне зобов'язання	Масив рідкісних на Україні скупієво-дубових насаджень.

			адміністрації (Указ Президента України від 09.12.1998 №1341/98*)			присвоєння кадастрового номеру відсутня	оформлено на ДП «Великоми-хайлівське лісове господарство», в процесі переоформлення) **	
12	12-к/з-0-ОД	Ботанічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Михайлопольський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 21.03.1984 №139*)	Березівський район, Коноплянська сільська територіальна громада, біля села Михайлопіль	5,5	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	ДП «Ананівське лісове господарство» (охоронне зобов'язання оформлено на ДП «Ширяївське лісове господарство», в процесі переоформлення) **	Ділянка крутояру, який росте значна кількість рідкісних та зникаючих видів рослин, занесених до Червоної книги України
13	13-к/з-VI-ОД	Геологічна пам'ятка природи загальнодержавного значення «Одеські катакомби»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (розпорядження Ради Міністрів Української РСР від 07.08.1963 №1180-Р*)	м. Одеса, вул. Картамишівська, 27/29	4,67	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова**	Карстові печери у вапняках давнього часу (3 млн. років) з залишками викопної фауни.
14	14-к/з-VI-ОД	Ботанічний сад загальнодержавного значення Одеського національного університету ім.	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради	м. Одеса, Французький бульвар, 48/50, 87	16	Державний акт на право постійного користування землею І-ОД №004234 від 27.08.2001, цільове призначення:	Одеський національний університет ім. І.І.Мечникова**	Біорізноманіття колекцій налічує у відкритому ґрунті та оранжереях 3840 видів, форм, сортів і гібридів

		І.І.Мечникова	Міністрів Української РСР від 22.07.1983 №311*)			для експлуатації та обслуговування об'єктів Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова		
15	15-к/з-VI-ОД	Одеський зоологічний парк загальнодержавного значення	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 22.07.1983 №311*)	м. Одеса, Новоціпний ряд, 25	6,5	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки та надання Комунальній установі «Одеський зоологічний парк загальнодержавного значення» у постійне користування земельної ділянки площею 6,5 га, цільове призначення: для експлуатації і обслуговування нежитлових будівель та споруд	Управління культури та туризму Одеської міської ради	Утримуються біля 250 видів та 1500 особин тварин.
16	16-к/з-0-ОД	Парк-пам'ятка садово- паркового мистецтва загальнодержавного значення «Кардамічів- ський»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Ради Міністрів Української РСР від 29.01.1960 №105*)	Роздільнянський район, Великомихайлівс ь-ка селищна територіальна громада (Новоселівська сільська рада), Великомихайлівс ь-ке лісництво, кв. 75, урочище Кардамічево	49	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	ДП «Одеське лісове господарство» (охоронне зобов'язання оформлено на ДП «Великоми- хайлівське лісове господарство», в процесі переоформлен- ня) **	Парк створено у другій половині XIX ст., на території якого зростає більш ніж 50 видів дерев та чагарників, серед них вікові дерев: дуби, в'язи, ясени.

17	17-к/з-VI-ОД	Водно-болотне угіддя міжнародного значення «Озеро Кугурлуй»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 №935)	Ізмайльський район	6500	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Інформація відсутня	Прісноводне мілке озеро з низькими болотистими берегами. Важливе місце гніздування та сезонних скупчень птахів (до 30000 особин), а також розмноження риб і амфібій.
18	18-к/з-VI-ОД	Водно-болотне угіддя міжнародного значення «Озеро Картал»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.1995 №935)	Ізмайльський район	500	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Інформація відсутня	Мілководна водойма з прісною водою і низькими болотистими берегами. Важливе місце гніздування і сезонних скупчень птахів, нересту риб і амфібій, а також локалізації багатьох рідкісних та зникаючих видів рослин.
Буферні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучені								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відновлюванні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
II. Місцевого значення								
Ключові								
19	19-к/м-VI-ОД	Регіональний ландшафтний парк місцевого значення «Ізмайльські острови»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради)	Ізмайльський район, острови дельти Кілійського гирла р. Дунай: Татару, Великий Даллер, Малий Даллер	1366	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж регіонального ландшафтного парку	ДП «Ізмайльське лісове господарство»**	Унікальна острівна система в дельті Дунаю зі своєрідним ландшафтом, рослинами і тваринами, занесеними до Червоної книги України та Червоного списку Одеської області.

			народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)			"Ізмаїльські острови", затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 18.02.2008 №63/А-2008		
20	20-к/м-VI-III-ОД	Регіональний ландшафтний парк місцевого значення "Тилігульський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (рішення Одеської обласної ради від 25.11.1997 №176-XXII*)	Березівський та Одеський райони	13954	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Одеська обласна рада	До складу входить водно-болотне угіддя міжнародного значення "Тилігульський". На території парку зростає 22 раритетних види рослин міжнародного та державного рівня охорони, 27 - місцевого рівня охорони. Також на території розташовані місця концентрації та гніздування великої кількості птахів.
21	21-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Верхній ліс"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Березівський район, Іванівська селищна територіальна громада (Северинівська сільська рада), Северинівське лісництво, кв. 9-17	380	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Верхній ліс", затвердженого розпорядженням Іванівської районної державної адміністрації Одеської області від 22.04.2009 №158/А-2009, цільове призначення:	ДП "Ананьївське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Ширяївське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Територія заказника представлена дубово-ясеневим ґрунтозахисним насадженням та має велике значення як місце зростання багатьох видів деревних порід та місце проживання загальнопоширених видів тварин. Також зустрічаються рідкісні рослини та комахи, включені до Червоної книги України

						природоохоронне		
22	22-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Заводовський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Березівський район, Раухівська селищна територіальна громада (Заводівська сільська рада), Березівське лісництво, кв. 3-5, урочище "Заводовка"	93	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Заводовський", затвердженого розпорядженням Березівської районної державної адміністрації Одеської області від 18.08.2008 №406/А-2008	ДП "Ананьївське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Ананьївське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Територія Заказника представлена штучним лісовим масивом. Має велике водозахисне, природоохоронне, естетичне та рекреаційне значення. Зустрічаються види рослин і комах, занесених до Червоної книги України.
23	23-к/м-III-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Фрасино"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Стоянівська і Комарівська сільські ради), на відстані 20 км від смт. Великомихайлівка, Великомихайлівське лісництво, кв. 1-8, урочище "Фрасино"	421	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Фрасино", затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 17.10.2008 №857/А-2008, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Одеське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Великомихайлівське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Територія заказника представлена штучним лісовим масивом з різноманітним видовим складом рослин, в тому числі лікарських. Зустрічаються рослини та комахи з Червоної книги України та Червоного списку Одеської області

24	24-к/м-V-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Діброва болотного дуба"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Одеський район, Ясківська сільська територіальна громада (Троїцька сільська рада), Біляївське лісництво, кв. 9, д. 22, 26, 29, 32, 34, 35	21,4	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Діброва болотного дуба", затвердженого розпорядженням Біляївської районної державної адміністрації Одеської області від 30.03.2009 №256/2009, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Одеське лісове господарство"***	Територія Заказника представлена штучним насадженням дуба звичайного у заплаві р. Дністер. Зустрічаються види, включені до червоного списку Одеської області.
25	25-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Шептереди"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1978 №742, від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496-XXI*)	Роздільнянський район, Захарівська (Йосипівська) сільська рада, Павлівське лісництво кв. 23-42, урочище «Шептереди»	1016	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Шептереди", затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 16.09.2008 №723/А-2008	ДП "Одеське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Великомихайлівське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Територія Заказника представлена цінним лісовим масивом, який характеризується значним фіторізноманіттям. Зустрічаються рослини з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Також зустрічаються птахи та комахи, що занесені до Червоної книги України. Заказник має велике наукове та природоохоронне значення.

26	26-к/м-V-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Діброва Могилевська"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада (Лісненська сільська рада), Бородинське лісництво, кв.3, урочище «Могилевське»	45	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Діброва Могилевська", затвердженого розпорядженням Тарутинської районної державної адміністрації Одеської області від 28.11.2008 №340/А-2008, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Ізмайльське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Саратське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Територія заказника представлена дубово-акацієвими насадженнями. Зростають рослини з Червоної книги України та Червоного списку Одеської області. Деякі також охороняються згідно Конвенції про торгівлю дикими видами. Заказник має значне наукове та природоохоронне значення.
27	27-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Осинівський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Березівський район, Ширяївська селищна територіальна громада (Осинівська сільська рада), Ширяївське лісництво, кв. 13-20	531	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Осинівський", затвердженого розпорядженням Ширяївської районної державної адміністрації Одеської області від 16.07.2008 №244,	ДП "Ананьївське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Ширяївське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Заказник представляє собою цінний штучний лісовий масив. Має природоохоронне, рекреаційне значення. На території ростуть характерні для даної зони породи дерев, чагарників. Також зустрічаються рослини, занесені до Червоної книги України та червоного списку Одеської області.

						цільове призначення: природоохоронне		
28	28-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Діброва Манзирська"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада (Лісненська сільська рада), Бородинське лісництво, кв.4, урочище «Манзирське»	101	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Діброва Манзирська", затвердженого розпорядженням Тарутинської районної державної адміністрації Одеської області від 28.11.2008 №340/А-2008, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Ізмайльське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Саратське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Територія Заказника представлена еталонними дубовими насадженнями. Зростають рослини з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Деякі також охороняються згідно Конвенції про торгівлю дикими видами. Заказник має значне наукове та природоохоронне значення.
29	29-к/м-IV-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Лиманський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Білгород-Дністровський район, Старокозацька сільська територіальна громада (Семенівська сільська рада), Старокозацьке лісництво, кв. 7-8	65	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Лиманський", затвердженого розпорядженням Білгород-Дністровської районної державної	ДП "Ізмайльське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Саратське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Лісовий комплекс, створений на еродованих землях уздовж Дністровського лиману. Має значне наукове природоохоронне, рекреаційне значення. На території Заказника зустрічаються рослини і комахи, які занесені до Червоної книги України.

						адміністрації Одеської області від 17.08.2009 №1110/A- 2009, цільове призначення: природоохоронне		
30	30-к/м-П-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Березівський"	Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1040-V*	Подільський район, Кодимська міська територіальна громада, Будейське лісництво, кв. 76-106, урочище "Березівка"	1534	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Березівський", затвердженого розпорядженням Розпорядження Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Кодимське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Територія Заказника представлена лісовим масивом на межі лісостепу та степу, який має велике ґрунтозахисне та водозахисне значення. Тут ростуть вікові дуби, єдині в області дерева берези повислої природного походження, а також зустрічаються рідкісні та зникаючі. Зростає 16 видів рослин, що охороняються
31	31-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Бендзарський ліс"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Подільський район, Балтська міська територіальна громада (Бендзарівська сільська рада), урочище "Бендзарський ліс"	30	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Бендзарський ліс", затвердженого	ДП "Балтське лісове господарство"***	Лісове урочище байрачного типу з рідкісними та зникаючими видами рослин, поруч з яким знаходиться ділянка, придатна до рекреації. Зустрічаються рослини, що включені до Червоної книги України. Має значну природоохоронну та рекреаційну цінність.

						розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне		
32	32-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Даничево"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Піщанська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 47-51	354	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Даничево", затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №814/А-2008, розпорядження Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 25.09.2008 №918/А-2008 "Про внесення змін до розпорядження від 27.08.2008 №814/А-2008", цільове призначення:	ДП "Балтське лісове господарство"***	Штучний лісовий масив з ділянками вікових сосен, який має значне естетичне і рекреаційне значення. Є впорядкована ділянка для відпочинку. Зустрічаються рослини та комахи, занесені до Червоної книги України. Заказник має значну наукову, еталонну, природоохоронну, естетичну цінність.

						природоохоронне		
33	33-к/м-III-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Новомиkolaївський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада (Новомиkolaївська сільська рада)	315	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Новомиkolaївський" затвердженого розпорядженням Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області від 03.06.2009 №695/А-2009, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Одеське лісове господарство"***	Штучні лісові насадження з акації білої, скупії звичайної, сосни кримської, розташований на правому схилі долини р. Балай. З рослин зустрічаються види, які занесені до Червоної книги України та Червоного списку Одеської області. Заказник має значне природоохоронне значення
34	34-к/м-III-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Каїрівський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Березівський район, Курісовська сільська територіальна громада (Каїрівська сільська рада), Красносільське лісництво	150	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Каїрівський", затвердженого розпорядженням Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області від	ДП "Одеське лісове господарство"***	Штучно створені лісові насадження і степові ділянки, на яких зустрічаються види рослин з Червоної книги. Входить до складу регіонального ландшафтного парку "Тилігульський"

						30.04.2009 №608/А-2009, цільове призначення: природоохоронне		
35	35-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Тополине"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII*)	Болградський район, Болградське лісництво, кв. 28	68	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Тополине", затвердженого розпорядженням Болградської районної державної адміністрації Одеської області від 02.04.2007 №208/А-2007, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Ізмаїльське лісове господарство"***	Штучні насадження дерев, серед яких є ділянки степу з рослинами з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Заказник має значну наукову, природоохоронну цінність
36	36-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Виноградівка"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII*)	Болградський район, Болградське лісництво, кв. 25-27	297	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Виноградівка", затвердженого розпорядженням Болградської	ДП "Ізмаїльське лісове господарство"***	Штучні насадження дерев, серед яких є ділянки степу з рослинами з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Також знайдені комахи, які занесені до Червоної книги України. Заказник має значну наукову, природоохоронну цінність

						районної державної адміністрації Одеської області від 02.04.2007 №208/А-2007, цільове призначення: природоохоронне		
37	37-к/м-IV-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Лунг"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.02.2001 №263-XXIII, від 29.12.2004 №551-IV*)	Ізмаїльський район, Саф'янська сільська територіальна громада (Старонекрасівська, Багатянська, Кислицька сільські ради)	1452,85	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Лунг", затвердженого розпорядженням Ізмаїльської районної державної адміністрації Одеської області від 25.11.2010 №901/А-2010, цільове призначення: природоохоронне	Аграрний рибогосподарський кооператив "Придунайська нива"***	Водно-болотне угіддя з червонокнижними видами рослин та тварин, яке розташовано в акваторії та на узбережжі оз. Лунг. Заказник має значну наукову, природоохоронну, ресурсну цінність
38	38-к/м-IV-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Лузанівський ліс"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 06.06.2008 №541-V*)	Одеський район, Фонтанська сільська територіальна громада (Крижанівська і Фонтанська сільські ради), Красносільське лісництво	116,668	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Лузанівський ліс", затвердженого	ДП "Одеське лісове господарство"***	Територія Заказника має наукове, природоохоронне, естетичне і рекреаційне значення як лісовий масив у водоохоронній зоні Чорного моря з високим ступенем біологічного різноманіття. Заказник є ареалом існування 33 видів тварин, занесених до Червоної книги України

						розпорядженням Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області від 25.12.2009 №2228/А- 2009, цільове призначення: природоохоронне		
39	39-к/м-IV-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Баранівський ліс"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №799-V*)	Ізмаїльський район, Ізмаїльська міська територіальна громада, м. Ізмаїл, Ізмаїльське лісництво, кв. 1-9 та 13-17, урочище "Баранівка"	163	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Баранівський ліс", затвердженого рішенням 61 сесії V скликання Ізмаїльської міської ради від 22.06.2010 №3391-V, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Ізмаїльське лісове господарство"***	Територія Заказника представлена еталонними дубовими та гледичієво-акацієвими насадженнями, створеними у південному степу у 1950 р.
40	40-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Чогодарівський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682,	Березівський район, Чогодарівська сільська громада, с. Чогодарівка	46,65	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Чогодарівський",	ДП "Ананьївське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Ширяївське лісове господарство", в процесі	Територія Заказника уявляє з себе штучний лісовий комплекс, створений на еродованих землях і виконує природоохоронні та захисні (протиерозійні) функції

			рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №665-V*)			затвердженого рішенням 61 сесії V скликання Ізмаїльської міської ради від 22.06.2010 №3391-V, цілове призначення: природоохоронне	переоформлення) **	
41	41-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Тарутинський степ"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 26.04.2012 №445-VI*)	Болградський район, Бородинська селищна територіальна громада (Веселодолинська сільська рада)	5200	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ландшафтного заказника місцевого значення "Тарутинський степ", затвердженого рішенням Веселодолинської сільської ради Тарутинського району Одеської області від 30.10.2017 №80-15/VII, цілове призначення: для збереження та використання заказників	Бородинська селищна рада **	Територія Заказника представляє унікальну ділянку різнотравно-злакового степу, що зберігся на півдні України, та відзначається значним флористичним і фауністичним різноманіттям, а також різноманіттям рослинних угруповань та ландшафтів, притаманним степовій зоні. Флора нараховує кілька сотень видів судинних рослин, з яких є види, занесені до національного та міжнародних списків рідкісних і таких що знаходяться під загрозою зникнення видів. Територія заказника налічує велику кількість видів птахів, ссавців, земноводних і плазунів, серед яких, занесені до Червоної книги України. Територія Заказника є однією з найбільшою в Україні, Європі ділянкою різнотравно-злакового степу, яка репрезентує зональні причорноморські степи. Заказник включений до складу екологічної мережі Одеської області та України як ключова територія. Комітетом Бернської конвенції

								територію Заказника включено до складу Смарагдової мережі Європи (об'єкт № UA0000137).
42	42-к/м-0-ОД	Ландшафтний заказник місцевого значення "Селіваніський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.11.2012 №631-VI*)	Подільський район, Ананівська міська територіальна громада (Ананівська Перша сільська рада)	80	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	ДП "Ананівське лісове господарство"***	Водоохоронної зони р. Тилігул між м. Ананів та с. Селіванівка, на якій зафіксовані типові і раритетні види рослин та тварин, занесені до Червоного списку Одеської області, Червоної книги України та Європейського Червоного списку
43	43-к/м-0-ОД	Ентомологічний заказник місцевого значення "Жовтневий"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682*)	Болградський район, Василівська сільська територіальна громада (Жовтнева сільська рада)	15	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ентомологічний заказник місцевого значення "Жовтневий", затвердженого розпорядженням Болградської районної державної адміністрації Одеської області від 02.04.2007 №208/А-2007, цільове призначення: природоохоронне	Василівська сільська рада (охоронне зобов'язання оформлено на Жовтневу сільську раду, в процесі переоформлення) **	Штучні насадження дерев, серед яких є ділянки степу з рослинами з Червоної книги України та Червоного списку Одеської області, а також іншими рідкісними для регіона видами
44	44-к/м-0-ОД	Ентомологічний заказник місцевого значення "Коритнівський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	Подільський район, Балтська міська громада, біля с. Коритне	25	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння	Балтська міська рада, планується до скасування	Ділянка насінних багаторічних трав, створених з метою збільшення чисельності цінних запилювачів сільськогосподарських культур - диких бджіл

			(Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682*)			кадастрового номеру відсутня		
45	45-к/м-П-ОД	Лісовий заказник загальнодержавного значення "Сосновий ліс"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Слюсарівське лісництво, кв. 74, д. 6,7,8,9	8,4	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території лісового заказника місцевого значення "Сосновий ліс", затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації Одеської області від 18.05.2012 №181/А-2012, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП «Савранське лісове господарство», в процесі переоформлення) **	Лісові культури створені у 50-ті роки на рухливих пісках
46	46-к/м-П-ОД	Ботанічний заказник місцевого значення "Лісничівка"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Лісничівське лісництво, кв. 1-52	3176	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ботанічного заказника місцевого значення "Лісничівка", затвердженого розпорядженням Балтської районної державної	ДП "Балтське лісове господарство"***	Один з найбільших лісових масивів лісостепової зони, у якому збереглися ділянки з віковими дубами

						адміністрації Одеської області від 07.11.2008 №1086/А- 2008, цільове призначення: природоохороне		
47	47-к/м-IV-ОД	Ботанічний заказник місцевого значення "Ліски"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1978 №742, від 01.10.1993 №496- XXI*)	Ізмаїльський район, Вилківська міська територіальна громада (Вилківська міська рада), Вилківське лісництво, кв. 7, д. 1-18	107	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ботанічного заказника місцевого значення "Ліски", затвердженого розпорядженням Кілійської районної державної адміністрації Одеської області від 31.08.2009 №397	ДП "Ізмаїльське лісове господарство"***	До заказника віднесено частину острова та прилеглу до неї акваторію завширшки 500 м. Острів є масового прольоту та відпочинку перелітних тварин. Заказник входить до складу Дунайського біосферного заповідника
48	48-к/м-III-ОД	Ботанічний заказник місцевого значення "Костянська балка"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI, рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №666-V*)	Роздільнянський район, Роздільнянська міська територіальна громада (Кіровська сільська рада) і Одеський район, Дачненська сільська територіальна громада (Єгорівська сільська рада)	28	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ботанічного заказника місцевого значення "Костянська балка", затвердженого розпорядженням Роздільнянської районної державної адміністрації	Роздільнянська міська рада, Дачненська сільська рада (охоронні зобов'язання оформлені на Кіровську та Єгорівську сільські ради, в процесі переоформлення) **	Балка з залишками степової петрофітної рослинності, у якій серед значного фіторізноманіття зустрічається 8 видів судинних рослин з Червоної книги України та 1 з Червоного списку Одеської області

						Одеської області від 27.01.2009 №98/А-2009		
49	49-к/м-III-ОД	Ботанчний заказник місцевого значення "Калинівський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Одеський район, Візирська сільська територіальна громада (Калинівська сільська рада)	92	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території ботанічного заказника місцевого значення "Калинівський", затвердженого розпорядженням Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області від 30.04.2009 №609/А-2009	ДП "Одеське лісове господарство" ***	Урочище, в якому збереглося понад 20 видів рідкісних та зникаючих рослин, у тому числі занесених до Червоної книги України. Заказник входить до складу регіонального ландшафтного парку "Тилігульський"
50	50-к/м-0-ОД	Ботанічний заказник місцевого значення "Новопавлівський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 26.04.2012 №446-VI*)	Березівський район, Старомаяківська сільська територіальна громада (Миколаївська сільська рада)	118,43	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Старомаяківська сільська рада (охоронне зобов'язання оформлене на Ширяївську районну державну адміністрацію, в процесі переоформлення) **	Зберігаються рідкісні види рослин, що охороняються Червоною книгою України, Європейським Червоним списком, Червоним списком Міжнародного союзу охорони природи (МСОП), Зеленою книгою України і Червоним списком Одеської області.
51	51-к/м-IV-ОД	Орнітологічний заказник місцевого значення	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	Одеський район, Южненська міська	390	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою	Регіональний ландшафтний парк	Водно-болотне угіддя міжнародного значення "Тилігульський". Місце сезонних

		значення "Тилігульський пересип"	обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493, від 01.10.1993 №496- XXI*)	територіальна група (Сичавська сільська рада), пересип Тилігульського лиману і прилегла акваторія лиману й моря		з організації та встановлення меж території орнітологічного заказника заказника місцевого значення "Тилігульський пересип", затвердженого розпорядженням Комінтернівської районної державної адміністрації Одеської області від 29.07.2009 №882/А- 2009	"Тилігульський" **	концентрацій та міграцій біля 70% видів птахів України. Заказник входить до складу регіонального ландшафтного парку "Тилігульський"
52	52-к/м-IV-ОД	Парк- пам'ятка садово- паркового мистецтва місцевого значення "Парк ім. Т.Г. Шевченко"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2009 №860-V*)	м. Одеса, вул. Маразліївська, 1	44,3597	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва ім. Т.Г. Шевченка, затвердженого рішенням Одеської міської ради від 28.02.2012 №1759- VI, цільове призначення: природоохоронне та історико-культурне	Комунальне підприємство "Парки Одеси"***	Центральний парк м. Одеси, заснований у 1875 р., на мальовничих схилах понад морем. У парку створені алеї з різних порід дерев, суцільні живоплоти, групи, партери тощо. Дендрофлора налічує 93 види, в тому числі 56 видів дерев, 25 видів кущів та 3 - ліан. Має значну наукову, історико-культурну, естетичну, рекреаційну, природоохоронну цінність.
53	53 -к/м-IV- ОД	Парк- пам'ятка садово-	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	м. Одеса, вул. Розкидайлівська, 56	26,6653	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою	ТОВ "Центр "Катюша"***	Парк створений на місці дачі Одеського міського голови дюка де Ришельє у другій половині XIX

		паркового мистецтва місцевого значення "Дюківський сад"	обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2009 №860-V*)			з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Дюківський сад", затвердженого рішенням Одеської міської ради від 09.04.2009 №4187-V, цільове призначення: природоохоронне		ст.. У парку є павільйони, альтанки, два ставки. Дендрофлора налічує 67 видів, в тому числі 36 видів дерев, 20 видів кущів та 3 - ліан. Має значну наукову, історично-культурну, естетичну, рекреаційну, природоохоронну цінність.
54	55-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Парк ім. Ленінського комсомолу "	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI*)	м. Одеса, вул. Млинова, 32-б	19,326	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Парк ім. Ленінського комсомолу", затвердженого рішенням Одеської міської ради від 10.09.2015 №6932-VI, цільове призначення: природоохоронне	Комунальне підприємство "Міськзелентрес т"***	Парк заснований у післявоєнні роки на площі біля 35 га у промисловій зоні. Тут були споруджені павільйони, асфальтові доріжки, входні брами. Дендрофлора налічує 74 види, в тому числі 45 видів дерев, 22 види кущів та 1 вид ліан. Має рекреаційне значення.
55	56-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	м. Одеса, вул. Дерибасівська, 22	1,86	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж	Комунальне підприємство "Міськзелентрес т"***	Міський сквер, створений до 1803 р. в центрі міста. Тут були побудовані великий басейн з фонтаном, садова альтанка, скульптурні групи левів та різні

		місцевого значення "Міський сад"	(Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Міський сад", затвердженого рішенням Одеської міської ради від 09.04.2009 №4189-V, цільове призначення: природоохоронне		споруди паркової архітектури малих форм. Дендрофлора налічує 51 вид, в тому числі 30 видів дерев, 12 видів кущів та 5 - ліан. Має значну історико-культурну, естетичну, рекреаційну цінність.
56	55-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Парк ім. Котовського"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI*)	м. Одеса, Миколаївська дорога, 172-а	25,77	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Парк ім. Котовського", затвердженого рішенням Одеської міської ради від 10.09.2015 №6932-VI	Комунальне підприємство "Міськзелентрес т"***	Парк засновано наприкінці XIX ст. на піщаному пересипу Куяльницького лиману вздовж морського узбережжя на площі біля 20 га. Парк межує з Лузанівськими пляжами. Дендрофлора налічує 42 види, в тому числі 27 видів дерев, 11 видів кущів та 1 вид ліан. Має наукове, природоохоронне, рекреаційне значення
57	56-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Дендропарк"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів	м. Одеса, просп. Шевченка, 14	48,9205	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Парк ім.	Комунальне підприємство "Міськзелентрес т", Комунальне підприємство "Сервісний центр"***	Закладений у курортній зоні міста на схилах Новоаркадійської балки в ландшафтному стилі у 1950 р. У парку була створена система ставків з фонтанами, островами, містками, яка останні десятиріччя не функціонувала, але зараз вона відремонтована. Дендрофлора

		"Перемоги"	трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 29.05.2015 №1370-VI*)			Котовського", затвердженого рішенням Одеської міської ради від 10.09.2015 №6932-VI, цільове призначення: природоохороне		налічує 111 видів, в тому числі 55 видів дерев, 36 видів кущів та 2 - ліан. Має значну наукову, естетичну, рекреаційну, природоохоронну цінність.
58	57-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення дендропарк "Студентський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, рішення Одеської обласної ради від 16.06.2017 №418-VII*)	м. Одеса, вул. Левітана, 46-б	4,25	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Коледж нафтогазових технологій, інженерії та інфраструктури сервісу Одеської національної академії харчових технологій **	Заснований у 1977 році співробітниками та студентами Одеського технікуму газової та нафтової промисловості на межі старої та нової забудови міста. За видовим складом дендрофлори є найбагатшим заповідним парком міста. Дендрофлора налічує 129 видів, в тому числі 51 вид дерев, 54 види кущів та 3 - ліан. Має велику наукову, освітню, естетичну, природоохоронну цінність.
59	58-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Парк санаторію ім. В.П. Чкалова"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної	м. Одеса, Французький бульвар, 85	18,00	Державний акт на право користування земельною ділянкою площею 17,9040 га від 30.08.2002 І-ОД №001831	Клінічний санаторій імені В.П. Чкалова**	Закладений у 1867 р. на плато біля берега моря. На території парку багато гарних та цінних архітектурних споруд, спортивний комплекс, скульптурні прикраси тощо. Дендрофлора налічує 80 видів, в тому числі 40 видів дерев, 24 види кущів та 4 - ліан. Має значну історичну, наукову, лікувально-оздоровчу, естетичну, рекреаційну, природоохоронну цінність.

			ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)					
60	59-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва "Парк інституту ім. В.П. Філатова"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 14.11.2008 №667-V*)	м. Одеса, Французький бульвар, 49/51	6,0945	Державний акт на право постійного користування земельною ділянкою від 19.08.2004 Серія ЯЯ №205501, кадастровий номер: 1-5110137500:16:001:0010, 2-5110137500:16:001:0011; цільове призначення: для експлуатації та обслуговування будівель і споруд інституту та відомчих жилих будинків	Державна установа "Інститут очних хвороб і тканинної терапії ім. В.П. Філатова" Академії медичних наук України**	Штучно створений парк на узбережжі Чорного моря з цінною дендрофлорою, яка представлена 60 видами деревно-чагарникових рослин
61	60-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Парк санаторію "Аркадія"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, від	м. Одеса, Французький бульвар, 40	10,17	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Санаторій "Аркадія"***	Парк колишнього туберкульозного санаторію, заснований у 70-і роки XIX ст. Тут є ряд архітектурних комплексів та споруд паркової архітектури, малих форм. Дендрофлора налічує 66 видів, в тому числі 45 видів дерев, 9 видів кущів та 3 - ліан. Має значну лікувально-оздоровчу, естетичну, природоохоронну цінність.

			01.10.1993 №496-XXI*)					
62	61-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Парк санаторію ім. Горького"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №798-V*)	м. Одеса, Фонтанська дорога, 165	8,28	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Дочірнє підприємство "Клінічний санаторій ім. Горького" Закритого акціонерного товариства лікувально-оздоровчих закладів профспілок України "Укрпрофоздоровниця"***	Дендрофлора парку представлена 51 видами екзотичними деревами
63	62-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Дністер"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Одеський район, Біляївська міська територіальна громада, м. Біляївка, водопровідна станція Дністер	10,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва "Дністер", затвердженого рішенням Біляївської міської ради від 11.08.2009 №926-29/V, цільове призначення: природоохороне	Біляївська міська рада**	На території парку зростає 22 деревові та 10 чагарникових порід, з яких кількісно переважають платан західний (діаметром до 143 см), сосна Паласа (діаметром до 56 см), клен ясенелистий (діаметром до 92 см), софора японська (діаметром до 64 см). Парк має історичну, рекреаційну цінність
64	62-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	Одеський район, Нерубайська сільська територіальна громада с.	32,60	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж	Державний заклад "Дитячий спеціалізований (спеціальний) клінічний	Старовинний парк, закладений на березі Хаджибейського лиману у 1879 р. У ньому зростають більше 20 деревно-чагарникових порід. Зустрічаються екзоти. Значна

		місцевого значення "Парк дитячого санаторію "Хаджибей"	(Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №800-V*)	Холодна Балка, дитячий санаторій "Хаджибей", к. 2		парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва дитячого санаторію "Хаджибей", затвердженого рішенням Холоднобалківської сільської ради Біляївського району Одеської області від 18.01.2008 №381/2008-V, цільове призначення: природоохороне	санаторій "Хаджибей"***	кількість дерев досягла значного віку і має великі стовбури. Тут зафіксовані раритетні комахи та комахи, які внесені до Червоної книги України та Європейського червоного списку. Парк має значну лікувально-оздоровчу, історико-культурну, виховну та наукову цінність.
65	63-к/м-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Парк ім. О.С. Пушкіна"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Болградський район, Болградська міська територіальна громада, м. Болград, узбережжя озера Ялпуг	19,10	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Парк ім. О.С. Пушкіна", затвердженого рішенням 13 сесії V скликання Болградської міської ради Одеської області від 27.03.2007 №310-V, цільове призначення: природоохороне	Болградська міська рада, комунальний відділ**	Старовинний ландшафтний парк, закладений у 1822 р. на березі озера Ялпуг, який має біля 40 видів дерев та чагарникових рослин. Є старі дерева, три з яких заслуговують бути пам'ятками природи місцевого значення. Парк має велику виховну, патріотичну, освітню, історико-культурну, природоохоронну, рекреаційну цінність.
66	64-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	Ізмаїльський район, Ізмаїльська міська	1,50	Межі за документацією із землеустрою не	Управління житлово-комунального	Міський сквер, закладений у 1900 р. Зараз на його упорядкованій території зростає понад 40 порід

		паркового мистецтва місцевого значення "Міський сад"	обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від 20.03.2009 №802-V*)	територіальна громада, м. Ізмаїл, просп. Суворова		встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	господарства Ізмаїльської міської ради**	дерев та чагарників. Об'єкт має виховне, рекреаційне, історико-культурне значення.
67	65-к/м-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Червоноармійський дендропарк"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493*)	Болградський район, Кубейська сільська територіальна громада с. Кубей (Червоноармійське)	55,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Міський сад", затвердженого розпорядження Болградської районної державної адміністрації Одеської області від 02.04.2007 №208/А-2007, цільове призначення: природоохороне	Кубейська сільська рада (охоронне зобов'язання оформлено на Червоноармійськ у сільську раду, в процесі переоформлення) **	Дендропарк засновано у 1971-1973 рр.. У парку є джерело, вода з якого використовується населенням. Парк налічує більше 114 деревно-чагарникових порід, які завозилися з Ялти, Одеси, Софіївки. Серед трав'янистих рослин зустрічається занесена до Червоної книги України рястка відігнута. Територія дендропарку інтенсивно використовується як рекреаційна зона. Дендропарк має велику наукову, еталонну, освітню, природоохоронну, рекреаційну цінність.
68	66-к/м-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	Подільський район, Куяльницька	936,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою	ДП "Балтське лісове господарство"	Гарне лісове урочище з ділянками природного та штучного лісу, галявинами та узліссями,

		паркового мистецтва місцевого значення "Валекруч-Негай"	обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	сільська територіальна громада, Подільське (Котовське) лісництво, кв. 37-53, урочище "Валекруч-Негай"		з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Валекруч-Негай", затвердженого розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 18.02.2008 №63/А-2008, цільове призначення: природоохороне	(охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Подільське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	водоймою. Місце відпочинку мешканців міста. Зафіксовано 8 видів раритетних комах, деякі з яких включені до Червоної книги України та Європейського червоного списку. Парк-пам'ятка має значне природоохоронне, рекреаційне, естетичне значення
69	67-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Сергіївський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Білгород-Дністровський район, Сергіївська селищна територіальна громада, смт. Сергіївка	18,00	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Сергіївська селищна рада**	Рукотворний парк, у складі якого зростає понад 120 видів дерев і кущів, в тому числі екзотичних та рідкісних. Має значне наукове, естетичне, лікувально-оздоровче значення.
70	68-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Коханівка"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому	Подільський район, Ананіївська міська територіальна громада, біля с. Коханівка, Ананіївське лісництво, кв. 24-30, урочище "Посадка"	260,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Коханівка", затвердженого	ДП "Ананіївське лісове господарство"***	Лісостепова ландшафтна діброва з віковими дубами, ставком. Зустрічаються рослини, які внесені до червоного списку Одеської області.

			Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 27.12.2007 №1015/А-2007, цільове призначення: природоохороне		
71	69-к/м-0-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Ракуловський парк"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Шляхівська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 62, д. 14, урочище "Ракулянський парк"	4,10	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Ракуловський парк", затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №811/А-2008, цільове призначення: природоохороне	ДП "Балтське лісове господарство"***	Ділянка дубового лісу, у якому зустрічаються декілька великих старих дерев: дуб звичайний, сосна кримська, ялина звичайна, модрина європейська та ін. Об'єкт має історичну цінність.
72	70-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Мар'їн гай"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів	Березівський район, Андрієво-Іванівська сільська територіальна громада, с. Андрієво-Іванівка,	48,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого	ДП "Ананьївське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на "Березівське лісове	Штучні лісові насадження сосни звичайної, акації білої з деякими екзотами. На території парку розташований ставок. Також зафіксовано тварини, занесені до Червоної книги України та Європейського червоного списку. Парк-пам'ятка має значне

			трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Андрієво-Іванівське лісництво, кв. 16, 18, урочище "Мар'їн гай"		значення "Мар'їн гай", затвердженого розпорядженням Миколаївської районної державної адміністрації Одеської області від 10.07.2008 №312/А-2008, цільове призначення: природоохороне	господарство", в процесі переоформлення) **	природоохоронне, рекреаційне значення.
73	71-к/м-III-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Гетьманівський дендропарк"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада (Савранська селищна рада), с. Гетьманівка	2,40	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж парку-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення "Гетьманівський дендропарк", затвердженого рішенням Савранської селищної ради від 11.02.2009 №390-V, цільове призначення: природоохоронне	Савранська селищна рада**	Стародавній парк, закладений у середині XIX ст. Дендрофлора налічує 55 видів. Тут розташовано пам'ятник воїнам с. Гетьманівка. Парк має велике історико-культурне, рекреаційне, виховне значення.
74	72-к/м-IV-ОД	Парк-пам'ятка садово-паркового мистецтва місцевого значення "Юннатський	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної адміністрації (Розпорядження Одеської обласної ради від 02.06.1997	м. Одеса, вул. Тініста, 2, Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та	1,20	Кадастровий номер: 5110137500:50:014:0019, цільове призначення: для збереження та використання парку-пам'ятку садово-паркового мистецтва	Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання**	Парк при Гуманітарного центру позашкільної освіти (колишня станція юннатів) закладено не пізніше 1900 р. Зараз у парку зростають старі і молоді дерева та кущі. Тут розташовані дослідні ділянки центру. Дендрофлора парку складає 95 видів, в тому

		"	№18/Р-97*)	виховання				числі 33 види дерев, 41 вид кущів та 5 видів ліан. Має значну освітню, виховну, наукову, естетичну, природоохоронну цінність.
75	73-к/м-П-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Джерело "Кішево"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада, с. Кам'яне	0,01	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело "Кішево", затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації від 07.02.2009 № 57, цільове призначення: природоохоронне	Савранська селищна рада (охоронне зобов'язання оформлено на Кам'янську сільську раду, в процесі переоформлення) **	Впорядковане джерело у живописній місцевості
76	74-к/м-П-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Гайдамацька криниця"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 29.12.1971 №624, від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада (Савранська селищна рада), Осичанське лісництво, кв. 13, вид. 21	0,01	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Гайдамацька криниця", затвердженого розпорядженням Савранської	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП «Савранське лісове господарство», в процесі переоформлення) **	Стародавнє джерело у лісі

			депутатів від 02.10.1984 №493*)			районної державної адміністрації від 07.02.2009 №58, цільове призначення: природоохоронне		
77	75-к/м-П-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Джерело "Огруд"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Савранська селищна територіальна громада (Дубинівська сільська рада), с. Дубинове	0,01	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело "Огруд", затвердженого розпорядженням Савранської районної державної адміністрації від 07.02.2009 №56/А-2009, цільове призначення: природоохоронне	Савранська селищна рада (охоронне зобов'язання оформлено на Дубинівську сільську раду, в процесі переоформлення) **	Природне джерело у живописному місці
78	76-к/м-П-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Джерело "Канава"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 30, діл. 11	0,2	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело "Канава", затвердженого розпорядженням Кодимської районної	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Кодимське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Природне джерело у лісі

			депутатів від 02.10.1984 №493*)			державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне		
79	77-к/м-П-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Джерело "Слобідка"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Подільський район, Слобідське лісництво, урочище "Слободка", кв. 34, вид. 13	0,2	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело "Слобідка", затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Кодимське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Природне джерело у лісі
80	78-к/м-П-ОД	Гідрологічна пам'ятка природи місцевого значення "Джерело "Зустріч"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 8, вид. 2	0,2	Межі встановлені відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж території гідрологічної пам'ятки природи місцевого значення "Джерело "Зустріч",	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Кодимське лісове господарство", в процесі	Природне джерело у лісі

			XXI*)			затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне	переоформлення) **	
81	79-к/м-П-ОД	Геологічна пам'ятка природи місцевого значення "Гребеники"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Роздільнянський район, Великомихайлівська селищна територіальна громада (Гребениківська сільська рада)	0,30	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж геологічної пам'ятки природи "Гребеники", затвердженого розпорядженням Великомихайлівської районної державної адміністрації Одеської області від 21.04.2009 №235/А-2009, цільове призначення: природоохоронне	Великомихайлівська селищна рада (охоронне зобов'язання оформлено на Гребениківську сільську раду, в процесі переоформлення) **	На схилах яру знайдені залишки нижньомеотичної гіппаринової фауни. Зустрічаються рослини та комахи, які занесені до Червоної книги України. Об'єкт має велику наукову, історичну, музейну, освітню цінність.
82	79-к/м-0-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Діброва "Арцизька"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від	Болградський район, Арцизька міська територіальна громада (Арцизька міська рада), Арцизьке лісництво, кв. 7, діл.6	2,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Діброва "Арцизька", затвердженого	ДП "Ізмайльське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Саратське лісове господарство", в	Еталонне насадження дуба, створене гніздовим засобом на засолених ґрунтах у 1957 р. Має еталонну, наукову, природоохоронну цінність.

			18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			розпорядженням Арцизької районної державної адміністрації Одеської області від 09.04.2008 №254	процесі переоформлення) **	
83	80-к/м-П-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Віковий дуб"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Гербинська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 9, діл. 2	0,02	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Віковий дуб", затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №812/А-2008, розпорядження Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 25.09.2008 №922/А-2008	ДП "Балтське лісове господарство"***	Дуб звичайний у віці 300 років, висота дуба 18 м, діаметр стовбура - 165 см. Знаходиться в заповідному урочищі "Кішеве". Пам'ятка природи має значну наукову, естетичну та еталонну цінність.
84	81-к/м-П-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Перша діброва червоного дуба"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125,	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 16, вид. 4	1,70	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Перша діброва червоного дуба", затвердженого розпорядженням	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Кодимське лісове господарство", в процесі	Еталонне насадження дуба червоного у Лісостепу.

			рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			Кодимської районної державної адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне	переоформлення) **	
85	82-к/м-П-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Діброва Лабушна"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Балтська міська територіальна громада (Козацька сільська рада), Лісничівське лісництво, кв. 65, діл. 15, урочище "Лабушне"	0,60	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Діброва Лабушна", затвердженого розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №810/А-2008, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Балтське лісове господарство"***	Еталонне насадження порослевого дубу. Зустрічаються комахи, рослини, птахи, які занесені до Червоної книги України. Діброва має значну еталонну, наукову, природоохоронну цінність.
86	83-к/м-П-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Друга діброва червоного дуба"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 28.03.1973 №125, рішення виконкому Одеської обласної	Подільський район, Кодимське лісництво, кв. 17, вид. 11	1,30	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Друга діброва червоного дуба", затвердженого розпорядженням Кодимської районної державної	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Кодимське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Еталонне насадження дуба червоного у Лесостепу.

			ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)			адміністрації Одеської області від 14.12.2007 №1051, цільове призначення: природоохоронне		
87	84-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Віковий дуб"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, пров. Матросова, 1/3	0,15	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Дерево у віці 190 років з діаметром стовбура 70 см, висотою 24 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність
88	85-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Пушкінський платан"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, Приморський бульвар, 1	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Дерево у віці 180-185 років з діаметром стовбура 120 см, висотою 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
89	86-к/м-0-ОД	Ботанічна	Департамент екології	Болградський	2,00	Межі встановлено	ДП "Ізмайльське	Густі зарості чагарників з рідкими

		пам'ятка природи місцевого значення "Новоіванівський"	та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	район, Арцизька міська територіальна громада, с. Новоіванівка, Новоіванівське лісництво		відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Новоіванівський", затвердженого рішенням Новоіванівської сільської ради Арцизького району Одеської області від 11.12.2008 №286-V, цільове призначення: природоохоронне	лісове господарство***	деревами, які включають аборигенні та інтродуковані види, в тому числі екзоти. Об'єкт має значну естетичну і природоохоронну цінність.
90	87-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Суворовський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, вул. Героїв оборони Одеси, 92-а	1,00	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Благодійна організація "Школа ОР-CAMEAX"***	Група вікових дерев
91	88-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Акація біла"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від	м. Одеса, сквер ім. Старостіна	0,015	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"***	Дерево у віці 125 років з діаметром стовбура 55 см, висотою 20 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

			02.10.1984 №493*)					
92	89-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Акація біла"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, ріг вулиць Старопортофранківської і Розкидайлівської	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"***	Дерево висотою 25 м з діаметром стовбура 82 см. Одне з найстаріших дерев акації в місті. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність
93	90-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Гінкго більоба"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, вул. Пастера, 13	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Одеська національна наукова бібліотека **	Три дерева у віці біля 110 років висотою 22 м і діаметром стовбура 44; 39 і 32 см. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
94	91-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Гінкго більоба"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від	м. Одеса, санаторій "Росія"	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Санаторій "Росія"***	Біогрупа з двох дерев у віці 50 років. Жіноче дерево висотою 12 м і діаметром стовбура 30 см та чоловіче дерево висотою 15 м і діаметром 39 см. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

			02.10.1984 №493*)					
95	92-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Гінкго більоба"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер ім. Мечникова	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес-Т"***	Три реликтових дерева у віці 130 років, всі екземпляри - чоловічі, висотою 12,17,19 м та діаметром стовбура відповідно 35, 49, 56 см. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
96	93-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб білий"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, Обсерваторний пров., 6	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес-Т"***	Дерево віком 130 років, висотою 24 м і діаметром стовбура 83 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
97	94-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний" (черешчатий)	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, Фонтанська дорога, 25	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Благодійний фонд "Дитяче село АСТР"***	Дерево віком 195 років, діаметром стовбура 104 см, висотою 22 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
98	95-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	м. Одеса, Обсерваторний пров., 6	0,04	Межі за документацією із землеустрою не	Комунальне підприємство "Міськзелентрес	Два дерева у віці 195 років, діаметром 130 та 113 см, висотою 22 м. Мають значну наукову,

		місцевого значення "Дуб звичайний"	обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)			встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Т***	еталонну, естетичну цінність.
99	96-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, вул. Ясна, 4	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	ТОВ "Прімадом"***	Дерево висотою 25-26 м та діаметром 139 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
100	97-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Дуб звичайний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, Фонтанська дорога, 30/32	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Дерево висотою 18 м та діаметром стовбура 104 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
101	98-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Кедр річковий"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної	м. Одеса, санаторій ім. В.П. Чкалова, Французький бульвар, 85	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру	Державний заклад "Спеціалізований (спеціальний) клінічний санаторій імені В.П. Чкалова"***	Два дерева у віці приблизно 110 років, висотою 18 м та діаметром стовбура 60 см. Мають значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

			ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)			відсутня		
102	99-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Каштан кінський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, вул. Гаванна, 4	0,015	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Дерево віком 115-120 років, діаметром стовбура 82 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
103	100-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Каштан кінський"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 29.12.1979 №764, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, вул. Новосільського, 70	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Вікове дерево у віці 115 років з діаметром стовбура 26 см, висотою 12 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
104	101-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Липа американська"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, вул. Отрадна, 3	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Висаджено у 1830 році, висота 27 м та діаметр стовбура 110 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

105	102-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Платан західний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер ім. Старостіна	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Декоративне дерево у віці 130 років з діаметром стовбура 80 см, висотою 25 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
106	103-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Платан західний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер Пале-Рояль	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Дерево у віці 140 років з діаметром стовбура 110 см, висотою 20 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
107	104-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Платан західний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому	м. Одеса, сквер Пале-Рояль	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т"***	Дерево у віці 141 рік з діаметром стовбура 120 см, висотою 22 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

			Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №494*)					
108	105-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Платан західний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234*)	м. Одеса, Сабанєєв міст, 4	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес-т"***	Дерево віком 180 років з діаметром стовбура 140 см, висотою 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
109	106-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Платан західний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер Оперного театру	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес-т"***	Дерево у віці 165 років з діаметром стовбура 120 см, висотою 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
110	77-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Платан західний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів	м. Одеса, сквер Оперного театру	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес-т"***	Дерево у віці 190 років з діаметром стовбура 140 см, висотою 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

			трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)					
111	108-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Платан західний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер Оперного театру	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"***	Дерево у віці 180 років, діаметр 150 см, висота 30 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
112	109-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Софора японська плакуча"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради депутатів трудящих від 18.05.1972 №234, рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, сквер Оперного театру	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрест"***	Декоративне дерево у віці 105 років. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.

113	110-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Тис ягідний"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	м. Одеса, Обсерваторний пров., 3	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес-Т"***	Дерево віком 136 років висотою 10 м та діаметром стовбура 38 см. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
114	111-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Тополя канадська"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, вул. Дюківська, 12	0,015	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес-Т"***	Декоративне дерево у віці 110 років з діаметром стовбура 113 см, висотою 20 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
115	112-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Тополя канадська"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 03.12.1983 №682, від 02.10.1984 №493*)	м. Одеса, вул. Торгова, 17	0,02	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес-Т"***	Дерево у віці 160 років з діаметром стовбура 191 см, висотою 40 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
116	113-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної	Подільський район, Куяльницька сільська	0,6152	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та	Борщівська загальноосвітня школа-садок №2 І-ІІІ ступенів**	Ділянка на території школи, де зростає понад 100 видів садово-декоративних форм дерев і чагарників. Пам'ятка природи має

		значення "Казковий"	адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI, рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1039-V *)	територіальна група, смт. Борщі, вул. Польова, 1		встановлення меж ботанічної пам'ятки природи "Казковий", затвердженого рішенням Борщівської сільської ради Котовського району Одеської області від 13.03.2009 №248-V		значне освітнє та виховне значення.
117	114-к/м-IV- ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Тополя чорна"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496- XXI*)	м. Одеса, Шампанський пров. (напроти котельної)	0,20	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес т"***	Дерево у віці 190 років з діаметром стовбура 150 см, висотою 33 м. Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
118	115-к/м-II-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Слюсарівсь- кий віковий дуб"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 23.02.2007 №183-V*)	Подільський район, Слюсарівське лісництво, кв.36, вид. 4	0,20	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП «Савранське лісове господарство», в процесі переоформлення) **	Має значну наукову, еталонну, естетичну цінність.
119	116-к/м-IV- ОД	Ботанічна пам'ятка природи	Департамент екології та природних ресурсів Одеської	м. Одеса, вул. Чорноморська, 6	0,011	Межі за документацією із землеустрою не	Комунальне підприємство "Міськзелентрес	Віковий склад дерев сягає понад 100 років, дерева знаходяться у доброму стані. Історико-культурна

		місцевого значення "Дуб Лемме"	обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1042-V*)			встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Т***	цінність дерева полягає у тому, що воно посаджено Юліусом Лемме ще наприкінці XIX століття.
120	117-к/м-IV-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Липа Лемме"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 24.02.2010 №1042-V*)	м. Одеса, вул. Чорноморська, 4	0,014	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	Комунальне підприємство "Міськзелентрес Т***	Віковий склад дерев сягає понад 100 років, дерева знаходяться у доброму стані. Історико-культурна цінність дерева полягає у тому, що воно посаджено Юліусом Лемме ще наприкінці XIX століття.
121	118-к/м-0-ОД	Ботанічна пам'ятка природи місцевого значення "Груша адамівська"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення Одеської обласної ради від 09.11.2012 №630-VI*)	Березівський район, Іванівська селищна територіальна громада, с. Адамівка	0,01	Межі за документацією із землеустрою не встановлено. Інформація щодо присвоєння кадастрового номеру відсутня	гр. Салоїд М.І.**	Дерево являє собою один найстаріших на Україні екземплярів груші звичайної віком біля 300 років. На висоті 1,5 м дерево має в охопленні 4,12 м, висота дерева 13 м.
122	119-к/м-II-ОД	Заповідне урочище місцевого значення "Чабанка"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493, рішення Одеської обласної ради від	Подільський район, Будейське лісництво, кв. 1-36	1662,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж заповідного урочища "Чабанка", затверджено рішенням Борщівської сільської ради Котовського району Одеської області від	ДП "Балтське лісове господарство" (охоронне зобов'язання оформлено на ДП "Кодимське лісове господарство", в процесі переоформлення) **	Цінне природне лісове урочище з ділянками дубу черешчатого та скельного, рідкісними рослинами та угрупованнями, в тому числі з Червоної та Зеленої України. На території урочища також є лучні та степові ділянки. Урочище має велику наукову та природоохоронну цінність.

			24.02.2010 №1041-V*)			13.03.2009 №248-V, цільове призначення: природоохоронне		
123	120-к/м-II-ОД	Заповідне урочище місцевого значення "Байтали"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Ананьївська міська територіальна громада, біля с. Жеребкове, Жеребківське лісництво, кв. 7-31, урочище "Байтали"	1753,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж заповідного урочища "Байтали", затверджено розпорядженням Одеської обласної державної адміністрації від 27.12.2007 №1015/A-2007, цільове призначення: природоохоронне	ДП "Ананьївське лісове господарство"***	Цінна діброва з різноманітним видовим складом тварин та рослин, у тому числі занесених до Червоної книги України. Також зафіксовані комахи з Червоної книги України.
124	120-к/м-II-ОД	Заповідне урочище місцевого значення "Кішево"	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 30.12.1980 №795, від 02.10.1984 №493*)	Подільський район, Піщанська сільська територіальна громада (Гербинська сільська рада), Піщанське лісництво, кв. 1-46, урочище "Кішево"	2844,00	Межі встановлено відповідно до проекту землеустрою з організації та встановлення меж заповідного урочища "Кішево", затверджено розпорядженням Розпорядження Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 27.08.2008 №813/A-2008 "Про затвердження проекту землеустрою	ДП "Балтське лісове господарство"***	Лісовий комплекс з еталонним насадженням дуба скельного та черешчатого, відрізняється особливою мальовничістю. Зростають види рослин з Червоної книги України та червоного списку Одеської області. Знайдені комахи, занесені до Червоної книги України.

						з організації та встановлення меж території пам'ятки природи місцевого значення", розпорядженням Балтської районної державної адміністрації Одеської області від 25.09.2008 №919/А-2008		
125	122-к/м-IV-ОД	Заповідне урочище місцевого значення «Дністровськ і плавні»	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації (Рішення виконкому Одеської обласної ради народних депутатів від 01.10.1993 №496-XXI*)	Одеський та Білгород-Дністровський райони, Біляївське лісництво, кв. 20, 23-24, 26-31, землі запасу Одеського (Білгород-Дністровського) району	7620,00		ДП «Одеське лісове господарство»**	Лівобережні ділянки заплави в пониззі р. Дністер, що мають особливе природоохоронне та наукове значення з типовими і унікальними природними комплексами, багатим генофондом флори і фауни. Мають велике міжнародне значення - є рамсарськими угіддями. Заповідне урочище має велику наукову, естетичну, природоохоронну, ресурсозберігаючу цінність.
Буферні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Сполучені								
-	-	-	-	-	-	-	-	-
Відновлювальні								
-	-	-	-	-	-	-	-	-

Примітка. * Рішення про створення (оголошення) територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

Примітка. * Рішення про створення (оголошення) територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

** Назва підприємства, організації, установи, землевласника (землекористувача), на яких оформлено охоронне зобов'язання щодо охорони та збереження об'єкту природно-заповідного фонду

12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Довідка про стан у сфері поводження з відходами

В області створені та експлуатуються потужності з оброблення небезпечних відходів виробництва та споживання. Усього в області експлуатуються 1 демеркурізаційна установка (ТОВ «НВК «Укрекопром»), 5 комплексів по термічному знешкодженню небезпечних відходів (інсинераторів): ТОВ «Грін-Порт», ДП «Ізмаїльський морський торговельний порт», ПП «Центр екологічної безпеки», ТОВ «Науково-виробнича компанія «Укрекопром» ТОВ «Утільтворпром» та 2 установки з переробки відпрацьованих нафтопродуктів (масел): ПП «КОНКОРД» та ТОВ «ЕКО-SERVIS». Але, існуючих потужностей недостатньо. Система збору небезпечних відходів не розвинута в сільській місцевості.

Серйозною проблемою залишається зберігання та безпечне поводження з непридатними хімічними засобами захисту рослин (далі - ХЗЗР). У 2023 році Департаментом екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації організовано збір та видалення 322,5456 т непридатних пестицидів в Одеському та Подільському районах Одеської області.

Кількість твердих побутових відходів (ТПВ), зібраних та перевезених виконавцями послуг за 2023 рік 2,08 млн м³, кількість захоронених на полігонах та звалищах за 2023 рік - 2,01 млн м³ / 503,717 тис. т, послугами охоплено 72,0 % населення. В області налічується 63 підприємства, які здійснюють вивезення ТПВ, з яких: 55 комунальних підприємств, 8 - приватної форми власності.

Роздільне збирання окремих компонентів ТПВ запроваджено в області в 30 населених пунктах. Більша кількість ТПВ розміщуються у несортованому вигляді на полігонах ТПВ. Кількість сміттєзвалищ складає 628 од, загальною площею 1 040,032 га.

15 листопада 2023 р. між Одеською обласною державною адміністрацією, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та 7 місцевими радами підписано Меморандум про співпрацю та партнерство для здійснення спільних заходів щодо створення сучасних потужностей з оброблення побутових відходів. Розпочато його реалізацію та підготовлено технічне завдання на виконання відповідного інвестиційного проєкту, здійснено аналіз обсягів утворення на території області побутових відходів, прораховані оптимальні місця розміщення модулів з управління відходами та ведеться підготовка землепорядної документації для відведення земельних ділянок під їх розміщення.

Динаміка основних показників поводження з відходами I-IV класів небезпеки, тис. т (за формою статзвітності № 1-відходи)

Таблиця 54

№ з/п	Показники	2021	2022	2023
1	2	3	4	5
1	Утворено відходів I- IV класів небезпеки,	370,1	195,1	193,9
2	в т. ч. відходів I-III класів небезпеки	2,3	0,7	0,9
3	Утилізовано відходів I- IV класів небезпеки,	9,2	10,8	3,6

4	в т. ч. відходів I-III класів небезпеки	6,1	7,2	2,7
5	Спалено відходів I- IV класів небезпеки,	43,3	39,9	32,7
6	в т. ч. відходів I-III класів небезпеки	2,5	4,6	2,1
7	Видалено у спеціально відведені місця чи об'єкти відходів I- IV класів небезпеки,	647,7	480,9	513,6
8	в т. ч. відходів I-III класів небезпеки	0,0	0,0	0,0

Примітка: інформація наведена за даними Головного управління статистики в Одеській області

**Підприємства - основні накопичувачі промислових відходів
(за даними статзвітності № 1- відходи)**

Таблиця 55

№ з/п	Підприємства	Найменування відходу	Клас небезпеки	Накопичено відходів станом на початок звітного періоду, т	Фактично утворилось відходів на підприємстві за 2023 рік (звітний), т	Накопичено відходів станом на кінець звітного року, т	Місце накопичення відходів
1	2	3	4	5	6	7	8
*							

Примітка. Інформація відсутня, згідно Закону України від 03.03.2022 №2115-IX «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» статистична та фінансова звітність подається протягом 3-х місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язки надати документи

Інфраструктура місць видалення відходів (МВВ) за критерієм екологічної безпеки

Таблиця 56

№ з/п	Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)	Місця видалення відходів категорії Г – надзвичайно небезпечні		Місця видалення відходів категорії В - небезпечні		Місця видалення відходів категорії Б – помірно небезпечні		Місця видалення відходів категорії А – мало небезпечні	
		діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закриті, од.	діючі, од.	закри ті, од.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Березівський район	-	-	120	-	-	-	-	-
2.	Білгород-Дністровський район	-	-	84	-	-	-	-	-
3.	Болградський район	-	-	73	-	-	-	-	-
4.	Ізмаїльський район	-	-	47	-	-	-	-	-
5.	Одеський район	-	-	41	-	-	-	-	-
6.	Подільський район	-	-	117	-	-	-	-	-
7.	Роздільнянський район	-	-	48	-	-	-	-	-
Усього				530					

Стан обліку та паспортизації місць видалення відходів (МВВ) (на 01.01.2024)

Таблиця 57

№ з/п	Назва адміністративно – територіальної одиниці (область, район)	Кількість непаспортизованих МВВ, од.	Кількість паспортизованих МВВ, од.	Паспортизовано МВВ за звітний період, од
1	2	3	4	5
1.	Березівський район	55	120	2
2.	Білгород-Дністровський район	0	84	5
3.	Болградський район	15	73	-
4.	Ізмаїльський район	0	47	7
5.	Одеський район	3	41	6
6.	Подільський район	32	117	2
7.	Роздільнянський район	7	48	4
Усього		112	530	26

Інфраструктура утилізації та оброблення відходів

Таблиця 58

Назва адміністративно-територіальної одиниці (область, район)*	Пункти приймання/збирання зношених шин, од.	Пункти приймання/збирання відходів електронного та електричного обладнання, од.	Пункти приймання транспортних засобів на утилізацію, од., *	Пункти та установки централізованого знешкодження медичних відходів, од., *
1	2	3	4	5
Березівський район	-	-	-	-
Білгород-Дністровський район	-	-	3	-
Болградський район	-	-	-	-
Ізмаїльський район	3	-	7	4
Одеський район	-	-	4	1
Подільський район	-	-	-	-
Роздільнянський район	-	-	-	-
Усього	3	-	14	5

**Інформація надається за даними Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України*

Суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність у сфері поводження з небезпечними відходами на території регіону (станом на 01.01.2024)

Таблиця 59

№ з/п	Назва	Місцезнаходження	Контактні дані (веб-адреса, телефон, електронна пошта)	Спеціалізація (види вторинної сировини)
1	2	3	4	5
1.	ПП «Арцизький «Вторм-Сервіс»	Одеська обл., Болградський р-н, місто Арциз, вулиця Лугова, будинок 14	-	ПЕТ-пляшки
2.	ПП «Артал»	Одеська обл., Болградський р-н, місто Арциз, вулиця Лугова, будинок 14	-	металобрухт чорних та кольорових металів
3.	КП «Білгород-Дністровськвторресурси»	Одеська область, Білгород-Дністровський р-н, м. Білгород-Дністровський, вул. Карла-Маркса, 56	-	склобій, макулатура, ПЕТ-пляшки, поліетилен, пластмаса
4.	ФОП Олійник О. В.	Одеська обл., Роздільнянський р-н, смт Велика Михайлівка,	-	макулатура, відходи

		вул Центральна, 140-А		полімерні
5.	ФОП Холевка Є. М.	Одеська обл., Роздільнянський р-н, смт Велика Михайлівка, вул Центральна, 18	-	макулатура, відходи полімерні, металобрухт
6.	Іванівський ринок «Привоз» Іванівської РСС	Одеська обл., Березівський р-н, смт Іванівка, вул Центральна, 57	-	макулатура
7.	ФОП Будішевський В.В.	Одеська область, Одеський район, с. Дальник, вул. Дружби, 130, кв. 3	-	склобій, макулатура, ПЕТ-пляшки, поліетилен, пластмаса
8	ПП «Овіком-Мет»	Одеська область, Олеський р-н, смт. Овідіополь, вул. Держинського, 1-б	-	металобрухт чорних металів
9	ТОВ «Олімп-Юг ЛТД»	Одеська область, Одеський р-н, с. Лиманка, вул. Жемчужна, 3, кв. 332	-	металобрухт чорних металів
10	ТОВ «Укрвторсплав»	Одеська обл., Болградський р-н, смт Тарутине, узвіз Антонова, 9, територія ПП «Торговий будинок Тарутине»	-	металобрухт чорних металів
11	ФОП Сібов С.В.	Одеська обл., Болградський р-н, смт Тарутине, узвіз Антонова, 9, магазин «Аквабір»	-	макулатура, склотара
12	ФОП Козуб Віктор Анатолійович	67700, Одеська область, Березівський р-н, с. Старі Маяки, вул. Степова, 64	-	металобрухт чорних металів
13	Ширяївська райспоживспілка	Одеська обл., Березівський р-н, смт. Ширяєве, вул Каштанова, 7	-	макулатура
14	Повне Товариство «ІЛЛІЧІВСЬКПРОДРЕСУРСИ»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Чорноморськ, вул. Леніна, 24, кв. 140	-	макулатура, ПЕТ-пляшки, полімерні вироби, скло, з/б банка, стейч
15	КП «Будинок побуту «Фірма Райдуга»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Чорноморськ, вул. 1-го Травня, 3	-	макулатура
16	ФОП Андрух Алла Василівна	Одеська обл., Одеський р-н, м. Чорноморськ, вул. Данченка	-	металобрухт чорних металів
17	ФОП Богомолова-Ширяєва В.М.	Одеська обл., Одеський р-н, м. Чорноморськ, вул. Леніна	-	металобрухт чорних металів
18	ВАТ «Втормет» (металобрухт)	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Болгарська, 64	-	металобрухт чорних металів
19	ПП «Металіст КАА»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Хімічна код ЄДРПОУ 35567031	-	металобрухт чорних металів
20	ВКФ «Ніка Пласт»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Дальницька, 25, код ЄДРПОУ 24777928	-	ПЕТ-пляшки, полімерні вироби
21	ТОВ «ЄП «Вторма Одеса»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Стівбова, 28	-	склобій, макулатура, ПЕТ-пляшки, поліетилен, пластмаса
22	ТОВ «Агростіл ЛТД»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Івана та Юрія Лип, 13	-	металобрухт чорних металів
23	ТОВ «Ферко»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Отамана Головатого, 67/69	-	металобрухт чорних металів
24	ТОВ «Техностил»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Івана та Юрія Лип, 13	-	металобрухт чорних металів
25	ПП «Автометком»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Базарна, 19	-	металобрухт чорних металів
26	ТОВ «ГАМА»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Володимира, 10	-	полімерні матеріали
27	ТОВ «МП Ефест»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Хмельницького, 37, кв. 54	-	макулатура

28	ТОВ «Вторма Одеса Юг»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Армійська, 8 В	-	склобій, макулатура, ПЕТ-пляшки, поліетилен, пластмаса
29	ТОВ «Полістек»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Армійська, 8 В	-	ПЕТ-пляшки, поліетилен, пластмаса
30	Представництво фірми «Вторма»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Южне, вул Хіміків, 19 (Юженський комунальний ринок , контейнер № 53)	-	склобій, макулатура, ПЕТ-пляшки, поліетилен, пластмаса
31	СПД Брагін А.	Одеська обл., Одеський р-н, м. Южне, вул Хіміків, 21	-	скло, склобій, макулатура, ПЕТ-пляшки, поліетилен, пластмаса
32	ПАТ «Одеса-Авто»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. 25-ї Чапаєвської дивізії, 15-А	-	транспортні засоби
33	ПАТ «Одеса-Авто» ФІЛІАЛ «АВТОЦЕНТР-ІЗМАЇЛЬСКИЙ»	Одеська обл., Ізмайльський р-н, м. Ізмаїл, пр-т Суворова, б\н	-	транспортні засоби
34	ПАТ «Одеса-Авто»	Одеська обл., Б-Дністровський р-н, м. Білгород-Дністровський, вул.Леніна, 19а	-	транспортні засоби
35	ТОВ «Богдан-Авто Одеса»	Одеська обл., Одеський р-н, м.Одеса, Люстдорфська дорога, 114	-	транспортні засоби
36	ДП «БЛАЗ» «Дунай БЛАЗ»	Одеська обл., Ізмайльський р-н, м.Ізмаїл, вул.Щорса, 1/1	-	транспортні засоби
37	ТОВ «БЛАЗ»	Одеська обл., Одеський р-н, м.Чорноморськ, вул.Перемоги, 1	-	транспортні засоби
38	ТОВ «Авторемсервіс»	Одеська обл., Б-Дністровський р-н, м. Білгород-Дністровський, вул.Автомобільна, 1	-	транспортні засоби
39	ДП «Дунай-Блаз» ТОВ «Блаз»	Одеська обл., Ізмайльський р-н, місто Ізмаїл, вулиця Щорса, будинок 1/1.	-	транспортні засоби
40	ТОВ «БЛАЗ»	Одеська обл., Одеський р-н, м.Чорноморськ, вул. Перемоги, буд. 1	-	транспортні засоби
41	ФОП Димов Олександр Микитович	Одеська обл., Б-Дністровський р-н, м. Білгород-Дністровський, вул. Маяковського, буд. 40 "Є"	-	транспортні засоби
42	ІП «АІС АВТО-ЮГ»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. О.Головатого, 113/115, 65003	-	транспортні засоби
43	ПрАТ «Чернігівський автозавод»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Маловського, 3	-	транспортні засоби
44	ТОВ «ЕКОПРАКТИК»	Одеська обл., Одеський р-н, м. Одеса, вул. Хуторська, 101	-	транспортні засоби
45	ТОВ «Укрекопром»	Одеська обл., Одеський р-н, територія Красносільської сільської ради, 21-й км Старокіївського шосе, 55/1	-	транспортні засоби

**Впровадження роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів
(приймання/збирання/вилучення небезпечних відходів у складі побутових відходів від населення)**

Таблиця 60

№ п/п	Найменування населеного пункту	Загальна кількість мешканців у населеному пункті, тис. осіб	Кількість приймальних пунктів небезпечних відходів у складі побутових (усього), од	Кількість місць тимчасового розміщення небезпечних відходів у складі побутових до їх передачі спеціалізованим підприємствам, од	Загальний обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами, т	Номенклатура та обсяг небезпечних відходів, які збираються приймальними пунктами
1	2	3	4	5	6	7
*						

Примітка. на території Одеської області не впроваджено роздільного збирання небезпечних відходів у складі побутових відходів

Поводження з непридатними та забороненими до використання пестицидами та отрутохімікатами

Стан зберігання заборонених і непридатних до використання пестицидів (станом на 01.01.2024)

Таблиця 61

№з/п	Назва адміністративно – територіальної одиниці (область, район)	Кількість, т		Кількість складів, од	Стан складських приміщень		
					добрий, од.	задовільний, од.	незадовільний, од.
1	2	3		4	5	6	7
1	Березівський район	6,87		6	-	-	6
2	Білгород-Дністровський район	10,0		2	-	2	-
3	Болградський район	1,6		1	-	-	1
4	Ізмаїльський район	50,6		8	-	5	3
5	Одеський район	50,26		5	-	-	5
6	Подільський район	-		-	-	-	-
7	Роздільнянський район	16,5		2	-	-	2
Усього		135,83		24/ 1 насіпом	-	7	17

13. Радіаційна безпека

Експлуатація атомних електростанцій та пунктів захоронення радіоактивних відходів (ПЗРВ)

Таблиця 62

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіальної одиниці (область район), назва АЕС та підприємства	Кількість ядерних та радіаційно-небезпечних об'єктів (усього), од.	АЕС		Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)		
			кількість реакторів, од.	радіаційний фон в 30-ти км зоні АЕС, мкЗв/год	кількість ПЗРВ, од.	кількість РАВ, м ³ загальна активність, Бк	радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-

Використання джерел іонізуючого випромінювання (ДІВ)

Таблиця 63

№ з/п	Власник ДІВ	Адреса власника ДІВ	Примітка
1	2	3	4
-	-	-	-

Забруднення території техногенними та техногенно-підсиленними джерелами природного походження

Таблиця 64

№ з/п	Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону	Кількість населення, осіб	Радіаційний фон на території, мкЗв/год	Питома активність забруднюючих радіонуклідів, Бк/кг земель				
				цезій-137 (техногенний)	стронцій-90 (техногенний)	радій (природний)	торій (природний)	калій (природний)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
-	-	-	-	-	-	-	-	-

14. Корисні копалини

Інформація у сфері надрокористування

Таблиця 65

Спеціальні дозволи на користування надрами	За роки		
	2021 рік	2022 рік	2023 рік
Кількість виданих	-	-	-
Кількість анульованих	-	-	-

15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Мережа спостережень за станом довкілля

Таблиця 66

№ з/п	Суб'єкти моніторингу довкілля	Кількість точок спостережень								
		атмосферне повітря	стаціонарні джерела викидів в атмосферне повітря	поверхневі води	джерела скидів зворотних вод у поверхневі води	морські води	джерела скидів зворотних вод у морські води	підземні води	джерела скидів зворотних вод у глибокі підземні водоносні горизонти	грунти
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Басейнове управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю	-	-	76*	-	-	-	34**	-	4
2.	Український науковий центр екології моря	-	-	-	-	3	-	-	-	-
3.	Гідрометцентр Чорного та Азовського морів	8 (м.Одеса)	-	-	-	8 п.Одеса-2 Чорноморськ-6	-	-	-	-
4.	Одеська філія ДУ «Держгрунтохорона» ДУ «Інституту охорони ґрунтів України	-	-	-	-	-	-	-	-	16
5.	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної	2	-	-	-	-	-	-	-	-

	державної адміністрації									
6.	ДУ «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб МОЗ України»	146	3	35	-	43	-	551	-	171
	Загалом по області	156	3	111	-	54	-	585	-	191

Примітка. * поверхневі води за програмою державного моніторингу - 42 од., поливні води - 34 одиниць. ** ґрунтові води на зрошуваних землях - 25 од., дренажні води на зрошуваних землях - 9 одиниць.

Український науковий центр екології моря є суб'єтом регіональної системи моніторингу довкілля Одеської області та відповідає, в межах повноважень, за здійснення моніторингу екологічного стану морського середовища (вода, біота та донні відкладення).

Регулярні екологічні спостереження (раз у тиждень) проводилися на двох станціях розташованих біля мису Малий Фонтан і в районі пляжу «Аркадія» на одній станції в районі Одеського яхтклубу.

Транскордонні системи спостережень

Таблиця 66.1

№ з/п	Країна-партнер, з якою проводиться спільний моніторинг	Кількість точок спостережень	Показники, за якими проводяться спостереження	Періодичність проведення спостережень
1	2	3	4	5
-	-	-	-	-

Доступ до інформації про стан навколишнього природного середовища

Таблиця 67

№ з/п	Орган, відповідальний за підготовку та висвітлення інформації про стан навколишнього природного середовища	Назва публікації, видання	Періодичність підготовки публікації, видання	Інтернет посилання
1	2	3	4	5
-	Департамент екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації	Регіональна програма збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2019-2023 роки; Регіональна комплексна програма з охорони довкілля Одеської області на 2023 рік; Регіональна програма «Ліси Одещини на 2021- 2025 роки». Інформування населення про стан навколишнього природного середовища після підриву Каховської ГЕС внаслідок збройної агресії рф.	Протягом 2023 року	https://ecology.odessa.gov.ua

16. Міжнародне співробітництво

Таблиця 68

Назва міжнародного договору України	Дата підписання	Строк дії міжнародного договору України	Примітка
1	2	3	4
-	-	-	-

Перелік проектів міжнародної технічної допомоги

Таблиця 68.1

№ з/п	Назва проекту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проекту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до ТЗ	Досягнуті результати
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Чиста ріка	29.06.2019 - 31.12.2023	Фінансування в рамках Спільної Операційної Програми «Басейн Чорного моря 2014-2020»	3 490 425 євро	635 000 євро.	- 16 партнерських зустрічей; - 10 інформаційних семінарів; - 10 робочих семінарів; - Проведення 1 стартової конференції; - Проведення 1 проміжної конференції; - Проведення 1 фінальної конференції; - Проведення обміну досвідом Бенефіціаром 2; - Проведення тренінгів у галузі втручання у техногенні катастрофи та в галузі попередження техногенних катастроф; - Подання звітів про хід реалізації проекту; - Проведення інформаційної кампанії; - Проведення робіт з реконструкції каналізаційної	- проведено стартову конференцію проекту що спрямована на демонстрацію транскордонного масштабу проекту, його поширення серед громадськості та інших зацікавлених сторін, а також визначених цілей, та кроків, які слід вжити для їх досягнення; - було проведено 16 партнерських зустрічей: зустрічі проводилися в онлайн та офлайн форматі; - було проведено 10 інформаційних семінарів; - було проведено 10 робочих семінарів; - проведено проміжну конференцію що спрямована на демонстрацію транскордонного масштабу проекту, цілей, визначених в проекті, та кроків, які слід вжити для їх досягнення, а також реалізованих заходів та результатів досягнутих на момент; - було проведено фінальну конференцію проекту; - у зазначений період було подано 13 звітів про хід реалізації проекту; - було розроблено та подано 1 фінансовий та 1 консолідований описовий проміжний звіт; - протягом періоду реалізації проекту проводиться інформаційна кампанія. Результати проекту з боку всіх бенефіціарів розміщено на сторінці проекту в Facebook та на офіційних сайтах партнерів;

						мережі в м. Ізмаїл; проведення робіт з реконструкції та модернізації КНС; - Закупівля обладнання для підтримки функціонування інфраструктури.	- реконструкція каналізаційної мережі в м. Ізмаїл; - реконструкція та модернізація КНС; - в рамках проекту було придбано гідравлічну масляну станцію, 2 дизельні генератори для зварювання, гідравлічний насос та 1 дизельний генератор, 5 автомобілів для реагування в надзвичайних ситуаціях та 1 автомобіль для потреб лабораторії; - розроблено 1 спільну транскордонну інвестиційну стратегію та 1 операційний план; - у зазначений період було розроблено Спільну систему моніторингу та оповіщення; - було проведено 3 тренінги в Україні, а саме тренінги з попередження та втручання у техногенні катастрофи і громадської освіти; - виконавчим комітетом Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області було надіслано партнерам угоду на підписання щодо реагування на надзвичайні ситуації
2.	LeNetEco2 – Створення навчальної мережі для консолідації зусиль спільного екологічного контролю та моніторингу у Басейн Чорного	01.08.2020 – 30.06.2023	Фінансування в рамках Спільної Операційної Програми «Басейн Чорного моря 2014-2020»	275 100 євро	61 712,22 євро	T1.1 Веб-сторінка LeNetEco про освіту для підвищення обізнаності та колективних знань про екологічну діяльність T1.2 Електронна карта екологічного моніторингу, яка буде включати інформацію про забруднення річок у регіоні BSB T2.1 Належна практика, якою керуватиметься реалізація екологічних програм навчання T2.2 Навчальні курси для	Виконана Платформа LeNetEco включає наступні розділи: - веб-сторінка освіти LeNetEco; - електронна карта моніторингу навколишнього середовища (eMEM); - розділ для широкого кола користувачів (електронна послуга «Волонтер екологічного моніторингу») включає забезпечення зв'язку цільових груп проекту. - Виконана електронна карта екологічного моніторингу, яка буде включати інформацію про забруднення річок у регіоні BSB; - У дослідженні визначені та вирішені ключові проблеми, що стосуються освіти у сфері довкілля. Це відбувається шляхом документування передової практики та принципів належної практики щодо моніторингу навколишнього середовища; - Проведено 20 курсів для 5 цільових груп з англійської та

	моря 2 BSB 1088					цільових груп	національних мов (румунської, болгарської та української); - Проведено навчальні курси в 21 школі (Болгарія -4, Румунія - 4, Молдова - 3, Україна - 10), в 15 університетпх (Болгарія - 1, Румунія -1, Молдова -1, Україна -12) та у 12 громадських організаціях Болгарія-2, Румунія-2, Молдова-2, Україна-6); - виконана концепція, що буде включати структурну електронну сторінку електронного сервісу "Волонтер з екологічного контролю та моніторингу" платформи LeNetEco, всі функції, інтерфейс. На основі концепції підготовлена технічна документація для розробки цієї електронної сторінки.
3.	«Впровадження знань та практик щодо циркулярної економіки к країнах басейну Чорного моря - CIRCLECON»»	03.09.2021 - 31.12.2023	Фінансування в рамках Спільної Операційної Програми «Басейн Чорного моря 2014-2020»	17 752,45 євро	3 675,62 євро	1) Підготовка звіту щодо Робочої групи з Кругової економіки, що представляє найкращі практики, а також регіональні висновки та рекомендації для подальшого впровадження Кругової економіки. 2) Підготовка Регіонального аналізу сучасного стану в галузі управління відходами та кругової економіки. 3) Буде підготовлено 10 магістрів з напрямку Кругова економіка. Усі джерела, матеріали, структура програми та результати будуть відкритими, завантаженими на веб-сайт, безкоштовними для використання та повторного використання. 4) Екологічна сертифікація	- створено регіональну Робочу групу з Кругової економіки; - проведено регіональний аналіз сучасного стану в галузі управління відходами та кругової економіки; - проведено академічне навчання з кругової економіки; - отримана екологічна сертифікація Партнеру Проекта згідно з вимогами ISO 14000 «Управління навколишнім середовищем».

						Партнеру Проекта згідно з вимогами ISO 14000 «Управління навколишнім середовищем».	
--	--	--	--	--	--	--	--

Перелік інвестиційних проектів

Таблиця 68.2

№ з/п	Назва проекту	Строк реалізації	Джерело фінансування	Вартість проекту	Залишок коштів станом на кінець року	Результати, що мали бути досягнуті відповідно до проекту	Наявні експертизи проектної документації
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	«Забезпечення комплексу заходів протиаварійного захисту від шкідливої дії вод та екологічного оздоровлення басейну української частини нижнього Дунаю в Одеській області»	120 місяців (2020-2029 роки)	Державний бюджет	1466,1 млн грн	1466,1 млн грн	Реалізація проекту дозволить захистити від шкідливої дії вод більше 80 тис. га земель (з яких 36,8 тис. га – сільськогосподарські угіддя), 34 населені пункти Ізмайльського району Одеської області, в яких проживає близько 150 тис. чоловік, мережа автодоріг міжнародного, державного, місцевого значення, об'єкти народногосподарського комплексу, інженерну інфраструктуру та комунікації. Заходи з відновлення пропускної здатності каналів за рахунок розчистки русел, підтримання проектних форм поперечного перетину каналів, відновлення системи оптимального функціонування шлюзів, сприятимуть покращенню умов функціонування і оздоровлення екосистем суббасейнів Придунайських водосховищ та забезпечить населення якісними водними ресурсами в басейні р. Дунай та морського краю дельти Чорного моря. Забезпечення виконання вимог міжнародних конвенцій, міжурядових угод з Румунією та Республікою Молдова.	За станом на даний час проектно-кошторисна документація виготовлена на 2 об'єктах, стадія - робочий проект, пройшла державну комплексну експертизу та отримала позитивні висновки, у тому числі по об'єктах: Реконструкція шлюзу – регулятора «Репіда» р. Дунай в Ізмайльському районі Одеської області Відновлення та підвищення надійності захисної дамби на ділянці 108-109 км р. Дунай Ізмайльського району 4 об'єкти мають проектно-кошторисну документацію: Відновлення та підвищення надійності захисної дамби на ділянці шлюзу Прорва - Пам'ятник (53-56 миля) р. Дунай Ізмайльського району Відбудова споруд на шлюзу-регулятору «Громадський» Ізмайльського району Розчистка каналу «Желявський» Ізмайльського району Відбудова шлюзу-регулятора № 5 на а/шляху Вилкове-Приморське Ізмайльського району.

17. Планування природоохоронної діяльності

Перелік регіональних (місцевих) природоохоронних програм

Таблиця 69

№ з/п	Назва програми	№ та дата прийняття	Кількість коштів у звітному році за програмою всього		
			Передбачено, тис. грн.	Фактично профінансовано, тис. грн.	%
1	2	3	4	5	6
1.	Регіональна програма збереження та відновлення водних ресурсів у басейні Куяльницького лиману на 2019-2023 роки	№ 1095-VII 25.10.2019	15 700,0 тис.грн.	-	-
2.	Регіональна комплексна програма з охорони довкілля Одеської області на 2023 рік	№ 112/A-2023 16.02.2023	56 121, 671 тис.грн.	Обласний бюджет- 33 664,206 тис.грн.	60%
3.	Регіональна програма «Ліси Одешини на 2021- 2025 роки»	№ 202-VIII 18.06.2021	16 549,812 тис.грн	-	-

Взаємодія із засобами масової інформації та зв'язки з громадськістю

Таблиця 70

Показники	Одиниця виміру	2021 рік	2022 рік*	2023 рік*
1	2	3	4	5
1. Інформаційно-просвітницькі заходи, у тому числі із залученням:	од.	198	131	133
періодичних видань	од.	63	-	-
телебачення	од.	15	-	3
радіомовлення	од.	-	-	-
мережі Інтернет (Інтернет-повідомлень)	од.	120	131	130
виставкових заходів	од.	-	-	-
2. Консультації з громадськістю, у тому числі:	од.	285	19	16
громадські слухання	од.	4	4	4
круглі столи	од.	5	-	-
зустрічі з громадськістю	од.	40	-	-
семінари	од.	6	-	-
громадська приймальня (кількість відвідувачів)	од.	196	-	-
Інтернет-конференції	од.	14	15	12
Інтерактивне спілкування (теле-радіо-діалоги)	од.	20	-	-

*Введення воєнного стану в Україні обмежило взаємодію з громадськістю в частині організації зустрічей, круглих столів, громадських приймалень тощо.

Громадські організації, що діють на території області (загальнодержавні, місцеві):

Таблиця 71

№ з/п	Організації	Юридична адреса
1	2	3
1.	ГО «МАМА – 86 – Одеса»	м. Одеса, Миколаївська дорога 307/56,

1	2	3
2.	Одеська обласна організація Всеукраїнської екологічної Ліги	м. Одеса, вул. Чорноморського козацтва, 68
3.	Фонд захисту і відродження дикої природи імені професора І.І. Пузанова «Природна спадщина»	м. Одеса, вул. Пастера, 42, кв. 21 а
4.	Чорноморське (Одеське) регіональне відділення Української екологічної академії наук	м. Одеса, вул. Французький бул., 29
5.	Асоціація «Екологічна безпека та протидія надзвичайним ситуаціям» ім. М.І. Андрусева	м. Одеса, вул. Дворянська, 1/3
6.	ГО «Екологічний центр сталого розвитку України»	м. Одеса, вул. Ленінградська, 1, кв. 5
7.	ГО «Жінки за довкілля»	м. Одеса, вул. Французький бул., 29
8.	Асоціація «Зелений щит»	м. Одеса, пр. Маршала Жукова, 31, кв. 81
9.	Татарбунарська районна громадська екологічна організація «Відродження»	Одеська обл., м. Татарбунари, вул. Тимошенка, 29
10.	Молодіжний екологічний центр ім. В.І. Вернадського	м. Одеса, вул. Львівська, 15
11.	Одеська обласна організація Українського товариства охорони природи	м. Одеса, вул. Малиновського, 15
12.	Фонд природознавства та екології	м. Одеса, вул. Новошепний ряд, 25
13.	Одеська Асоціація юних екологів	м. Одеса, вул. Єврейська, 50
14.	Асоціація «Євроберіг Україна»	м. Одеса, вул. Пушкінська, 37
15.	Союз наукових та інженерних об'єднань України	м. Одеса, вул. Гоголя, 12
16.	Одеське обласне екологічне відділення Чорноморського гайдамацького з'єднання	м. Одеса, вул. Дніпропетровська дорога, 88, кв. 27
17.	Науково-просвітницький учбово-оздоровчий центр літотерапії «Людина та навколишнє середовище»	м. Одеса, вул. Марсельська, 26 кв. 27
18.	Екологічне товариство «Біотика-південь»	м. Одеса, пров. Каретний, 23
19.	Одеське відділення Національного екологічного центру України	м. Одеса, вул. Ген. Петрова, 9 кв. 11
20.	Татарбунарська районна громадська організація екологічної організації «Мама-86-Татарбунари»	Одеська область, м. Татарбунари, вул. К. Маркса, 33 кв. 14
21.	Екологічне товариство «Ялпуг»	Одеська область, Ізмаїльський район, с. Озерне, вул. Северна, 27
22.	Молодіжно еколого-етнографічний центр «ІСТРОС»	Одеська область, Ізмаїльський район, смт Суворове, вул. Комсомольська, 35
23.	Громадська організація «Білгород - Дністровській міський осередок Всеукраїнської Екологічної Ліги»	Одеська область, м. Білгород - Дністровськ, вул. Леніна, 56
24.	Білгород-Дністровська районна організація Українського товариства мисливців та рибалок	Одеська область, м. Білгород-Дністровський, вул. Московська, 51а
25.	Районна організація «Екологічний центр Дельта»	Одеська область, Ізмаїльський район, м. Вілкове, вул. Прикордонна, 10/30
26.	Громадська еколого-краєзнавча організація «Жайворонок»	Одеська область, м. Кілія, вул. Севастопольська, 46
27.	Неурядова громадська екологічна організація «Еко-Рень»	Одеська область, м. Рені, вул. Болгарська, 7
28.	Молодіжна організація «Дунай»	Одеська область, м. Рені, вул. 3-го Гвардійського полку, 13
29.	Ренійська районна громадська організація «Агрікола»	Одеська область, м. Рені, вул. 3-го Гвардійського полку, 13
30.	Природоохоронна громадська організація «ЛОТОС»	Одеська область, м. Рені, вул. Бессарабська, буд. 13 кв. 19
31.	Громадська екологічна організація «Дельта»	Одеська область, Одеський район, с. Маяки, вул. Свердлова, 9
32.	Одеська обласна організація українського товариства мисливців і рибалок	м. Одеса вул. Степанова, 58
33.	Одеське міське товариство охорони та захисту	м. Одеса, вул. Юрія Олеші, буд. 10

1	2	3
	тварин	
34.	Громадська організація «Міський екологічний семінар «Таубмановские чтения» Одеського Будинку вчених	м. Одеса, Сабанєєв міст, 4
35.	Одеський обласний гуманітарний центр позашкільної освіти та виховання	м. Одеса, вул. Тениста, 2
36.	Одеська обласна організація Українського товариства мисливців і рибалок	м. Одеса, вул. Степова, буд. 58
37.	Громадська організація «Екопорт»	м. Одеса, Ланжеронівський узвіз, 2Б, 28
38.	Одеська національна бібліотека ім. М.Горького	м. Одеса, вул. Пастера, 13
39.	«Енергозбереження і екологія»	м. Одеса, вул. Новосельського, 64
40.	Громадська організація «Чорноморське Козацьке Військо»	м. Одеса, вул. Б.Хмельницького, 29

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів Державного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2021-2023 роках

Таблиця 72

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з Державного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-

Перелік природоохоронних заходів, фінансування яких здійснювалось за рахунок коштів обласного фонду охорони навколишнього природного середовища у 2021-2023 роках

Таблиця 73

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
2021 рік							
1.	Реконструкція каналізаційних мереж та КНС в с. Надлиманське Овідіопольського району	319,882	2021	83,6	267,443	0	частково виконано
2.	Будівництво локальних очисних споруд в с. Бритівка Білгород-Дністровського району	4 105,553	2021	97,9	4 021,025	0	частково виконано
3.	Реконструкція КНС-2, самопливного та напірного колекторів господарсько-побутової каналізації по вул. Кишинівській у м. Білгород-Дністровському Одеської області	2 300,0	2021	99,5	2 289,177	0	частково виконано
4.	«Будівництво господарської каналізації та каналізаційно-очисних споруд в селі Визирка Лиманського району Одеської області»	3 500,0	2021	100	3 500,0	0	виконано
5.	«Будівництво споруди очищення стічних вод продуктивністю 150 м3/добу с.Василівка Біляївського району Одеської області»	485,321	2021	99,9	485,043	0	виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
6.	«Реконструкція мережі господарсько-побутової каналізації м. Біляївка Одеської області. Виготовлення проектно-кошторисної документації	3 000,0	2021	97,3	2 919,121	0	частково виконано
7.	«Капітальний ремонт (благоустрій) об'єкта «Розчистка балки Аная і Дольська та захист від підтоплення частини території с. Суворове Ізмайльського району Одеської області»	6 500,0	2021	72,4	4 706,339	0	Частково виконано
8	«Капітальний ремонт. Розчистка русла р. Сарата і захист від підтоплення с. ПетропавлівкаСаратського району Одеської області»	1 000,0	2021	100	1 565,0	0	виконано
9.	«Капітальний ремонт з очистки від мулових насосів Борщагівського ставка № 1 на руслі річки Ягорлик, розташованого на території Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області»	22 730,964	2021	1,8	401,270	0	частково виконано
10.	«Капітальний ремонт з очистки від мулових насосів Борщагівського ставка № 2 на руслі річки Ягорлик, розташованого на території Куяльницької сільської ради Подільського району Одеської області	7 450,060	2021	3,2	241,626	0	частково виконано
11.	Поліпшення гідрологічного стану, реконструкція балки на території с. Стара НекрасівкаСаф'янівської сільської ради Ізмайльського району Одеської області	4 152,025	2021	1,8	74,879	0	частково виконано
12.	Реконструкція з'єднувального каналу між Тилігульським лиманом та Чорним морем на території Комінтернівського району Одеської області	4000,0	2021	54,3	2 170,0	0	частково виконано
13.	Забезпечення екологічно-безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, утилізації, видалення, знешкодження і захоронення відходів та небезпечних хімічних речовин в Одеській області, у тому числі непридатних або заборонених до використання хімічних засобів захисту рослин (ХЗЗР) та тари, у якій зберігаються та перевозяться ХЗЗР	3 800,0	2021	100	3 799,116	0	виконано
14	Розроблення регіонального плану управління відходами до 2030 року по Одеській області	498,0	2021	100	498,0	0	виконано
15.	Екологічне безпечне перевезення утилізація або видалення ртуті металевої і її відходів	68,910	2021	100	68,910		виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
16.	Наукові дослідження гідроекологічного режиму і стану Куяльницького лиману та морської води з Одеської затоки (робота з гідрологічного, гідрохімічного, гідробіологічного та медико-біологічного обстеження)	2 200,0	2021	35,3	776,0	0	виконано
17.	Видання, придбання поліграфічної продукції (наукова, науково-популярна, просвітницька, енциклопедична тощо) з екологічної тематики басейну Куяльницького лиману	450,0	2021	100	450,0	0	виконано
Усього за 2021 рік :					27 965,5		
2022 рік							
1. Наповнення водойми Китай та водойми Катлабух водою з р. Дунай		12 000,0	2022	100	12 000,0	0	виконано
2. Утворення робочої групи з вивчення питання щодо можливості переносу питного водозабору м. Ізмаїл та розробки пропозицій нового будівництва протипаводкового захисту району		-	2022	100	-	0	виконано
Усього за 2022 рік :					12 000,0		
2023 рік							
1.	1. Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, видалення відходів виробництва, одержання і застосування біоцидів та фітофармацевтичних препаратів, включно з відходами пестицидів та гербіцидів, які не відповідають стандартам, мають прострочений термін придатності чи не придатні для використання за призначенням (код А4030) біля с. Алтестове отрутомогильник	14 000,0	2023	100	13 039 929	0	виконано
2.	2. Забезпечення збирання, перевезення, та утилізації ламп розжарювання в Одеській області	1 572,0	2023	100	1 285,613	0	виконано
3.	3. Забезпечення екологічно-безпечного перевезення, утилізації/видалення відходів та небезпечних хімічних речовин (ртуті металеві і її відходів)	1 000,0	2023	100	959,040	0	виконано
4.	4. Забезпечення екологічно безпечного збирання, перевезення, зберігання, оброблення, видалення відходів виробництва, одержання і	18 541,653	2023	100	18 379, 624	0	виконано

№ з/п	Назва природоохоронного заходу	Загальна кошторисна вартість (згідно з проектом), тис. грн.	Строк реалізації заходу (згідно з проектом)	Ступінь готовності природоохоронного заходу, %	Обсяг фактичних видатків з обласного фонду, тис. грн.	Обсяг фактичних видатків з інших джерел, тис. грн.	Інформація щодо стану виконання природоохоронного заходу (завершення або введення в експлуатацію)
1	2	3	4	5	6	7	8
	застосування біоцидів та фітофармацевтичних препаратів, включно з відходами пестицидів та гербіцидів, які не відповідають стандартам, мають прострочений термін придатності чи не придатні для використання за призначенням (код А4030) у Подільському районі						
	Усього за 2023 рік :				33 664,206		

18. Найважливіші екологічні проблеми регіону

18. 1. Основні чинники та критерії для визначення найважливіших екологічних проблем:

1) забруднення атмосфери викидами забруднюючих речовин від промислових підприємств та автотранспорту.

Моніторинг атмосферного повітря на вулицях міста Одеса здійснює пересувна муніципальна лабораторія КП «Муніципальний центр екологічної безпеки» у затверджених точках контролю, розташованих на перетині транспортних магістралей міста, на кордонах санітарно-захисних зон потенційно небезпечних об'єктів м. Одеси, у прибережній зоні, а також у парках і скверах, згідно з затвердженим планом-графіком.

Аналізуючи дані моніторингу, необхідно відзначити, що стан приземного шару атмосферного повітря у прибережній смузі Чорного моря, парках і скверах міста не перевищує граничнодопустимих концентрацій забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

Служба екологічного контролю КП «Муніципальний центр екологічної безпеки» веде постійну роботу з підприємствами міста, які входять до потенційно небезпечних об'єктів Одеської області ПАТ «Одеснафтопродукт», ПАТ «Ексімнафтопродукт», ПАТ «Синтез Ойл», Адміністрація Одеського морського порту (нафтогавань).

Підприємствами нафтогазохімічного комплексу проведено моніторинг стану атмосферного повітря у санітарно-захисних зонах, здійснені регулярні технічні обстеження, а також ремонтно-профілактичні роботи з налагодження обладнання. Проведено інструментальний контроль викидів забруднюючих речовин від стаціонарних джерел; контроль атмосферного повітря на кордоні підприємств і житлової зони на вміст вуглеводнів граничних, діоксиду азоту, сірководню, двоокису сірки силами лабораторії дослідження повітряного середовища. За результатами спостережень значних перевищень концентрації забруднюючих речовин у санітарно-захисних зонах підприємств не виявлено.

Проведено інструментальні заміри по визначенню рівнів забруднення атмосферного повітря у встановлених точках контролю по місту.

Всього за 2023 рік виконано 116 виїздів та 1000 спостережень з автоматичним відбором проб та вимірами газоаналізаторами концентрацій по 6-ми забруднюючих речовин – оксиду вуглецю, озону, сірководню, сірки, пилу, діоксиду азоту і також рівень гамма випромінювання. Вироблено 5015 визначень ЗР.

За результатами моніторингу в точках контролю по вмісту не спостерігаються перевищення ГДК. Визначено такі максимальні концентрації забруднюючих речовин:

- по оксиду вуглецю $0,04 \text{ мг/м}^3$, що складає 0,82 ГДК на 5 Ст. Великого Фонтану;
- по озону $0,057 \text{ мг/м}^3$, що складає 0,35 ГДК на Об'їзна дорога (Два стовпа);

- по пилу $0,294 \text{ мг/м}^3$, що складає 0,58 ГДК на Залізничний вокзал;
- по сірководню $0,0023 \text{ мг/м}^3$, що складає 0,28 ГДК Івановський шляхопровід;
- по діоксиду сірки $0,111 \text{ мг/м}^3$, що складає 0,22 ГДК на Об'їзна дорога (Два стовпа);
- по діоксиду азоту $0,121 \text{ мг/м}^3$, що складає 0,55 ГДР на 5 Ст. Великого Фонтану;
- по гамма випромінювання $0,16 \text{ МкЗв/год}^{-1}$, що складає 0,6 ГДК Івановський шляхопровід.

Службою екологічного контролю було відпрацьовано 41 скаргу від мешканців міст, складено 15 протоколів вимірювання, 6 з перевищеннями.

Державною Установою «Одеський обласний центр контролю та профілактики хвороб Міністерства охороною здоров'я України» у 2023 році проводився щоденний моніторинг за станом забруднення атмосферного повітря на території житлової забудови 47 населених пунктів, у тому числі на території 17 сільських населених пунктів. Лабораторні дослідження здійснювалися на визначення 27 забруднюючих речовин в атмосферному повітрі.

У ході державного соціально-гігієнічного моніторингу було проведено 3524 лабораторних дослідження атмосферного повітря на території житлової забудови в містах Одеса, Ізмаїл, Подільськ, Білгород-Дністровський, Роздільна, Южне, Кілія, Біляївка, Балта, Березівка, Овідіополь, Рені, Болград та Любашівка.

Перевищення гранично допустимих концентрацій встановлено в м. Одеса та м. Подільську по вмісту пилу, окису вуглецю, діоксиду азоту, сірчистому ангідриду у 18 пробах на території житлової забудови, яка знаходиться в зоні впливу автотранспорту на автомагістралях з високою щільністю руху.

На території сільських населених пунктів було відібрано та досліджено 212 проб атмосферного повітря. Перевищення гранично допустимих концентрацій відсутні.

Таким чином, на сьогодні основним забруднювачем атмосферного повітря є значне збільшення автопарку і як наслідок, велика інтенсивність потоку автотранспорту на автомагістралях міст, несвоєчасна заміна застарілого транспорту, повільний перехід на електрифікований транспорт.

2) забруднення водних об'єктів скидами забруднюючих речовин із зворотними водами промислових підприємств, підприємств житлово-комунального господарства.

Великою проблемою з точки зору погіршення якості води у водоймах області є скидання забруднених стічних вод у водні об'єкти.

За інформацією Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації в Одеській області налічується 132 підприємств, які здійснюють скид стічних вод у поверхневі водні об'єкти, з них затверджені проекти норм гранично допустимих скидів (ГДС) забруднюючих речовин у поверхневі водні об'єкти мають 80 суб'єктів господарювання, що становить 59 %.

Основними забруднювачами поверхневих вод є підприємства житлово-комунального господарства. Скид стічних вод від яких у 2023 році складає

102,673 млн.м³. На території Одеської області налічується 132 підприємства, які скидають стічні води у поверхневі водойми, у тому числі 24 господарства, які здійснюють скид в канали зрошувальних систем. Основними забруднювачами являються: ТОВ «Інфокс» філія «Інфоксводоканал», КП «Чорноморськводоканал», КП «Водоканал» м. Арциз, КВЕП «Подільськводоканал», КП «Білгород-Дністровськводоканал», Затоківське ВУЖКТ, КП «Балтаводоканал», ПАТ «Целюлозно-картонний комбінат», МКП «Теплодарводоканал» та інші.

За наявними даними у Департаменті екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації на території Одеської області налічується 220 комплексів каналізаційних очисних споруд загальною проектною потужністю 1557,8 тис. м³/добу, з них 85 - розташовані на базах відпочинку, санаторіях та пансіонатах у рекреаційній зоні Одеського, Білгород-Дністровського та Ізмаїльського районів. З загальною кількістю каналізаційних очисних споруд 30 % знаходиться у незадовільному санітарно-технічному стані, зокрема каналізаційні очисні споруди Березівського, Білгород-Дністровського та Ізмаїльського районів. Потребують реконструкції каналізаційні очисні споруди Одеського, Подільського та Роздільнянського районів тощо.

Централізовані системи каналізації з очищенням стічних вод на власних очисних спорудах є у містах Одеса, Чорноморськ, Білгород-Дністровський, Подільськ, Рені, Ананьїв, Арциз, Татарбунари, Роздільна, Березівка, Кілія, Теплодар та селища Затока, Тарутине, Іванівка. Стічні води міст Ізмаїл, Балта, Южне очищуються на відомчих каналізаційних очисних спорудах.

Одними з головних причин такого становища є те, що очисні споруди та каналізаційні мережі були побудовані у 70-80 роках минулого століття, на теперішній час вони застарілі і не відповідають сучасним технічним вимогам, передаються на баланс сільських рад, які не мають коштів на ремонт та належну експлуатацію споруд, не ведуться поточні та капітальні ремонти, аварійні ситуації на лініях каналізаційних мереж своєчасно не ліквідуються, відсутній постійний контроль за їх роботою, що призводить до забруднення земель і підземних водоносних горизонтів.

Очисні споруди, які знаходяться у задовільному стані при порушенні технології очистки стічних вод не досягають проектних показників. У останні роки існує тенденція збільшення концентрації забруднюючих речовин (особливо азотні групи, фосфати, СПАР) на вході очисних споруд вище проектних показників, що призводить до перевищення концентрацій нормативних показників на виході з очисних споруд.

3) проблема щодо умов скидання шахтних і карєрних вод у водні об'єкти

У 2023 році в Одеській області шахтні і карєрні води у водні об'єкти не скидалися.

4) забруднення підземних водоносних горизонтів

Відповідно до розпорядження голови (начальника) обласної державної (військової) адміністрації від 24.11.2022 № 777/А-2022 «Щодо поліпшення екологічного стану забезпечення водопостачання та водовідведення на

території Арцизької територіальної громади Болградського району Одеської області» Арцизькою міською радою спільно з Болградською районною військовою адміністрацією Одеської області у 2023 році побудовано 1 бюветний комплекс (вул. Колмикова, 16а у м. Арциз) потужністю 1 000 л/год, також додатково облаштовано станції локальної очистки води в інших 5 населених пунктах Арцизької міської територіальної громади: с. Холмське -1 од. потужністю 250 л/год, с. Задунаївка -1 од. потужністю 250 л/год, с. Нова Іванівка -1 од. потужністю 250 л/год, с. Главані -1 од. потужністю 250 л/год, с. Делень -1 од. потужністю 250 л/год.

Для реалізації проекту реконструкції очисних споруд м. Арциз проектною потужністю 2 500,0 м³/добу, Арцизька міська рада надіслала на конкурсний відбір проект «Реконструкція очисних каналізаційних споруд повної біологічної очистки м. Арциз Одеської області» загальною вартістю 82 908 153 грн, який може фінансуватися з державного бюджету в межах Програми з відновлення України (лист від 19.12.2023 № 02-23/2014).

Робочою групою (наказом директора Департаменту від 08.02.2023 № 10-0Д) обстежено водотоки басейну річок Когильник та Чага, з'ясовано необхідність поліпшення гідрологічного стану річок до впадіння в о. Сасик, запропоновано з урахуванням черговості розглянути можливість виконання заходів:

- в межах Арцизької міської територіальної громади реконструкція мостів через р. Чага, потребується виконання днопоглиблювальних робіт, розчистка та очищення від очерету русла р. Чага і каналів;

- розробка проекту «Капітальний ремонт (реконструкція) дренажної системи сіл Павлівка та Долинка загальною довжиною 15 км на території Павлівської сільської ради Болградського району»;

- проведення днопоглиблювальних робіт, прибирання мулових наносів, очищення від очерету по населених пунктах Новоселівка і Долинка р. Когильник протяжністю 15,6 км;

- коригування проекту «Покращення гідрологічного стану річки Когильник від озера Сасик на відстані 6 км у Татарбунарському районі Одеської області. (Капітальний ремонт)»;

- розчищення дренажного каналу «Фонтанка».

Інформація з зазначеного питання від Головного управління Держгеонадр в Одеській області не надходила

5) порушення гідрологічного та гідрохімічного режиму малих річок регіону

У жарку літню пору відбувається зменшення водності малих річок та інших водойм району басейну річки Дунай. Малі річки міліють і можуть взагалі пересохнути. Протягом 2023 року річки Карасулак, Ташбунар і Киргиж-Китай знаходились у пересохлому стані в пунктах спостереження.

У 2023 році з 50 пріоритетних забруднюючих речовин у масивах поверхневих вод суббасейну нижнього Дунаю виявлено 30, а вміст 20 речовин у всіх пунктах був нижчим за межу визначення (менше LOQ).

Вміст 20 виявлених пріоритетних забруднюючих речовин не перевищував середньорічні (СРДК) або максимальні допустимі концентрації (МДК), які

встановлені екологічними нормативи якості.

Вміст 10 пріоритетних забруднюючих речовин перевищував СРДК або МДК. А саме:

- бензо(а)пірен - поліароматичні вуглеводні (далі ПАВ) - у 20 пунктах моніторингу;
- циперметрин (пестицид) - у 20 пунктах моніторингу;
- дикофол (пестицид) - у 14 пунктах моніторингу;
- цибутрин (пестицид) - у 9 пунктах моніторингу;
- флуорантен (ПАВ) - у 6 пунктах моніторингу;
- нікель (важкий метал) - у 5 пунктах моніторингу;
- бензо(g,h,i,)перілен (ПАВ) - у 3 пунктах моніторингу;
- бензо(b)флуорантен (ПАВ) - у 2 пунктах моніторингу;
- бензо(k)флуорантен (поліароматичні вуглеводні) - у 2 пунктах моніторингу;
- антрацен (поліароматичні вуглеводні) - у 1 пункті моніторингу (в-ще Ялпуг, м. Болгад).

У всіх пунктах моніторингу виявлені показники (пріоритетні забруднюючі речовини), які перевищують СРДК або МДК. Найбільше таких показників у річках Карасулак (8), Киргиз-Китай (8); у водосховищах Катлабух (6), Сафяни (5), Ялпуг (5); найменше (1) - у річці Ташбунар. У решти водойм таких показників від 2 до 4.

У 2023 році за результатами спостережень за показниками пріоритетних забруднюючих речовин клас хімічного стану води у всіх пунктах - II (недосягнення доброго).

У масивах поверхневих вод району басейну річки Дунай у 2023 році із 11 специфічних забруднюючих речовин виявлялися 10. З них у більшості пунктів - триклозан (ГДК не встановлено), пестициди (метолахлор і тербутилазин, ГДК не встановлені) та важкі метали (мідь, цинк і хром, вміст яких завжди був нижчим за ГДК). Інші речовин виявлялися лише в деяких пунктах або взагалі не виявлялися.

б) підтоплення земель та населених пунктів регіону

Масштаби підтоплення населених пунктів Одеської області в останні десятиріччя набрали загрозливого характеру. На значних площах спостерігається підтоплення сільгоспугідь та прилеглих територій.

Басейнове управління водних ресурсів річок Причорномор'я та нижнього Дунаю (БУВР) у 2023 році здійснював моніторинг стану зрошуваних земель в межах Одеської області, який включав спостереження за гідрогеологічним режимом підконтрольних територій. Моніторинг виконується на підставі Закону України «Про меліорацію» та Положення про державну систему моніторингу довкілля (затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1998 № 391).

Спостереження у 2023 році проводилися згідно з вимогами ВНД 33-5,5-15-2004 «Інструкція з організації та здійснення моніторингу зрошуваних та осушуваних земель».

У 2023 році проводились роботи з контролю за підтопленням сільських населених пунктів. Були обстежені села, де зафіксовані зони підтоплення або потенційного підтоплення.

Підтоплення територій в сільських населених пунктах Одеської області, відбувається в результаті дії різних чинників, що змінюють режим ґрунтових вод. За походженням ці чинники розділяють на дві групи:

Перша група – це природні чинники, які існують і діють незалежно від господарської діяльності. До цих чинників відносяться: гідрогеологічні, геологічні, геоморфологічні і погодні умови (в першу чергу кількість опадів), паводки і повені, а також регіональний підйом рівнів ґрунтових вод під дією неотектонічних рухів в земній корі.

Друга група – це техногенні чинники, які проявляються під впливом господарської діяльності. До цих чинників відносяться:

- порушення природного режиму ґрунтових вод в результаті штучного їх підпору, зниження дренажної здатності місцевості в результаті забудови сіл, засипки балок, будівництва доріг та інших інженерних комунікацій без водопропускних споруд;

- втрати води із водоносних систем (каналів, водопроводів, ставків тощо);
- безконтрольні поливи присадибних ділянок.

В більшості випадків процес підтоплення в селах Одеської області відбувається в результаті впливу комплексу чинників, як природного, так і техногенного характеру.

Основними причинами підтоплення сільських населених пунктів в Одеській області є:

- близьке до поверхні залягання природного рівня ґрунтових вод;
- неглибоке залягання водотривких порід;
- підйом рівня ґрунтових вод у результаті інтенсивних поливів присадибних ділянок;
- забудова територій без вертикального планування;
- замуленість річищ малих рік і балок;
- втрати з комунальних комунікацій (водопроводів, каналізації);
- відсутність зливової каналізації і дренажних систем.

В основному сільські населені пункти, що підтоплюються, розташовані в долинах рік та інших понижених формах рельєфу, де природно високе залягання рівнів ґрунтових вод.

Зрошувальні системи та меліоративні об'єкти практично не впливають на масштаби підтоплення сіл області.

Проблема ліквідації підтоплення сіл повинна вирішуватися диференційовано для кожного села. Спочатку для зменшення масштабів підтоплення необхідно провести порівняно малозатратні роботи з усунення деяких причин, які викликають підтоплення:

- обладнання насипів автомобільних доріг водопропускними спорудженнями, для відведення вод поверхневого стоку;
- впорядкування поверхневого стоку;
- усунення та недопущення проривів водопровідної мережі;
- недопущення безконтрольних поливів присадибних ділянок;

- налагодження роботи дренажних систем в проектному режимі.

А потім виконувати планомірні роботи для повної ліквідації підтоплення сіл (розчистка русел рік, будівництво дренажу, обладнання в населених пунктах зливостоків та каналізації).

7) поводженням з відходами I-III класів небезпеки

Величезні обсяги накопичень небезпечних відходів несуть реальну небезпеку для населення і навколишнього середовища.

Внаслідок діяльності різних видів виробництва в Одеській області якісний склад відходів різноманітний, а саме:

- відходи I класу небезпеки складають відпрацьовані люмінесцентні лампи, що містять сполуки ртуті, шлами гальваничні, свинець та його сполуки, непридатні отрутохімікати та ін.;

- до відходів II класу - нафтошлами, мідь та її сполуки, відпрацьовані неорганічні кислоти, батареї та акумулятори зіпсовані та ін.;

- до відходів III класу - відходи фарб, лаків, емалей, відпрацьовані формувальні суміші, відпрацьовані неорганічні кислоти, відпрацьовані каталізатори, матеріали забруднені нафтопродуктами та ін.

Також гострою екологічною проблемою Одеської області є значний обсяг накопичених за попередні десятиріччя заборонених або непридатних для подальшого використання хімічних засобів захисту рослин (далі – ХЗЗР).

Умови зберігання ХЗЗР і тари для зберігання не відповідають чинним нормам безпеки, технічний стан місць зберігання незадовільний та погіршується. Подальше зберігання таких небезпечних речовин/відходів призводить до забруднення довкілля, створює загрозу життю та здоров'ю людей.

З метою уточнення кількості непридатних хімікатів, Одеською обласною державною адміністрацією прийнято розпорядження «Про проведення інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин» від 13.05.2021 за № 496-од-2021. На виконання вищезазначеного розпорядження, районними державними адміністраціями Одеської області проведені обстеження, уточнені місця знаходження зазначених небезпечних відходів, їх види та кількість.

Інвентаризація проводилась згідно з Порядком проведення комплексної інвентаризації місць накопичення заборонених і непридатних до використання в сільському господарстві хімічних засобів захисту рослин, затвердженим наказом Мінагрополітики України, Мінекоресурсів України, МОЗ України від 18 жовтня 2001 року № 315/376/412.

За даними інвентаризації 2021 року кількість непридатних або заборонених до використання ХЗЗР в Одеській області становила орієнтовно 488 тонн, зокрема у:

- Березівському районі – 10,0 т,
- Білгород-Дністровському – 10,0 т,
- Болградському – 2,0 т,
- Ізмаїльському – 51,0 т,
- Подільському – 175,0 т,
- Роздільнянському – 16,0 т,

- Одеському – 224,0 т,

За рахунок обласного бюджету у 2023 р. екологічно безпечним способом зібрано та видалено 322,5 тон прострочених і непридатних пестицидів зі складу с. Алтестове Одеського району та з 25 складів Подільського району Одеської області.

В рамках державного експериментального проєкту щодо створення сприятливих умов для забезпечення ефективного споживання електричної енергії населенням у 2023 р. в Одеській області забезпечено обмін 1 021 634 шт. ламп розжарювання на енергозберігаючі, та утилізацію утворених відходів, що позитивно оцінено Мінекономіки України.

15 листопада 2023 р. між Одеською обласною державною адміністрацією, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України та 7 місцевими радами підписано Меморандум про співпрацю та партнерство для здійснення спільних заходів щодо створення сучасних потужностей з оброблення побутових відходів. Розпочато його реалізацію та підготовлено технічне завдання на виконання відповідного інвестиційного проєкту, здійснено аналіз обсягів утворення на території області побутових відходів, прораховані оптимальні місця розміщення модулів з управління відходами та ведеться підготовка землепорядної документації для відведення земельних ділянок під їх розміщення.

8) утилізація відходів гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості;

Відходи гірничодобувної, металургійної, енергетичної та інших галузей промисловості складаються з небезпечних відходів, ресурсоцінних відходів і безпечних відходів. Небезпечні промислові відходи, які утворюються на підприємствах області передаються переробним підприємствам.

На території Одеської області існують наступні потужності з оброблення небезпечних відходів виробництва:

1) 5 комплексів по термічному знешкодженню небезпечних відходів (інсинераторів):

- ТОВ «Грін-Порт»,
- ДП «Ізмаїльський морський торговельний порт»,
- ПП «Центр екологічної безпеки»,
- ТОВ «Науково-виробнича компанія «Укрекопром»,
- ТОВ «Утільвторпром»;

2) 1 демеркурізаційна установка ТОВ «НВК «Укрекопром»;

3) 2 установки з переробки відпрацьованих нафтопродуктів (масел):

- ПП «Конкорд»;
- ТОВ «Еко-сервіс».

З набранням чинності 09.07.2023 Закону України «Про управління відходами» від 20.06.2022 № 2320-IX суб'єкти господарювання у сфері управління відходами для провадження господарської діяльності з управління небезпечними відходами зобов'язані:

1) мати дозвіл на здійснення операцій з оброблення відходів та ліцензію на здійснення господарської діяльності з управління небезпечними відходами;

2) провадити діяльність на об'єктах оброблення відходів, які відповідають вимогам законодавства.

Управління відходами видобувної промисловості, що утворилися внаслідок проведення розвідувальних робіт, видобутку, оброблення (перероблення, збагачення) та зберігання корисних копалин, розроблення родовищ корисних копалин здійснюватиметься відповідно до норм окремого закону у сфері управління відходами видобувної промисловості, який перебуває у стадії розробки.

За наявною інформацією отриманою від правоохоронних органів у 2023 року порушення вимог природоохоронного законодавства при видобуванні корисних копалин зафіксовано на території с. Хлібодарське, Авангардівської територіальної громади Одеського району Одеської області та с. Світлогірське Дачненської територіальної громади Одеського району Одеської області (дозволи на користування надрами на момент вивчення кримінального правопорушення відсутні).

9) організація контролю радіаційної безпеки щодо впливу на навколишнє природне середовище АЕС, об'єктів з радіоактивними відходами, при ліквідації накопичувачів (хвостостовищ) відходів виробництв з підвищеними рівнями радіоактивності та рекультивації земель, що мають радіоактивне забруднення

Підприємства, що здійснюють захоронення радіоактивних відходів (РАВ)

Таблиця 74

Назва одиниці адміністративно-територіального устрою регіону, назва АЕС та підприємства	Кількість ПЗРВ, од	Кількість РАВ/загальна активність, Бк	Радіаційний фон на території ПЗРВ, мкЗв/год
1	2	3	4
Одеська міжобласна філія ДСП «Об'єднання «Радон»	1	РРВ (рідкі радіоактивні відходи) 183 м ³ /1,1 Е+11Бк	Умовно «чиста» зона: 519 виміри Min -0,10 Max – 0,14
		ДІВ (джерела іонізуючого випромінювання без біозахисту) 19312 од/4,81Е+13Бк	
		ТРВ (тверді радіоактивні відходи) у тому числі ДІВ у біозахисті 38726 од/2,14Е+16Бк 345,095 т	
			Умовно «брудна» зона: 2695 вимірів Min -0,11 Max – 108,5

10) поширення екзогенних геологічних процесів

Зсуви відносяться до найбільш небезпечних процесів, що викликають руйнування споруд, втрати цінних сільськогосподарських земель. Особливе місце в розвитку зсувів займає морське узбережжя та схили лиманів. Площа зсувонебезпечних ділянок складає майже 25 % території області.

В Одеській області зареєстровано більше 6 тисяч зсувів, найбільша їх частина формується на півночі області.

Протизсувні заходи в області носять локальний характер і виконуються в останні роки тільки у разі аварійного стану споруд, руйнування транспортних мереж. Разом з тим, сучасний стан узбережжя, у першу чергу, в межах населених пунктів, вимагає термінового вжиття систематичних заходів для проведення будівництва, реконструкції або ремонту протизсувних споруд.

Різноманітні прояви гравітаційних процесів (зсуви, обвали, осипи, ерозія берегових схилів) часто пов'язані з абразією, якої зазнає берегова смуга у межах території області довжиною майже 450 км.

Половина земель області еродована. Ерозійні процеси поширені по всій території Одеської області. Площинною ерозією вражені вододільні простори та схили долин річок. Яружно-балочна ерозія більше розвинута у північних та північно-західних районах області.

Набрали загрозливого характеру масштаби підтоплення населених пунктів області. На значних площах спостерігається підтоплення сільгоспугідь та прилеглих територій. Активізація цього процесу обумовлена незбалансованою водогосподарською діяльністю, засвоєнням та забудовою територій без виконання належного комплексу інженерно-технічних заходів, засипання яружно-балочної мережі та інше.

Деформації земної поверхні обумовлені широким спектром причин, серед яких підробленість територій підземними виробками та їх руйнування, інтенсивна експлуатація сарматського водоносного горизонту, активізація карстових процесів, проявлення сучасної тектоніки та інше. Підземні катакомби м. Одеса, які сформувалися внаслідок видобування вапняків, одні з найбільших у світі. В останні десятиріччя спостерігається погіршення їх гірничотехнічного стану у зв'язку зі старим віком каменярень та зростаючим техногенним впливом на геологічне середовище території міста.

11) охорона, використання та відтворення дикої фауни і флори

Охорона, збереження та відтворення рослин, які знаходяться під загрозою зникнення в Одеській області здійснюється відповідно міжнародних договорів, ратифікованих Україною, Червоної книги України, та відповідно до Переліку видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області, Положення про нього, затвердженого рішенням Одеської обласної ради від 18 лютого 2011 року № 90-VI. До зазначеного Переліку включено 292 види рослин, з яких 157 входять до Червоної книги України.

Охорона та відтворення видів рослин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів України, в області забезпечується шляхом:

- проведення роботи щодо виявлення місця їх зростання, проведення спеціальними науковими установами моніторингу за станом їх популяцій і необхідних наукових досліджень з метою розробки наукових основ їх охорони та відтворення;
- створення на територіях, де вони поширені, системи заповідних та інших об'єктів, що особливо охороняються;
- врахування спеціальних вимог щодо охорони цих видів під час розміщення продуктивних сил, вирішення питань відведення земельних ділянок, розробки проектної, проектно-планувальної документації, екологічної експертизи;
- дотримання режиму на територіях природно-заповідного фонду відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» та положень про території та об'єкти природно-заповідного фонду;
- проведення природоохоронних акцій;

- проведення еколого-освітньої роботи серед населення.

Список видів трав'янистих багаторічних та деревно-кущових рослин, занесених до Червоної книги України (2009 р.), що зберігаються у Ботанічному саду ім. І.І. Мечникова станом на 01.01.2024 року

Таблиця 75

№ п/п	Назва
1	2
1	Адіант венерин волос <i>Adiantum capillus-veneris</i> L.
2	Горицвіт весняний <i>Adonis vernalis</i> L.
3	Горицвіт волзький <i>Adonis wolgensis</i> Steven ex DC.
4	Кліщинець східний <i>Arum orientale</i> M.Bieb.
5	Золотень жовтий <i>Asphodeline lutea</i> (L.) Rchb.
6	Пізньоцвіт анкарський <i>Colchicum ancyrense</i> B.L.Burtt
7	Берека <i>Sorbus torminalis</i> (L.) Crantz
8	Бруслина карликова <i>Euonymus nana</i> M. Bieb.
9	Гвоздика бузька <i>Dianthus hypanicus</i> Andr.
10	Гвоздика гренобльська <i>Dianthus gratianopolitanus</i> Vill.
11	Оставник одеський <i>Gymnospermium odessanum</i> (DC.) Takht.
12	Дуб кошенільний <i>Quercus cerris</i> L.
13	Півники сибірські <i>Iris sibirica</i> L.
14	Клокичка периста <i>Staphylea pinnata</i> L.
15	Мачок жовтий <i>Glaucium flavum</i> Crantz
16	Яловець смердючий <i>Juniperus foetidissima</i> Willd.
17	Яловець високий <i>Juniperus excelsa</i> M.Bieb.
18	Головатень високий <i>Echinops exaltatus</i> Schrad.
19	Гадюча цибулька гроноподібна <i>Muscari botryoides</i> (L.) Mill.
20	Півонія кримська <i>Paeonia daurica</i> Andrews
21	Півонія тонколиста <i>Paeonia tenuifolia</i> L.
22	Підсніжник білосніжний <i>Galanthus nivalis</i> L.
23	Підсніжник складчастий <i>Galanthus plicatus</i> M.Bieb.
24	Підсніжник Ельвеза <i>Galanthus elwesii</i> Hook.f.
25	Рястка Буше <i>Ornithogalum boucheanum</i> (Kunth) Asch.
26	Рястка гірська <i>Ornithogalum oreoides</i> Zahar.
27	Рястка відігнута <i>Ornithogalum refractum</i> Kit. ex Schltdl.
28	Рябчик руський <i>Fritillaria ruthenica</i> Wikstr.
29	Бузок угорський <i>Syringa josikaea</i> J.Jacq. ex Rchb.
30	Скополія карніолійська <i>Scopolia carniolica</i> Jacq.
31	Солодка гола <i>Glycyrrhiza glabra</i> L.
32	Сон лучний <i>Pulsatilla pratensis</i> (L.) Mill. s.l.
33	Сосна Станкевича <i>Pinus stankewiczii</i> (Sukacz.) Fomin
34	Тис ягідний <i>Taxus baccata</i> L.
35	Тюльпан бузький <i>Tulipa hypanica</i> Klokov et Zoz
36	Тюльпан дібровний <i>Tulipa quercetorum</i> Klokov et Zoz
37	Тюльпан Шренка <i>Tulipa schrenkii</i> Regel
38	Фісташка туполиста <i>Pistacia mutica</i> Fisch. Et C.A.Mey.
39	Цикламен коський <i>Cyclamen coum</i> Mill. s.l.
40	Шафран банатський <i>Crocus banaticus</i> J. Gay
41	Шафран гарний <i>Crocus speciosus</i> M.Bieb.
42	Шафран сітчастий <i>Crocus reticulatus</i> Steven ex Adams

43	Шафран вузьколистий <i>Crocus angustifolius</i> Weston
44	Осітник пізньоцвітовий <i>Sternbergia colchiciflora</i> Waldst. et Kit.
45	Еремур показний <i>Eremurus spectabilis</i> M.Bieb. s.l.
46	Ясен білоцвітий <i>Fraxinus ornus</i> L.
47	Роговик Біберштейна <i>Cerastium biebersteinii</i> DC.

Охорона тварин, занесених до Червоної книги України, та тих, що підпадають під дію міжнародних договорів в області здійснюється шляхом створення у місцях їх поширення (перебування) системи заповідних чи інших природоохоронних територій та проведення відповідних заходів щодо охорони на цих територіях.

Охорона, збереження та відтворення рідкісних і зникаючих видів рослин і тварин в Одеській області також здійснюється відповідно до Переліку видів тварин і рослин, які підлягають особливій охороні на території Одеської області затвердженого рішенням Одеської обласної ради від 18 лютого 2011 року № 90-VI.

Види тваринного світу, що охороняються*

Таблиця 76

Види тваринного світу	2023
Загальна кількість видів фауни на території регіону, од.*	521
% до загальної чисельності видів України*	63
Види фауни, занесені до Червоної книги України, од.	135
Види фауни, занесені до додатків Конвенції про міжнародну торгівлю видами дикої флори і фауни, що перебувають під загрозою зникнення (CITES), од.	59
Види флори, занесені до додатків Конвенції про охорону дикої флори і фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернська конвенція), од.	160
Види, занесені до додатків Конвенції про збереження мігруючих видів диких тварин (Боннська конвенція, CMS), од.	282
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження афро-євразійських мігруючих водно-болотних птахів (AEWA), од.	93
Види, що охороняються відповідно до Угоди про збереження кажанів в Європі (EUROBATS), од.	10

* за інформацією Одеського національного університету ім. І.І. Мечникова. Вказано тільки хребетні тварини. Інформація по безхребетним є тільки по видах, що охороняються. Загальна кількість видів по Україні та області не відома в зв'язку із слабкою вивченістю питання.

12) проблеми природно-заповідного фонду

Двадцять три території та об'єкти природно-заповідного фонду (Нижньодністровський національний природний парк, Національний природний парк «Тузовські лимани», Регіональний ландшафтний парк «Тилігульський» та двадцять парків-пам'яток садово-паркового мистецтва) не мають затверджених в установленому порядку проєктів організації та розвитку території, що призводить до їхнього нецільового використання та порушень природоохоронного законодавства.

Одним із головних чинників, що негативно впливає на природні комплекси Дунайського біосферного заповідника, і характер цього впливу потребує додаткового вивчення є масштабний перерозподіл стоку річки Дунай на користь Румунії.

На фоні активізації судноплавства по каналу Дунай-Чорне море в зв'язку зі створенням «зернового коридору», з'явилась проблема стосовно негативного впливу антропогенних чинників на природні комплекси Дунайського

біосферного заповідника та прилеглі території. Проблема пов'язана з ерозією берегів заповідного острова Єрмаків в результаті хвилебійних явищ, причиною яких є відсутність обмеження швидкості суден, що проходять по Соломоновому рукаву.

18.2. Аналіз найважливіших екологічних проблем

1) проблеми, що вимагають рішення на міжнародному рівні:

1. Проблеми, які пов'язані з експлуатацією ЗАТ «Молдавська ДРЕС».

ЗАТ «Молдавська ДРЕС невизнаної Придністровської Молдавської Республіки на землях Граденицької сільської ради Одеського району Одеської області» є одним з основним забруднювачем довкілля. Згідно земельно-облікових даних загальна площа земель, зайнятих ЗАТ «Молдавська ДРЕС», становить 1391,8 га, з яких на 13,0 га розташовані гідротехнічні споруди, на 272,8 га – золошлаковідвали, 1106,0 га – Кучурганське водосховище.

Не вирішено правові проблеми існування золошлаковідвалу станції на території України та експлуатації суміжного Кучурганського водосховища створеного для охолодження агрегатів станції. Основна частина дренажної системи на водоймі, для запобігання підтопленню населених пунктів, утримується і експлуатується Лиманською селищною територіальною громадою Роздільнянського району Одеської області, Але фінансування утримання не здійснюється в необхідній кількості, відповідно не забезпечується режим відкачування дренажних вод.

Враховуючи транскордонний характер питання вбачається його вирішення на міждержавному рівні:

1. Поновлення в рамках роботи Дністровської комісії розгляду проблемних питань Молдавської ДРЕС та підготовка узгоджених пропозицій з уповноваженими особами молдовської сторони.

2. Визначення правових форм функціонування та утримання на території України споруд Молдавської ДРЕС і врахування в сплаті за електроенергію Молдавської ДРЕС.

3. Питання захисту від шкідливої дії вод в басейні Дністра є сферою діяльності Держводагенства України та його територіальних органів і підприємств. Кучурганське водосховище є водним об'єктом загальнодержавного значення. У зв'язку з цим розглянути можливість передачі дренажних насосних станцій та каналів з балансу місцевих рад на баланс Держводагенства, з подальшим вирішенням питання щодо фінансування їх утримання за рахунок коштів ДРЕС, або передачі їх на баланс самої ДРЕС.

4. Вжиття дієвих заходів погодження і дотримання молдавською стороною «Правил експлуатації Кучурганського водосховища», підтримки оптимального рівня води в водосховищі, здійснення спецводокористування, моніторингу водних ресурсів Кучурганського водосховища з урахуванням вимог українського законодавства.

5. Здійснення геодезичної зйомки золошлаковідвалів, їх рекультивації за рахунок молдовської сторони для подальшої передачі для ефективного використання території під інвестиційний проект.

7. Після погодження Правил експлуатації Кучурганського водосховищ та укладання договору з українською профільною компанією провести

обстеження, та у разі необхідності виконати ремонтні роботи водозливної залізобетонної греблі Кучурганського водосховища.

2. Скиди забруднюючих речовин з території Республіки Молдова у транскордонні водостоки (річки Великий Ялпуг, Киргиз-Китай).

Проблемними питаннями у відносинах між Республікою Молдова та Одеською областю є періодичні скиди забруднюючих речовин у транскордонні водотоки (малі річки), а саме у р. В. Ялпуг, яка тече з території Молдови в Україну та впадає в оз. Ялпуг (Болградський район) – єдине джерело водопостачання м. Болград.

На території Республіки Молдова скид стічних вод у р. В.Ялпуг здійснює Камратський нафтопереробний завод без належного очищення.

Річка Киргиз-Китай тече з території Молдови в Україну та впадає в оз. Китай (Болградський район), яке використовується для зрошення сільськогосподарських культур та риборозведення.

БУВР річок Причорномор'я та нижнього Дунаю здійснює моніторинг стану річок В. Ялпуг та Киргиз-Китай згідно з «Регламентом Українсько-Молдавської співпраці з водно-екологічного моніторингу та контролю якості вод», який затверджений відповідно до угоди між Урядом України та Урядом Республіки Молдова про спільне використання та охорону прикордонних вод. Моніторинг здійснюється за затвердженою програмою.

Програмою передбачено щоквартальні відбори проб води у пунктах спостереження р. В.Ялпуг (5,4 км, с.Табаки, кордон з Молдовою) і р. Киргиз-Китай (49 км, с. М. Ярославець I, кордон з Молдовою) та виконання лабораторних вимірювань гідрохімічних показників якості води у відібраних пробах. Також виконуються одноразові відбори проб при виникненні надзвичайних ситуацій пов'язаних із забрудненням поверхневих вод.

Діючою двосторонньою угодою з Молдовською стороною є «Регламент Українсько-Молдовської співпраці з водно-екологічного моніторингу та контролю якості вод». Даний Регламент Українською стороною виконується повністю.

Враховуючи вищезазначене необхідно:

1. Для поліпшення екологічного стану річки потрібно не допускати скидів недоочищених стоків.

2. Проводити комплекс організаційно-технічних заходів, спрямованих на підтримання річок та прибережних захисних смуг у належному стані.

3. Підтримка і реалізація проектної заявки великого інфраструктурного проєкту «Просування спільних стратегій, інструментів та технічних заходів водного менеджменту для Нижнього Дунаю з метою підвищення ефективності попередження негативних наслідків зміни клімату» в рамках програми Interreg NEXT «Румунія – Україна 2021-2027».

Реалізація заходу стосується розчищення висихаючого рукава Кислицький Кілійського гирла р. Дунай та модернізації систем водного менеджменту системи придунайських озер. З рукава наповнюються одні з найбільших озер Придунав'я - Катлабух та Китай, (які є джерелами меліорації та рибальства в Ізмаїльському районі). Наслідком неповноцінного водообміну у останні роки озер є підвищення мінералізації в них від 2,5 до 5,5 г/л. Тобто,

підвищуються ризики втрачання своїх водогосподарських функцій та соціально-економічного значення для регіону.

Через низький рівень Дунаю та слабку протоку води по Кілійському гирлу погіршується стан його внутрішньої дельти. По Кислицькому рукаву з 1950-х років до теперішнього часу внутрішній розподіл по зрівнянню з іншими рукавами знизився з 12% до 4,3% - в 2,5 рази. Однією з можливих причин погіршення стану Кислицького рукава є зменшення стоку води р. Дунай по Кілійському гирлу з 78% до 48% об'єму. Перерозподіл води здійснюється внаслідок існуючої біля мису Ізмаїльський Чатал з 1904 року кам'яної дамби, яка перекрила 2/3 природної ширини Кілійського гирла та штучно перенаправляє потік води річки в Тульчинське гирло.

Важливість реалізації проекту пов'язана з руйнуванням дамби Каховської ГЕС, спустошенням водосховища та багатьох зрошувальних каналів, зупиненням водопостачання 31 системи зрошення полів Дніпропетровської, Херсонської та Запорізької областей, зменшення врожаю.

Враховуючи важливість відновлення економічної складової держави необхідно підтримати на міжнародному і державному рівнях заплановані заходи.

2) проблеми загальнодержавного значення:

- реалізація Національного плану управління відходами та приведення у відповідність із законом про управління відходами;

- остаточна ліквідація залишків непридатних до використання хімічних засобів захисту рослин в Одеській області, які зберігаються вже декілька десятиріч з радянських часів і створюють великі ризики для довкілля;

- відновлення та охорона водних ресурсів Куяльницького лиману водойми загальнодержавного значення, ревіталізація водотоків р. Великий Куяльник, вирішення питання альтернативного водопостачання прісної води до Куяльницького лиману;

- відновлення екосистеми водосховища Сасик та реабілітації прилеглих території (водойму в 1978 році відокремлено від моря капітальною дамбою для використання у системі зрошення, поєднано з Дунаєм шлюзованим каналом та обладнано системою шлюзів - водоскидів і рибозагороджувальних споруд), поліпшення рекреаційно-оздоровчого потенціалу регіону, припинення абразивного процесу берегів для чого необхідно актуалізувати наукові дослідження щодо озера Сасик та пропозицій населення, місцевих органів влади;

- розробка програм Державного моніторингу в галузі атмосферного повітря агломерації Одеса і зони Одеська і створення її систем, закупівля і встановлення пунктів спостереження за станом забруднення атмосферного повітря і обладнання обробки даних вимірювань, створення інформаційно-аналітичної системи даних про якість атмосферного повітря, інформування органів влади і населення;

- реалізація державного інвестиційного проекту «Забезпечення комплексу заходів протипаводкового захисту від шкідливої дії вод та екологічного оздоровлення басейну української частини нижнього Дунаю в Одеській області» з бюджетом 1, 5 млрд грн, захист від шкідливої дії вод більше 80

тис. га земель (36,8 тис. га – сільськогосподарські угіддя), 34 населені пункти Ізмайльського району Одеської області, в яких проживає близько 150 тис. чоловік, проведення заходів з відновлення пропускну здатності каналів, відновлення системи оптимального функціонування шлюзів, оздоровлення екосистем суббасейнів Придунайських водосховищ та забезпечення населення якісними водними ресурсами в басейні р. Дунай та морського краю дельти Чорного моря, забезпечення виконання вимог міжнародних конвенцій, міждержавних угод з Румунією та Республікою Молдова;

- вивезення з території морського порту «Чорноморськ» небезпечного вантажу «сірка гранульована», з урахуванням обстрілів морських портів при незабезпеченості належних умов зберігання вантажів при влученні є ризик масштабної пожежі забруднення довкілля та отруєння людей;

3) проблеми місцевого значення:

- реалізація Регіонального плану управління відходами, створення необхідної системи управління відходами та інфраструктури поводження з відходами в області;

- закупівля і встановлення пунктів спостереження за станом забруднення атмосферного повітря і обладнання обробки даних вимірювань, створення інформаційно-аналітичної системи даних про якість атмосферного повітря, інформування органів влади і населення;

- виконання робіт з розчистки русел річок Причорномор'я, притоків р. Дунай, Дністер, Південний Буг, захист від підтоплення та шкідливої дії вод населених пунктів Одеської області;

- проведення заходів щодо будівництва та реконструкції каналізаційно-очисних споруд (КНС) населених пунктів Одеської області;

- проведення ліквідаційного тампонажу непридатних до експлуатації та безгоспних арт свердловин, їх технічний стан створює загрози для забруднення водоносних горизонтів;

- поліпшення стану вод Хаджибейського лиману та дамби лиману, шляхом поліпшення стану очистки зворотних вод на СБО «Північна», КОС «НАТІ» і «Набережне». Підвищення рівня води у лимані через постійний скид зворотних вод призводить до небезпеки прориву дамби та затоплення території м.Одеси, щорічні заморні явища призводять до загибелі водних біоресурсів в лимані;

- збереження цінних природних екосистем, розвиток організованих форм рекреації і туризму, екологічної освіти, збереження традиційних форм раціонального природокористування і сталого розвитку природно-територіального комплексу.

4) проблеми, вирішення яких не вимагає залучення значних матеріальних (фінансових) ресурсів

- здійснення інформування населення з питань охорони навколишнього природного середовища, раціонального природокористування, проведення екологічної політики і регіоні та сталого економічного та соціального розвитку Одеського регіону;

- сприяння залученню небюджетних коштів, державно-приватного партнерства, коштів міжнародної технічної допомоги для здійснення природоохоронних заходів;

- сприяння роз'ясненню та пропаганда серед населення раціональних підходів і заходів сортування ресурсоцінних відходів, створення необхідних умов для стимулювання залучення населення до збирання і заготівлі окремих видів відходів як вторинної сировини.

18.2.1. Екологічні проблеми, спричинені зброєю проти України

1) збитки земельним ресурсам

Розрахована шкода завдана ґрунтам та земельним ділянкам внаслідок їх засмічення у 2023 році складає – 20 800 000 000 грн. Відповідно до чинного порядку на територіях територіальних громад організовано прибирання відходів руйнувань на спеціальні ділянки для їх подальшого перероблення.

2) втрати надр

Методика визначення розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок самовільного користування надрами затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 15.09.2022 № 1366. Відповідальними за визначення збитків за наведеним показником є Держгеонадра. У 2023 році втрат надр спричинених зброєю проти України на території Одеської області не нараховано.

3) збитки, завдані водним ресурсам

Методика визначення збитків, заподіяних внаслідок забруднення та/або засмічення вод, самовільного користування водними ресурсами затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 21.07.2022 № 252. Відповідальною за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Держекоінспекція. Розрахована шкода завдана водним ресурсам у 2023 році складає – 8 400 000 000 грн.

4) шкода, завдані атмосферному повітрю

Методика розрахунку неорганізованих викидів забруднюючих речовин або суміші таких речовин в атмосферне повітря внаслідок виникнення надзвичайних ситуацій та/або під час дії воєнного стану затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13.04.2022 № 175. Відповідальною за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Держекоінспекція. Розрахована шкода завдана атмосферному повітрю у 2023 році складає – 413 000 000 грн.

5) втрати лісовому фонду

Методика визначення шкоди та збитків, заподіяних лісовому фонду внаслідок збройної агресії рф затверджена наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 05.10.2022 № 414. Відповідальним за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Держлісагентство. У 2023 році втрати лісового фонду в результаті збройної агресії проти України на території Одеської області не нараховано.

6) збитки, завдані природно-заповідному фонду

Методика визначення шкоди та збитків, завданих територіям та об'єктам природно-заповідного фонду внаслідок збройної агресії рф затверджена

наказом Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України від 13.10.2022 № 424. Відповідальною за визначення шкоди та збитків за наведеним напрямом є Держекоінспекція. У 2023 році втрати природно-заповідному в результаті зброєної агресії проти України на території Одеської області не нараховано.

Всі матеріали з розрахунку завданих збитків і шкоди довкіллю на території Одеської області передано до Оперативного штабу при Державній екологічній інспекції України для облікування та подальшого вирішення питання відшкодування з залученням міжнародних інституцій.

Відповідальні виконавці розділів Екологічного паспорту – співробітники Департаменту екології та природних ресурсів Одеської обласної державної адміністрації

Розділ 1. Загальна характеристика

Відповідальний виконавець розділу:

Савалюк Д.В. – заступник директора - начальник управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05.

Розділ 2. Чисельність населення

Відповідальний виконавець розділу:

Савалюк Д.В. – заступник директора - начальник управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05.

Розділ 3. Фізико-географічна характеристика

Відповідальний виконавець розділу:

Савалюк Д.В. – заступник директора - начальник управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05.

Розділ 4. Атмосферне повітря

Відповідальні виконавці розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 5. Водні ресурси

Відповідальні виконавці розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 6. Земельні ресурси

Відповідальний виконавець розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 7. Лісові ресурси

Відповідальний виконавець розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 8. Рослинний світ

Відповідальний виконавець розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 9. Тваринний світ

Відповідальний виконавець розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 10. Природно-заповідний фонд

Відповідальний виконавець розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 11. Формування екологічної мережі

Відповідальний виконавець розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 12. Поводження з відходами та небезпечними хімічними речовинами

Відповідальні виконавці розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 13. Радіаційна безпека

Відповідальні виконавці розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 14. Корисні копалини

Відповідальні виконавці розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.

Розділ 15. Моніторинг навколишнього природного середовища

Відповідальний виконавець розділу:

Савалюк Д.В. – заступник директора - начальник управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05.

Розділ 16. Міжнародне співробітництво

Відповідальний виконавець розділу:

Савалюк Д.В. – заступник директора - начальник управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05.

Розділ 17. Планування природоохоронної діяльності

Відповідальний виконавець розділу:

Савалюк Д.В. – заступник директора - начальник управління природоохоронних програм, бухгалтерського обліку, фінансової звітності та організаційного забезпечення, тел. 728-35-05.

Розділ 18. Основні екологічні проблеми області

Відповідальні виконавці розділу:

Паршенко Є.А. – заступник директора - начальник управління охорони та раціонального використання природних ресурсів, тел. 728-35-05.
